

ప్రతి దినము ప్రకటింపఁబడును.

మొదటి
31/1/13

Vol. 11
సంపుటము ౧౧

చెన్న పట్టణము 1924 వ సం॥ ఆగస్టు నెల 13-వ తేది బుధవారము
శ్రీ రక్తాక్షినామ సంవత్సరము, శ్రావణమాస శుద్ధ చతుర్థి ౧౩.

No. 115
సంచిక ౧౧౫

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

నొప్పు నొప్పువారిచే వేలకు వేలు యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది. పంచభాష నీటి చూచి కొనిన మోసముగలుగదు.

అమృతాంజనము సకలవిద

నొప్పులకు సంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును, బాముపుపోట్ల బాపును,
చర్మపు నొప్పుల బారదోలును, పోట్లగొట్టును.
బెణుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.
దగ్గును తగ్గించును దురదనుతొలగించును.

ఈమందును రుద్దగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి దేహమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తీసివేసును.
విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు.

చక్కనిడబ్బితో నహా సీసా 1-కి రు 0-10-0; డజన్ 1-కి రు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.

అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుకెట్టివీధి మద్రాసు లేక, బొంబాయి.

రివాల్వర్లు ప్రత్యేక ధరల చొప్పున ఇవ్వబడును

హెచ్. బి. ఆర్. సెల్ఫ్ ఎక్స్ప్లొజింగ్.

బివర్ బాన్ సెల్ఫ్ ఎక్స్ప్లొజింగ్.

55 హత్రమే గలవు. హారింగ్టన్ అండ్ రిచ్మండ్ నికల్ ప్లేట్ల గలది. 5 హట్లు .320 బోరుల గలవు

4" బారల్ గలది సెల్ఫ్ ఎక్స్ప్లొజింగ్ రివాల్వరులు 1 కి ధర రు 35

45 " " 3" " " " 1-కి ధర రు 32-8-0

50 " " 2" " " " 1-కి ధర రు 30

40 " " 2" " హామర్ లెస్ " " 1-కి ధర రు 35

30 " " 7 హట్లు గలది .32 బోరు, 3" బారల్ గలది

హామర్ సెల్ఫ్ రివాల్వరులది 1-కి ధర రు 30

25 " ఎంగ్లీష్ ఆమెరికన్ నికల్ ప్లేట్లు గలది 5 హట్లు ఫస్ట్ పాకెట్టు

హామర్ రివాల్వరు .320 బోరులది 1-కి ధర రు 25

50 " బివర్ బాన్ సెల్ఫ్ నికల్ ప్లేట్ 5 హట్లు హామర్ రివాల్వరు

.321 బోరు, 2" బారల్ గలది 1-కి ధర రు 30

25 " " 7 హట్లు, హామర్ లెస్ 3" బారల్ గలది 1-కి ధర రు 30

ఆర్డరుతో నహా లై సెన్సును పంపుకొనవలెను.

స్పెన్సరు అండు కో., లిమిటెడ్. మాంట్రోడ్డు, మద్రాసు.

అత్యద్భుతకుమ్భరోగని వారిణి

గుణము లేదని రుజువు చేయువారికి రు 116-0-0 లు బహుమాన మివ్వబడును. అష్టావశ కుమ్భరోగములు గ్యారంటీగ
కుదుర్చబడును ఒకడబ్బా నెల రు 10 0-0 పేకింగుపాపేజీ వేరు.

రెడ్డి అండు కో., ప్రొప్రయిటరు, యం. సుబ్బారెడ్డి, గోపాలపురం, క్రొత్తపేటపాస్టు గోదావరిజిల్లా.

ఇంపీరియల్ సినిమా తిరువళ్ళికేళి

9-8-24 తేది శనివారమునుండి 15 8 24 తేది శుక్రవారమువరకు

సాయంత్రము 6-15 ప్రతినెలము 2 ఆటలు రాత్రి 9-30

శని, ఆదివారములలో మధ్యాహ్నము 8-15 కూడ గలదు.

రెండు అద్భుతమైన ఆటలు ప్రదర్శింపబడును.

కాపైక్ కిడ్స్ ఎడ్మిస్ట్రేటో మూడవవారము.

2 డ్యోర్వ సినిమా అప్పరస్ పగటియందు గుట్టుము
గాను, రాత్రియందు స్త్రీగాను
యుండుట

(953) వెల్లింగ్టన్ సినిమా

9-8-24 శనివారమునుండి 15-8-24 శుక్రవారమువరకు

సాయంత్రము 6-15 ప్రతినెలము 2 ఆటలు రాత్రి 9-30

శని, ఆదివారములందు మధ్యాహ్నము 8-15 కూడ గలదు

డబుల్ సిరియల్ అట్రాక్షన్ ది బరిగాన్

ట్రయల్ ఏడవవారం ఎడ్మిస్ట్రేటో అద్భుత

సాహస కార్యములు వాని పింగుడాగరు మొదలగు

నవి గలవు ఇంటర్ నేషనల్ న్యూసు గూడ చూప

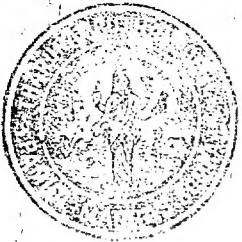
బడును. (6 భాగములు)

మకర ధ్వజరసాయనం

దీనిని వేచించినచో మూత్రముతోకలసి పొయ్యిడి శు
క్లమును నిలుపును. పలుచబడిన పిర్వమును గట్టిపరచును. రతి
లో అతి శీఘ్రరేతస్థలముపుటను మాన్పును. రక్తమును శుభ్ర
పరచి దేహపుష్టి, పిర్వవృద్ధి, కాంతి, బలము, మిక్కిలి రతి
దార్ఢ్యము, ఇంద్రియపుష్టి, మెదడునకు బలముకలుగును. నెల
కు రు 8-7-0 తపాలాఖర్చులు ఉచితము. కేవలము ఉచితం.

పి. ఆర్. మెడికల్ హాల్

రామచంద్రపురం (గోదావరిజిల్లా)

ఆశ్చర్యము!

వెల స్వల్పము!!

ఫల మధికము!!!

భారతీయ తరుణామృత ఆఫీసు - పామిడి

మా బొంబడములవల్ల గుణములేనిచో సొమ్ము వాప సివ్వబడును.
మా బొంబడములు ఉపయోగించువారికి, యింకను వైద్యులతో అవసర ముండదు.
రోగులకు, విరోగులకు చాలా మంచిగుణ మిచ్చును.

అమృతపాన సుగంధ చూరము:— దీనిని టీ కాఫీ వలె వాడవలెను. ఈ తేనెని కాలమున గల గు యెండ వేడిమిని, తగ్గించి కాంతవరచి, చలువలను గలుగజేయు, అమృతమువంటిది. ఇది మాత్ర వ్యాధులు, ఉష్ణవాయువులు మొదలగు వాటిని తప్పక తుడుక్కుటయే గాక రక్తమును శుభ్రపరచి, ఆకలిని హెచ్చించును, ఇతర పానములవలె దేహోగ్యమును చెడుపునది కాదు. 10 తులములు గల డబ్బీ 1-కి ధర 0-10-0, పోస్టు ఖర్చు వేరు. 8 కప్పలవలె పాటము 1-కి అణా 1.

1. ది ఇండియన్ ఇండస్ట్రీస్ కోంపెనీ లిమిటెడ్, నెం 10 యెన్ వై నేడు, మద్రాసు, 2. ఎ. రంగయ్యనాయుడు అండు బడల్సు నెం. 18 బందబీధి మద్రాసు, 3. (సెనేటర్స్) ప్రోప్ర్స్, 578, వై.కా.వో. రోడ్డు, తిరువల్లిక్కేడి, మద్రాసు, 4. సి. వెంకయ్యశెట్టి అండు, బందబీధి, ఇనుముపెట్టె వ్యాపారం, 58, బ్రాడ్వే మురియు నె. 10. రెడ్డిరామన్న వీధి మద్రాసు. 5. ఆర్. పూర్ణపాద శెట్టి, బాగాబాబా బోనుఆఫీసుయెకట, వై.కా.వో. మద్రాసు. (1101)

యెన్ వై నేడు ఇండియా లైఫ్ అసూరన్సు కంపెనీ, లిమిటెడ్

(1540)

హెడ్ ఆఫీసు మద్రాసు [స్థాపితము 1906]

“యెన్ వై నేడు ఇండియా లైఫ్ అసూరన్సు కంపెనీ” చేయుచున్న పనిని గురించి కొన్ని అభిప్రాయములు.

“ఈ హిందూదేశీయ భీమాకంపెనీ నిజముగా జయముగాంచిన వాటికింద ప్రస్తుతము చేర్చ వచ్చును”-“ఇన్సూరన్సు అబ్జర్వర్” లండను.

“స్వదేశీ భీమాకంపెనీలలో మిక్కిలి తెలివితోను పోడిమితోను వ్యాపారమునడపునట్టివిబహు కొద్దిగా గలవు అందులో యిదియొకటి” “ఇన్సూరన్సు అండు ఫైనాన్షియల్ రికార్డు” లండను.

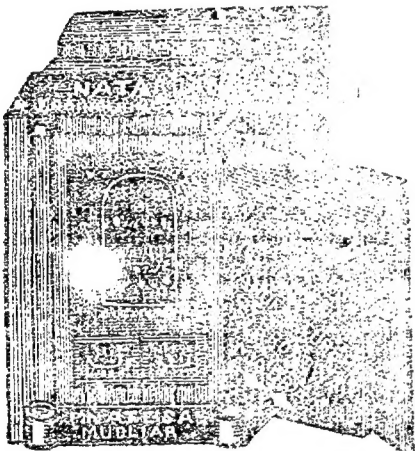
కడకటిసారి 1000 కి రూ 75 లు చొప్పున బోనసుయివ్వబడినది. ఏజంట్లు కావలెను:—కమిషను, జీతము భారాశముగాయివ్వబడును. ఆంగ్లజల్లాలకు ఈ దిగువ విలాసమునకు దరఖాస్తులకు పంపుకొనవలెను.

కామరాజు శ్రీనివాసరావుగారు, ఆంగ్లజల్లాలకు ఛీఫ్ ఏజంట్, శ్రీకృష్ణవిలాసము, గుంటూరు, లేక కె. ఎన్. గోపాలయ్య, మేనేజరు,

న ర న ము

దృ ఢ మై న ది

న మ్మ క మై న ది.

యిప్పటిమో సుదృఢకారము బాగుగా తయారుచేయబడిన ఇనుపపెట్టెలు ఈదిగువ తెలుపబడిన వారివద్ద అమృతమునకు సిద్ధముగాయున్నది. బాంతులు, కంపెనీలు, కార్యాలయములు, కోఆపరేటివ్ సంఘములు మొదలగువాటికి సరఫరా చేయబడినవి. (1429)

పి. న. శే. శ. మొదలియార్, ఇనుపపెట్టెలు చేయువారు,

ప్రాచైన్స్, 59, బ్రాడ్వే, మద్రాసు. నటరాజన్ ఎంజినీరింగు వర్క్సు. ఐరన్ అండు బ్రాస్ ఫౌండర్లు ఆయిల్ ఎంజనులు, మోటారులు, మెషిన్ భాగములు, మొదలగునవి రిపేరు చేయుటయందు సమర్థులగువారు. రై నుమిల్లుకు కావలసిన సిలిండర్లు, సాప్లింగ్స్, నట్టలు, సరసముగా యివ్వబడును. నుబ్బరాయప్ప శిల్పి, పెద్దనామకన్ శేట, మద్రాసు. మెషిన్లకు సంబంధించిన భాగములన్నియు ఆర్డరు యిచ్చిన తయారుచేసి యివ్వబడును. ఈ త్తరములు వ్రాసిన బదులు వ్రాయబడును.

మ లే రి యా, ఇ త ర ద్వి ర ము ల కు

వై రే క్కు

బ్ల్యాంట్ అమోఘమైన గుణమునిచ్చును. దీనిని ఉపయోగించి మంచుగుణమును, ఆరోగ్యమునుసాందిన లెక్క తేనిరోగితో ఈ యోగ్యతాపత్రిక నిచ్చియున్నాడు. అందువల్లనే

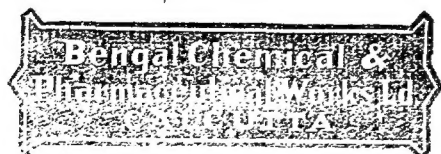
పై రే క్కు అమితముగా

వి క్రయమగుచున్నది.

రహస్యమైన బొంబడములుకాదు. ఫారములావ్రాసిన పంపబడును.

బుడ్డి 1-కి ధర రూ 0-18-0

వి. పి. చార్జి తోనహా రూ 1-2-0.

తేలుమందు

వెల సీసా 1-కి రూ. 0-8-0. వి. పి. సహా 0-18-0.

తేలంకాటులకు అపాయము లేదుగాని విశేషబాధ గలదు తేలు కాటులకు విషము పెట్టుటతో ప్రవేశించును. బాధ నరుములవంటి పెద్దనరము బద్ధరమండి లాగుట ప్రారంభించును. కట్టినచోటును బండపారుగులు చేసిన బాధ తగ్గును. ఇది మి. ఎ. ల ఘాటు గలిగి నీటివలె నుండును. కట్టినచోటు కొంచెము మందుపోసిన బాధ మాయ మగును. మందును గలిగియున్న తామ బాధపడక వికరలకు పుణ్యముగట్టుకొనవచ్చును. ప్రతియింట నుండదగినది.

గ్రహణిమాత్రలు

20 మూతల డబ్బీ 1-కి రూ. 0-8-0

రక్తరేచనములు, బంకవిరేచనములు, జిగురురేచనము లు, అజీర్ణవిరేచనములు, నీటివిరేచనములు, మొదలగునవి ఈ మూతలను చూడుటవలెను సేవించిన తోడనే నిలిచిపోవును. వీటిని పిల్లలకుకూడ వాడవచ్చును. వెంటనే గుణ మిచ్చును.

అమృతాంజనం డిపో, మద్రాసు బొంబాయి.

తమాషాలు

సుబ్బయ్య:—మిత్రుక్కపిల్ల నామోకాలు కఱచింది. ఇదేమి అన్యాయమండి?

భీమయ్య:—దానికి నేనేం చెయ్యను? అంతకంటె ఎత్తు ఎగరలేదు. పైకాలు కరవదానికి ఇంకా కొన్నాళ్లు పడుతుంది.

న్నే హితుడు:—డాక్టరును పిలిపించ మన్నావా?

రోగి:—మామూలు డాక్టరునద్దు. వెటరినరీ డాక్టరులే మంచిది. జంతువులు రోగ మేమిటో చెప్పకపోయినా, పిండ్లు గ్రహించిమందిస్తారు. ఇతరవైద్యులకు రోగంసంగతి మనం తెప్పించాకా, తెలియదు.

దరఖాస్తుదారు:—మీ ఆఫీసులో పని యిప్పించండి. కావలసివుంటే నాయోగ్యత పరీక్షించండి.

మానేజరు:—అంతపని నేనే, జేసుకుంటాను.

దరఖాస్తుదారు (సంతోషంతో):—అట్లా గయితే నాకు మరిసంతోషం. మీదగ్గరనే కావాలెను.

విక్రయదారుడు:—అమ్మా, మీ భర్తకు సర్కూర్యటి పనేగామా?

స్త్రీ:—అవును, నెలకు 20 రోజులు తిరుగుతుంటాది.

విక్రయదారుడు:—అట్లయితే, నాదగ్గరఉన్న కథల పుస్తకాలు కొనుక్కోండి! చాలుగా పొద్దుబోతుంది.

రామయ్య:—చంద్రగ్రహణం పట్టడంనీవు చూశావా?

కృష్ణయ్య:—రాత్రి పొద్దుబోయిందాక మేలుకునే వున్నాను. ఇంతలో మళ్ళీసి, గ్రహణం పట్టలేదు.

ఇంటియజమాని:—పోనీ, ఆరునెలల అద్దె తీసివేస్తాను. మిగిలించునా యియ్యండి.

అద్దెకున్నవాడు:—నాకుమాత్రం మొహమాటంలేదా మిగిలిన ఆరునెలలఅద్దె నేను వదులుకుంటాను లెండి.

వర్తకుడు:—మాకంపెనీలో ఇప్పుడు నీ కేమి జీత మిస్తున్నావు?

గమస్తా:—ఇప్పటికింకా ఏమీ యియ్యడం లేదండి.

వర్తకుడు:—వచ్చేనెలలో దీనికి రెండురెట్లుజేస్తాములే.

మొదటియోగ:—ఇన్నాళ్లబట్టి ఎక్కడున్నావు?

రెండోయోగ:—గోడగడియారంలో పడికున్నా. ఒక్కచూరయినా కంటికి నిద్రలేదు.

మొదటియోగ:—నేను మార్వాడీవాని సంచిలో చూరాను. నన్ను ఎవ్వరు కదలించలేదు. చాలుగా నిద్రపోయాను.

చిల్లరవర్తకుడు చెన్నపురి కంపెనీకి కుర్చీలకు బల్లలకు ఆర్డరు పంపెను. వే ను క టి బా కి చెల్లిస్తేనేగాని, సామాను పంపించువని కంపెనీవారు ఉత్తరం వ్రాసిరి.

“అంతకాలము నేనువేచియుండలేను. ఆర్డరును రద్దుజేసుకొండి” అని వర్తకుడు బదులు వ్రాసెను.

గర్విష్టియగు పార్టీయొక్కడు షకీలువద్దకు పోయెను. వశీలు తొందరచే, కొంచెమునేపు ఆగమని కబురుపంపెను. తరువాత లోపలికి గమ్యునెను.

పార్టీ (కోపంగా) నేనెవరో, మీకు తెలియదుగాబోలు మానాయన డిప్టికలెక్టరువని చెప్పాడు.

వశీలు:—అయితే యాభోగ్యమిద దయచెయ్యండి.

పార్టీ:—మాపెత్తండ్రీగొప్పభూస్వామి.

వశీలు:—అయితే, తండుకూర్చిలు ఉపయోగించండి.

ఫలయ్య:—మనుష్యులు కోతుల్లోనుండి పుట్టారని అంటారు, నిజమేనా?

ఫలయ్య:—నిజమే. పట్టి కోతుల్లోకి పోతున్నారని కూడా నాకుతోస్తుంది.

భర్త:—అన్ని నన్నువట్టు భద్రంగాకట్టి రైలులో పడజేయించాను.

భార్య:—ఏమీ! మరచిపోలేదుగదా.

భర్త:—ఒక్కటిమాడ మరచిపోలేదు.

భార్య:—టిక్కెట్టునుగదా అందులోనే వున్నాయా సీమి?

భర్త:—అయ్యో, నా తెలివికాలిపోనూ!

ప్రవాహ కష్టవారణ నిధికి

1924 సం. ఆగష్టు 11వ తేది సోమవారం మొదలు
15 శుక్రవారం వరకు ప్రతి దినము సాయంత్రం
6 గంటల మొదలు సాంధ్యముగలులో

సంగీతకచేర్చిలు.

శ్రీమతి

13 బుధవారం తిరువాలూరు రాజాయి జలతరంగం
14-8-24 గురువారం తిరువాలూరు రాజాయి
15-8-24 శుక్రవారం వద్దానని బాయి (ఉమావతి
ణయ కాలక్షేపము.)

ఈ వసూలు మొత్తము ప్రవాహముచే కష్టపడు
జనులకు సహాయార్థము ఉపయోగించ బడును.
5 కచేర్చిలకు సీనక్ టిక్కెట్లు: రూ. 15, 10, 5.
ప్రతికచేర్చికి టిక్కెట్లు: రూ. 3, 2, 1, అణాలు 8.
టిక్కెట్లు ప్రతిరోజు 1. సౌందర్య మహాలులో
సాయంత్రం 3 గంటల మొదలు 7 గంటలవరకు, 2.
డాక్టర్ రామరావు పాపులో ఉదయం మొదలు, 3.
మాంటుగోడ్డు మహాజన సభ హాలులో సాయంత్రం
4 గంటల మొదలు 7 గంటల వరకు.

ఎస్. సత్యమూర్తి.

కార్యదర్శి

పుట్టువెండ్రుకల ఏలము అమకము

విజయనగరము సంస్థానమునకు చేరిన సింహా
నలమునందును ఔరంగజేబునందు 1333 ఫస
లీలో సేకరించబడిన పుట్టువెండ్రుకలు సింహాచల
మునందు 1.10-24 తేదిని బహిరంగ ఏలము వేసి
విక్రయించబడును. సింహాచలము నదరు రైల్వే
స్టేషనునుండి 3 మైళ్ల దూరములోను, బి. ఎన్.
ఆర్. రోడ్డుమీద నున్న వాల్తేరు రైల్వేస్టేషను
నుండి 7 మైళ్ల దూరములోను ఉన్నది. వెండ్రు
కలు ఈ దిగువ తెలుపబడిన ప్రకారము 3 భాగ
ములుగా భాగించబడియున్నది.

పానులపేతు

ఒక అడుగు నిడివి మొదలు	} 1138
1½ అడుగువరకు నిడివిగలవి.	
9 అంగుళముల నిడివి	} 779
మొదలు 12 నిడివి గలవి	
9 అంగుళములకు తక్కువ	} 4027
నిడివి గలవి.	

మొత్తము 5944 పానులు

ఇతర వివరములకు దేవస్థానము అమీనా,
సింహాచలము అని వ్రాసిన బదులు వ్రాయబడును.

ఆంధ్ర శబ్ద చింతామణి

వ్యాఖ్యానము

కర్త:—పారిసంధి గొంతు శాస్త్రులుగారు

ఆంధ్రవాఙ్మయమునందలి ప్రథమకవియగు నన్నయ
భట్టాచార్యుడు రచించిన ఆంధ్రవాక్యకరణమున కిది చక్కని తెలుగు
వ్యాఖ్యానము. అనేక ప్రాచీన భారతప్రతులను విమర్శించి
నన్నయభట్టు శూత్రములకు సంస్కృతాంధ్రములయందలి ఆంధ్ర
భారతలక్ష్యములను దాహరించుచు వ్రాయబడిన అపూర్వముగు
వ్యాఖ్య. ఆంధ్రశబ్ద చింతామణి నన్నయ కర్తృకము కాదను
వారి వాదములన్నియు సప్రమాణముగా ఖండింపబడినవి. భాషా
సేమ లెల్లరు ముఖ్యముగా చూడదగిన విశేషము లెన్నియో
గలవు.— వెల 0-12-0. పోస్టేజీ కేసు.
మేనేజరు, ఆంధ్ర పత్రికా కార్యాలయము, చెన్నపురి

బరిస్సానిద్వారీ మహాశివరాత్రి

జిల్లా మేజిస్ట్రేటు ఉత్తరువుపై అనమ్మతి తీర్మానము
కటకము, ఆగష్టు 11:—బరిస్సానిద్వారీ మహాశివరాత్రి
నిన్ను జరిగినందున రావెన్ షా కళాశాలలో సమావేశమయ్యెను.
అధ్యక్షుని యుపన్యాస మైనదివ జిల్లా మేజిస్ట్రేటు విద్యార్థు
లను పాల్గొనవద్దని యుత్తరువుకెసెను సేదు సభాకార్యక్రమము
నాసివేసి మేజిస్ట్రేటుగారి యుత్తరువుపై అసమ్మతి తీర్మాన
మును గావించిరి. (ఆ. ప్రె)

అస్సాముస్థానిక స్వపరిపాలనామంత్రి యెన్నిక

సిల్ హెట్టు, ఆగష్టు 11:—స్థానిక స్వపరిపాలనా
మంత్రియెన్నిక కూడవని అస్సాము గవర్నరు సిటిఫికేషను కర్చు
లతో త్రోసివేసెను. (ఆ. ప్రె)

నాగపూరు మొహరం హిందువులు పాల్గొనలేదు.

నాగపూరు, ఆగష్టు 11:—హిందూసభనాగును రాజా
రఘోజీరావు భాగ్యేగారును కోరగా మహమ్మదీయులతో
కలహములు జరుగకుండుటకై తాము మొహరంపండుగలో పా
ల్గొనుట లేదని హిందువులు తమ సమ్మతిని దెలిపిరి. వాల్తేపై
రొసవారీ యూరేగింపుతో మహమ్మదీయులు మాత్రమే వెళ్లిరి.
ఉరేగింపు శాంతిముగా జరిగినది రాజారఘోజీ భాగ్యేగారును
వేలకొలది యితర హిందువులును వైవారితో యివివరలో
వెళ్లుమన డెడివారు. కాని యీసంవత్సరము మామగూ ఆలవా
టును తప్పించి హిందువులుగాని భాగ్యేరాజులుగాని యెవ్వ
రును సవారితో వెళ్లే లేదు. (ఆ. ప్రె)

ఎవరెట్లు ఆరోహణసంఘము

డాల్జిలింగు, ఆగష్టు 11:—యూరపియను సంఘము
యొక్కయు కొండవీరల సంఘముయొక్కయు జాయింటు
కమిటీవారు పురమందిరమున ఎవరెట్లు ఆరోహణసంఘమువారికి
విం దొనర్చిరి. లిట్టుప్రభృతకూడ అచ్చట నుండెను. (ఆ. ప్రె)

మార్కండా స్త్రీమరు

బొంబాయి, ఆగష్టు 9:—లికనీరు మహారాజును లికనీరు
యువరాజును రాంపూరా, సాండా, మగ్రసూరు సంస్థానా
ధీశులును “మార్కండా” మెయిలు స్త్రీమరులో నేడు వెళ్లిరి.
మరియు జి. ఫిండ్లే షిరాసు, బొంబాయి కార్మిక కార్యాల
యము అధ్యక్షుని డైక్టరు ఆడమ్సు, డానియెల్సు, పాప్టమాన్
వాల్సన్ వాయుమార్తలను లండను నివాసి పర్సనలుగారును
కూడ అందుండిరి. (ఆ. ప్రె)

తెమ్మాలీ మీరావిడుదల చేయబడెను

బొంబాయి, ఆగష్టు 9:—పోయినమిట్ట దొమ్మిసంబంధ
మున తుపాకీతో కాన్పియిద్దరిని చంపి మరియిద్దరిని గాయపరచి
నందుకు నింద యారోపింపబడిన అర్చెష్టర్ తెమ్మాలీ మీరా
బొంబాయి హైకోర్టు క్రిమినలు సెషన్సులో న్యాయమూర్తి
ప్రాట్టుగారిచేతను ప్రత్యేక జూరీచేతను విడుదల చేయబడెను.
(ఆ. ప్రె.)

కుప్రవాడ్ విల్లింగ్ డన్ కళాశాలాభివనము

గవర్నరు తెరచుట

పూనా, ఆగష్టు 8:—కుప్రవాడ్ (సతారజిల్లా) విల్లిం
డన్ కళాశాలాభివనమును 8 తేది శుక్రవారమునాడు గవర్నరు
తెరచి ఆదినముననే ఆయన పూనాకు వెళ్లిపోయెను.
(ఆ. ప్రె.)

మోహరంపండుగ డిల్లీలో అల్లరులు తేకుండ శాంతి
ముగా జరిగినది. ఎటుండి ఎటువచ్చునో యని ప్రభుత్వమువారు
కలయు కట్టుదిట్టములను చేసిరి. (ఆ. ప్రె)

నొరవారు సర్వే పురమధ్య వరదలువచ్చి రైలుపట్టాలు
తెగిపోవుటవల్ల ప్యాసెంజరు మెయిలుబండ్లును షట్టుమార్గ
ముల పోవుచున్నవి. రేపటినుండి బండ్లు సరాసరి నడుచునని
జోడపూరు వార్త తెలుపుచున్నది. (ఆ. ప్రె)

బొంబాయిలో మహమ్మదీయులు కాపురముందు ప్రదే
శముందు మోహరం జరిగెను. రాంపూరు నవాబువచ్చెను.

మీమాంస మహావిద్యాలయము

ఇట్టిది హిందూ దేశమున చెచ్చటను లేదు
పూనా, ఆగష్టు 11:—క్రొత్త పూనా కళాశాలకు సంబం
ధించిన మీమాంస మహావిద్యాలయముయొక్క నూతనభవనములు
నిన్ను జరిగినందున తెరువబడెను. ఈసంస్థకు గురించి ముఖ్యము
గా చెప్పవలసిన దేమన యిట్టిదిదివరకు హిందూదేశమున చెచ్చట
ను లేదు. బొంబాయి విశ్వవిద్యాలయమును హిందూదేశములో
ని యితర విశ్వవిద్యాలయములుచూడ హిందూసేదాంతమును
దెప్పు గుండెరిగాని దాని రకు ప్రత్యేకసంస్థ యిదివరకెచ్చటను
లేదు. ఈ విద్యాలయము ననుసరించియొక అన్ని హోత్ర కాలకూ
డ కలదు. ఇందు ప్రవృత్తిప్రవర్తనములుచూపబడును. భవనము
లు తెరువబడినట్లు బొంబాయినుండి ప్రాఫెసరు పి. వి. కేసీ
గారువచ్చి ప్రసంగించిరి. డాక్టరు గంగానాథ్ యూ (అల్లాబా
దువై నూనానైలు) డాక్టరు డర్ జి భండార్కరు, గౌరవ
నీయులగు, జి. యచ్. ఖపర్ గార్లును రదితరులును, క్రొత్తసం
స్థాదీవించిరి. నిధులు సమకూర్చబడుచున్నవి.

సాయంకాలమున క్రొత్త పూనాకళాశాలమందిరమున మీ
మాంస శాస్త్రమునుగూర్చి ప్రాఫెసరు కేసీగారు చక్కగా
నువ్వనీవించిరి. డాక్టరు బెలవలూరు (చక్రవర్తికళాశాల) గారు
అధ్యక్షురవహించిరి (ఆ. ప్రె)

తిరుచనాపల్లిలో కలరా

ఒక విద్యార్థి కూడ చనిపోయెను

ఇంజనీరింగువారశాల మూయబడినది

తిరుచనాపల్లి, ఆగష్టు 9:—కలరా యొక్కను తగ్గలేదు.
మంగళవారమునుండి ప్రభుత్వమువారి యింజనీరింగు కళాశాల
10 రోజులవరకు మూసివేయబడినది. ఈవారశాలలో ఒక విద్యార్థి
కలరావలన చనిపోయెను.

తిరుచనాపల్లిలో నున్న సౌతిండియన్ లిబరలు ఫెడ
రేషను శాఖవారు నీటినికాచి త్రాగవలెననియు, పరిశుభ్రము
గా నుండవలెననియు కరపత్రములను పంచివెట్టిరి.

(ఆ. ప్రె.)

ధూలెకర్, ఖిస్ వకీళ్లు

జాన్ సీ, ఆగష్టు 11:—ధూలెకర్, ఖిస్ వకీళ్లపై మోప
బడిననిందను తొలగింపబడినదని గవర్నరుగారిని జేడుచు,
హిందూసభవారు ఒక ప్రత్యేకసభజేసి తీర్మానము గావించిరి.
(ఆ. ప్రె)

కానాటు ఆర్థరు రాజదంపతులు శీతకాలమున

హిందూ దేశమునకు వత్తురు.

సిల్వా, ఆగష్టు 11:—ఒక ప్రకటన యిట్లు చెప్పుచున్న
ది:—కానాటు ఆర్థరు రాజదంపతులు శీతకాలమున హిందూదేశ
మునకువత్తురు. వీరిరాకకు ప్రభుత్వపుకార్యములతో సంబంధము
లేదు. ఆవాహనవిస్తన లెవ్వియు జరుగవు. పర్యటన వివరములు
రాజప్రతినిధితో సంప్రదించి యేర్పరుపబడును. (ఆ. ప్రె)

నాగపట్నం రైల్వేస్టేషన్లు

నాగపట్నం, ఆగష్టు 11:—నాగపట్నమునుండి
రైల్వేస్టేషన్లు సోమ, బుధ, శుక్రవారములలో బయలుదేరును.
కడ్డలూరునుండి మంగళ, గురు, శనివారములలో వచ్చును.
ఈ యేర్పాటు ప్రకారము నే డిచ్చటికివచ్చిన స్టేషనురు బుధవార
మునాడు బయలుదేరును. (ఆ. ప్రె)

ఆరెంటీనావైమానికుడు

రేపు (13 తేది) కలకత్తానుండి బయలుదేరును

కలకత్తా, ఆగష్టు 12:—ప్రాఫెల్లరు రాకపోవుటచేత
ఆరెంటీనా వైమానికుడు మేజరుజెన్నీ కలకత్తాలోనే నిలిచిపో
వలసెవచ్చినది. ఆదివారము నాటినుండియు నితడును ఫ్లెయింగ్
ఆఫీసరు స్టువాట్సు ప్రాఫెల్లరు వచ్చినదేమోనని హారా,
సాల్వా, డుడంట్టేషనులలో విచారించుచున్నాడు. ప్రాఫెల్లరు
7 తేదినే కరాచినుండి పంపబడెను. నిర్బంధముగా కలకత్తా
లో నుండవలసి వచ్చుటచేత మేజరుజెన్నీకి చాలకష్టముగానున్న
ది. సరిగా వచ్చినట్లయిన ప్రాఫెల్లరు 10 తేది సాయంకాలము
నకే రావలసినది. ఇంకను రాకపోవుటచేత మరికొంతకాలము
న్నప్పటికిని దాని సంగతి తెలియనాయని వీరికి సందేహము
గానున్నది. (ఆ. ప్రె)

కలకత్తా, ఆగష్టు 12:—ప్రాఫెల్లరు వచ్చినది. ఆయన
రేపువెళ్లవలెనని తలంచుచున్నాడు. ఆకాబులో ఆగుటయో
లేక సరాసరి రంగూనుకు చెల్లుటయో వాతావరణ నివేదికలను
బట్టియు ఆకాబులోనే వైమానికశాఖలను బట్టియు నుండును.
(ఆ. ప్రె)

సి. యస్. ఆంధ్రాసుగారు

బర్మాదేశము బర్మాదేశములకుమాత్రమేనా?

రంగూను, ఆగస్టు 10:—జూలీ మందిరమున తమ కోసంగిన స్వాగతపత్రమునకు జవాబు చెప్పవచ్చును. సి. యస్. ఆంధ్రాసుగారిట్లు చెప్పిరి. తాను రంగూనుకు వచ్చినప్పటి నుండియును బర్మాదేశము బర్మాదేశములకే యుండవలెనను గోలను ఉత్సాహపరుపవలెనో నిరుత్సాహపరుపవలెనో వారికింకను ఆర్థము కాలేదు. నాని యర్థము లన్నింటిని వారికిను ఆలోచింపలేదు. ఈగోల సంకుచితబుద్ధిగల కొంతమంది జాతీయవాదులనుండియే వచ్చుచున్నదో లేక దానినిగూర్చి నిజమెద్దియైననున్నదో వారికి తెలియలేదు. భారతీయులు బర్మాకుపోవుటవలన బర్మాదేశముల ఆశయములు నశించి బర్మాలో వేరుపరిమాణములను వేరు నీరులును నెలొల్పుట బర్మా యొక్క నాగరకతయే నశించునట్లు కనబడెనేని భారతీయులు బర్మాకురాకుండుటనుగూర్చి నిర్బంధముల నేర్పరచుటనుగూర్చి ఆలోచింపవలయున్నది. యునైటెడ్ స్టేట్సులోను ఆస్ట్రేలియాలోను వక్షిణాఫ్రికాలోను కెన్యాలోనుగల నిర్బంధ, నిషేధపునిబంధనలు మాడవని పోట్లాడుచున్నవాడగుటచే నిర్బంధవిషయము తలచినంతనే ఆంధ్రాసుగారి తలంపు తెదురుతిరిగెను. ఆయినను వారిపూర్వకాలలోగల మంచినంతయు నెలొల్పుటకు బద్ధియులకు తగినఆవకాశ మొసంగవలెను. ఈ తొందరపాటును సమాధానపరుచుటకు వీలగునా? అయినచో యేవత్తుల మీద? అనునది యిప్పుడు ప్రశ్నయైయున్నది. ఈ సమస్య నిష్పక్షజేతయనవరీపార్టీయను చెయ్యజావులెను. మరియొకసారి వచ్చినపుడు బాగుగా ఆలోచించి చర్చింప గలుగుదునని చెప్పెను. తనకు గలుగుచున్న యాచిక్కువిషయములను గూర్చి ఆంధ్రాసుగారు రవీంద్రనాథ కవితోను గాంధీమహాత్మునితోను చెప్పుచునేయుండెను. ముఖ్యవిషయములను గూర్చి గాంధీమహాత్ముడు 'యంగుయిండియా' పత్రికలో వ్రాయుచునెప్పుడయినను చాలి త్వరలోనే ఆ పత్రికలో ప్రకటింపబడును. ఈ దేశములో ప్రస్తుత మింతకంటె ముఖ్యమైనవిషయము మిగిలినవికంటె ఎక్కువగా కనబడుచున్నది. బర్మాదేశపు తీరికమును నాగరకతను రక్షించుటకు హిందూదేశము తనప్రాణమును కోల్పోవుట కిష్టపడవలెననియు హిందూదేశపు జీవితమును నాగరకతను రక్షించుటకు బర్మాదేశము తనప్రాణమును కోల్పోవుట కిష్టపడవలెననియు నను యూహ ఆలోచనాపరుడైనచో కీ సమస్యపరిష్కారమున కొకమార్గమును గనపరుపవచ్చును. (అ. ప్రె.)

కెన్యా తీర్మానము

రంగూను, ఆగస్టు 11:—కెన్యా తీర్మానము విషయమై సంవత్సరంబునపుడు ఇప్పుడు కాలనీలము(తెలంగాణ)కార్యక్రమకమిషన్ దానినెవలను తనకదివరకే తెలుసునని సి. యస్. ఆంధ్రాసుగారు చెప్పిరి. భావముగారు సామ్రాజ్య కాంక్షగల వాడని అందరికిని తెలిసినవిషయమే. కలనీయల్ కార్యాలయములోనున్న కార్మికుల యొక్క గులు పీఠ భూమి, నియోజకాధికార సమస్యలను గూర్చించి చాలకాలము క్రిందపడె తమనుననులలో నిర్ధారణ చేసికొనియుండిరి. పల్లపుభూమి మజూరీ సూచనలను మార్పులతోను విలువలేదని భావముగారి యుపన్యాసములను చదివినప్పుడే ఆంధ్రాసుగారికి ఆతురత కలిగెను. అట్టి మజూరీలను కలనీయల్ కమిటీవారు నిరాకరించినని ఆంధ్రాసుగారు సంతుష్టిని తెలియపరచిరి. అధర్వ ప్రవర్తనగలది గావునను జాతీయమత్యము నెచ్చటను గుర్తించుటకే గావునను హిందూదేశములోని అన్ని రాజకీయ పక్షములవారును దీనిని కోపముతో నిరాకరింతురని మేము యాశించితిమి. భారతీయుడు స్వరాష్ట్రమును పరాధీనముచేయ గచ్ఛింపడు. అన్ని జాతులవారికిని జాతిభేదములు లేక భూమిలను కొనుగొనుటకును విక్రయించుటకును సమానహక్కులుండవలెనని మీరొకరుచున్నారు.

వలసతీర్మానము

వలసతీర్మానము విషయమై పూర్తియైన విచారణచేయ బడువరకు నిర్బంధములు పూర్తిగా తొలగింపబడునని చేసినవాగ్దానము మీరల గొప్పవిషయమనియు ఇందుకై కలనీయల్ కమిటీవారి సభిసందింపవలసినదియు ఆంధ్రాసుగారు చెప్పెను

న్నారు. సంఖ్యలనుబట్టి జూచినట్లయిన కెన్యాలోనికీ భారతీయులు నిలసబోవు విషయము గమనింపదగిన విషయముగాదని విచారణవల్ల తెలుసని తమకేమియు సందేహములేదనియు ఆఫ్రికాదేశముల అభివృద్ధిని తాను మొత్తముమీద ప్రోత్సాహపరచెనే గాని అభ్యంతర పెట్టలేదనియు చెప్పెను. ఇప్పుడు విచారింపవలసిన విషయ మేమనగా కెన్యాకు వలసబోవుచున్న భారతీయులందరూ భారతదేశముయొక్క పేరును నిలువజెట్టుచున్నారో లేదో తెలిసికొనుటకు యిండియా వైపునుండియే సాక్ష్యమును తీసికొనవలయున్నది. లోపము లేవియైన యున్నయెడల తనకు విదేశములలో గల మర్యాదను కాపాడుకొనుటకు హిందూదేశమే సద్దుబాటు చేసికొనవలసియున్నది. జపాను సయితము ఇదివరలో వలసబోయినట్లునది. గాక సనికి మాలిన జపానీయులను సింగపూరుకు వలసపోనిచ్చుట లేదని ఆంధ్రాసుగారికి సింగపూరులో నిలిచినప్పుడు తెలిసి బాగుగా నచ్చెను. జపానీయులు వలసపోవుటకు ఒక విధమైన క్రమపద్ధతిలో వెట్టి విదేశములలో తనకుగల పేరు ప్రతిష్ఠలను సానుదేశము హెచ్చుచేసికొన్నది. దీనికిని కెన్యాకు భారతీయుల నసలు రానీయకుండ జేయవలెనని తలంచువారి నిర్బంధములకు లోబడుటకును చాల వ్యత్యాసము కలదు. (అ. ప్రె.)

మోసపుకేసు

లాయర్లు బ్యాంకింగ్ థామస్ డేవిడ్సన్ గారు చీఫ్ ఎకౌంటెంటుగా నుండెను. అతడు 77000 రూపాయల నొకసారి (1921 సంవత్సరము 81 మార్చి 7 డిసెంబరులకు) 178000 రూపాయల నొకసారి (నవంబరు 8 జనవరి 81 మార్చి 1923 లో) మోసము చేసినట్లు మారుతేను చెయబడినది. అద్యోకేటు జనరలుగారు ప్రభుత్వముతరఫున వాదించిరి. ముద్దాయికి న్యాయవాదిలేదు. ప్రాటోగారు న్యాయాధిపతి. ముద్దాయి నాబూలు మున నిట్లు చెప్పెను. నేను దోషిని అభ్యర్థనమున నేనిట్లు చేయకలేమిదాకాదు. నేను పెండిచేసికొంటిని. నాజీతములో మిగిలినదేమియును లేదు.

జడ్జి:—నీ జీతమెంత? ముద్దాయి:—నెలకు 1200. అమితకష్టములే నేను భవము మోసముచేసి 1922 మార్చిలో తీసికొంటిని దానిని మరల సమకూర్చుచుంటిని. కాని నాకు సాధ్యము కాలేదు. అప్పుడు నేను నిజము నొప్పుకొనుటలో లేక యింకాద్రవ్యము నపహరించుటో ఏదీమంచివోలో చకమరల ద్రవ్యమును మోసము చేసితిని. ఇది నాబుద్ధిహీనత. నాకు ద్రవ్యము కానీలేదు. నిజము నొప్పుకొని మీ అనుగ్రహమునకై నిరీక్షించుచున్నాను సాధ్యమైనంతవరకు శిక్ష తగ్గించిన యింకొక దేశములో నెట్లో బ్రతుకీలగును. మీదయకు పాత్రుడనని చెప్పెను. అద్యోకేటు: జనరల్ శిక్ష కఠినముగా వేయవలయునని వాదించిరి. జడ్జిగారు కేసునమ్మి రెండుకేసులకు రెండు, రెండు సంవత్సరములు కఠినశిక్ష వేసిరి. శిక్ష ఒకమారే అనుభవించవలెననిరి. (అనగా, రెండుకేసులకు శిక్ష 4 ఏండ్లనా, అనుభవించవలసినది. 2 ఏండ్లే) జడ్జిగారి తీర్పుతో బ్యాంకింగ్ కేసు భవించిరి. (అ. ప్రె.)

స్త్రీలకు నియోజకాధికారము

సంస్కరణముల విచారణసంఘమునకు విజ్ఞప్తి సిద్ధా, ఆగస్టు 12:—స్త్రీలకు నియోజకాధికార మొసంగవలెననియు, కాసనసభ లన్నిటికిని అభ్యర్థకులు నుండుటకు నొసగవలెననియు గోరుచు సంస్కరణముల విచారణసంఘమువారికొక విజ్ఞప్తిని బంపుటనుగూర్చి విచారింతుటకు భారతస్త్రీ ప్రముఖురాండ్రు చాలమంది లేపు సిద్ధిలో సమావేశమగుదురని తెలియుచున్నది విచారణసంఘమునెదుట వారితరఫున సాత్య మిచ్చుటకు యెన్నుకొనువిషయము గూడ విచారింపబడును. (అ. ప్రె.)

వైసికల్ దొంగతనము

జక్కెరయ్య ఒకేరా భవనముననున్న యజమానితో మాట్లాడుటకు గోవిందస్వామి (కానిటారి ఆఫీసు)గారు తైలు వైసికల్ పెట్టి పైకివెళ్లిరి. ఈలోగా ఒక మతయాశ్రమము దీనియందు (సింగపూరు కాపురముడు) దాని నపహరించి యిబ్రాహింఖాన్ అనునొక సాహెబ్ కు 30 రూపాయల కమ్మెను. ఈ కేసు పోలీసుసబ్ డివిజన్ సయ్యదుగారు పట్టుకొనిరి. ఔనుపోలీసుకోర్టు విచారణచేసినది. నేరముడు తప్ప నొప్పూరెను. కేసు 20వ తేది బుధవారమునకు వాయిదా జేయబడెను.

మొహరం పండుగలు

శాంతముగ జరుగుట.

హిందూమహమ్మదీయ సఖ్యము.

నాగపూరు, ఆగస్టు 12:—మొహరం ఉత్సవము చివరలోజూ శాంతముగ జరిగెను. హిందువులందు పాల్గొనలేదు. కానిచాలమంది తమాషా జూడ వచ్చిరి. ఇదివరకువలె గుండ్లులు తేరు మహమ్మదీయులు అన్ని రకములవారును ఉత్సవములు టాజియాలు వెంటనుండిరి. అల్లరి జరిగిన ఆపుటకు పోలీసు ఏర్పాటులు చక్కగనుండెను.

అమృత సరము, ఆగస్టు 12:—అమృతసరములో కిలాఫతు పక్షమువారికిని యితరులకును కొంచెము వివాదము వచ్చెనుగాని మొహరంపండుగ యెట్టి అల్లరులు లేకుండనే జరిగెను. ఈరాష్ట్రములో ఉభయజాతులకును వైషమ్యమెక్కువగ నుండుటచేతను కొందరు హులు భయపడుటచేతను స్థానికాధికారులు అట్టిఅల్లరులేమియు జరుగకుండ జాగ్రత్త పడిరి. పోలీసు కాలిలాగాకుండ ఆనరరీ మేజిస్ట్రేటులును మ్యూనిసిపలు కమిషనరులూడ టాజియాలు ఊరేగింపునెంటుపడచిరి. సిటీమేజిస్ట్రేటు సర్దారు బహదూరు పార్కయాల సింగుగారు క్రిందటిరాత్రి యు నేడును శాంతావృత్తి చాలనేపుండిరి. టాజియాల నూత గింపుతో దీసిగొనిపోవద్దని యిచ్చి కిలాఫతు సంఘమువారు పట్టుబట్టి పనిజేయుటవలన పెద్ద బెద్ద టాజియాలు ఆర్ధరకంపె ఎక్కువమంది రాలేదు. చిన్నచిన్న వారుమాత్రము చాలమంది యుండిరి. మహమ్మదీయుల గుండ్లులు చాలవరకు టాజియాలు లేకుండనే ఊరేగిపోయిరి కాని గుండెలు బాదుకొనుచుండిరి. లోగడలో కిలాఫతు శాంతిసైనికులకును యితరవాగులకును కొంత వివాదము జరిగెను. కాని సమయమునకు అణచివేయబడెను.

మూల్కాను, ఆగస్టు 12:—మొహరం శాంతముగ జరిగి పోయెను. మిలిటరీ సైనికు లనేకచోట్ల నుంచుబడిరి.

లాహోరు, ఆగస్టు 12:—లాహోరులో నెట్టివిపత్తులు లేకుండనే మొహరం శాంతముగ గడచిపోయెను. పోలీసువారు జాగ్రత్తపడిరి. జిల్లామేజిస్ట్రేటు స్వయముగ ఉత్సవము వెంట నుండిరి.

అహమ్మదాబాదు, ఆగస్టు 12:—నేడు మొహరంపండుగ యగుటచేత సబర్బన్ ప్రాంతములో టాబూలు ఊరేగింపు సంబర్హమున మహమ్మదీయులలో అల్లరులు జరుగునని భయపడి సిటీ మేజిస్ట్రేటు క్రిమినలు ప్రాసీజరు కోర్టు 144 సెక్షనుక్రింద వారిని పూర్వార్చారముప్రకారము ఉత్సవమును జరుపుకొను నటల ఉత్తరువు చేసెను.

మనెశుచాకు అల్లరుల కేసులో జేరిన పటానులు విడుదల కాగానే 12 మాసములు శాంతముగ నుండునట్లుల బద్దులై యుండవలెనని గూడ సిటీమేజిస్ట్రేటు ఉత్తరువు చేసెను.

డిల్లీ, ఆగస్టు 12:—హిందూమహమ్మదీయ ప్రతినిధుల సమావేశము భగ్నమయ్యెనను వార్త అంత ప్రమాదకరమైనది గాదనియు అల్లరులు జేయువారలపై న్యాయప్రకారము చర్య దీసికొనువిషయమునను యితర స్వల్పవిషయములలోను భేదాభిప్రాయము గలిగిననియు తెలియుచున్నది. ఇంకను రాజీకుడురు టసాధ్యమని తెలియుచున్నది. రాయబారములు జరుగుచున్నవి. ఈలోపల అల్లరులేమియు జరుగునూననలు గానరావు.

నేడు సాయంత్రము మొహరం ఉత్సవము యెట్టి అల్లరి లేకుండ శాంతముగనే జరిగినది. అ|| ప్రె||

లక్నో, ఆగస్టు 12:—లక్నో జిల్లాలో అమెతీయను గ్రామమునందు కొందరు మహమ్మదీయులు నిన్న హిందూదేవాలయములో బలవంతముగ ప్రవేశించిననియు కొంచెము గలభాజరిగెననియు తెలియుచున్నది. పరిస్థితులు తీవ్రముగ నున్నవి. డెప్యూటీ కమిషనరును, పోలీసు సూపరింటెండెంటును యీ ఉదయ ముచ్చోటునకు జనిరి. అ|| ప్రె||

ఒకదావాలో ఒకస్త్రీ తరఫున వాదించుటకు పూనుకొనిన న్యాయవాది కొన్నిరహస్యపు సంగతులను ప్రెవాండ్లకు తెలియజేసినందుకు 3 నెలలు పట్టాను రద్దుచేసిరి. (అ. ప్రె.)

వరదసహాయక సభ

నేలంక భాకాల భవనమున జిల్లాకలెక్టరుగారు వరదల సహాయకసంఘము నేర్పాటుచేసిరి. (అ. ప్రె.)

మైసూరు

దేశభక్తుని ఉపన్యాసములు

కర్దూరులో దేశమునంతను ముంచివేయవలయును

(ప్రత్యేక విశేషం)

మైసూరు ఆగస్టు 9:— (క్రియత దేశభక్త కొండ వెంటటప్పయ్య పంతులుగారు నిన్నటిదినమున మైసూరులో నిచ్చిన ఉపన్యాసములు ప్రజలలో తీవ్రమైనసంచలనము కలిగించి ఉత్సాహపూరితులను జేసెను.

మైసూరు పురవాసులు దేశభక్తుని రైలుస్టేషనువద్ద ఎదుర్కొని నిన్నటిఉదయమున బహిరంగస్వాగతము నిచ్చుటకు ఏర్పాటు చేసినారు. కాని దేశభక్తుడు అట్టి ఏర్పాటునకు ఇష్టపడక, మొన్నటి సాయంకాలమే బెంగళూరునుండి ఎవంకి తెలియకుండా వచ్చినారు. వారిరాక తత్క్షణమే దావాగ్నివలె పట్టణములో వ్యాపించినది. దేశభక్తుని నిన్నటిసము కార్యక్రమము కరపత్రములద్వారా ప్రజలకు తెలియజేయబడెను.

నిన్నటి సాయంకాలము 4 గంటలకు, ప్రత్యేకసభ యందు విద్యార్థులకు దేశభక్తుడు నిర్వాహ కార్యక్రమము విషయమై ఉద్ఘాటించినాడు. ప్రతి విద్యార్థి కర్దూరు ధరించెదననియు, రాటములో నూలుపడికెవననియు సభయందుచెప్పి, దేశభక్తుని, మిక్కిలి ఆనందము కలిగించినారు.

సభ ముగిసినతరువాత దేశభక్తుడు మోటారులో పంచమపల్లెవెళ్లి, అక్కడిపంచములను దర్శించినారు. ఆంధ్రదేశములోకన్న మైసూరు సంస్థానములో పంచమల్గి చాలా బాగున్నదనియు, అక్కడికన్న పరిశుభ్రముగా నున్నారనియు దేశభక్తుడు నెలవిచ్చిరి. వారికి రాటములిచ్చి, నూలు తీయించి, కర్దూరు పరిశ్రమను వారిలో ప్రవేశపెట్టుటవిషయమై ఇక్కడి నాయకులతో సంప్రతించినారు.

సాయంకాలము 6 గంటలకు పురమందిరమునందు మహాసభ సమావేశమయ్యెను. 5 గంటలకే పురమందిరమంతయు 5000 సభికులతో క్రిక్కిరిసిపోయెను. దేశభక్తుడు, ధారావాడు నాయకులగు మధులేర్కూరు కృష్ణరావుగారు, తదితరులు సభయందు ఉపన్యసించిరి.

ప్రప్రథమమున మైసూరు కాంగ్రెసుతరపున పురవాసుల తరపున దేశభక్తునికి స్వాగతపత్రములు అర్పింపబడెను. ధారావాడు మధులేర్కూరుగారు దేశభక్తుని కొనియాడుచు, దేశభక్తుడు ఆంధ్రదేశమున కేగాక దక్షిణ హిందూదేశమున కంతకును నాయకులనియు దక్షిణదేశపు మహాత్ములని చెప్పవచ్చుననియు, ఆంధ్రోద్యమమునకు కారణ భూతులునియు, ప్రస్తుత ఆంధ్రదేశములలో నున్న తీవ్రమైన జాతీయసంచలనమునకు వారు పునాదివేసినారనియు, వారి మహాత్మ్యమునుగూర్చియు, నిర్మలమైన స్వభావమునుగూర్చియు, పన్నుల నిరాకరణముల విషయమై వారు చేసిన కృషి, కారాగారప్రవేశము వీటి విషయమై, దేశభక్తుని జై, మహాత్మాజీ, అను ఉత్సాహపూరితప్రజావాక్యముల నడుమ ఒక గంభీరోపన్యాసము కావించినారు.

దేశభక్తుని సందేశము

అనంతరము వెంటటప్పయ్యపంతులుగారు చెండు గంటలకాలము కొంచెముకాలము ఇంగ్లీషులో, తరువాత తెలుగులోను ఉపన్యాసము గావించినారు. "స్వరాజ్యము రాకపోవుటకు కారణము ప్రజలలో హృదయదోర్బల్యమేర్పడి, మహాత్ముని సందేశము ఆచరణలోనికి తేలేక పోవుట తప్ప మరయొక కారణము ఏమియులేదు. ఖద్దరుతో దేశమంతయు ముంచివేయవలెను.

ఖద్దరుపట్ల అన్నమలేక అల్లాడు ప్రజలకు జీవనాధారము కలిగించును. ఖద్దరుధరించినవానికి ఆత్మవిశ్వాసము ఆత్మగౌరవము ఏర్పడి హృదయదోర్బల్యమును పోగొట్టి అహింస యుద్ధమునందు పీరుని జేయును. దీపకాండవనే ఇల్లుచక్కజేసుకొనవలెనన్నట్లు, మహాత్ముడు నాయకుడుగానున్నప్పుడే మనము స్వరాజ్యమును సంపాదించవలయును. ఖద్దరుపట్ల లలితకళలో సమానమైనది. ఇప్పుడు నాకు ఖద్దరు వదులుట ఎంతో ఆనందముగానున్నది. నేను 3000 గజములనూలును కాంగ్రెసుకునుటికి పంపినాను. నాధర్మకర్మి 2000 గజములవారమును బంపినది. మైసూరు రాజ్యవాసులు నిర్వాహకార్యక్రమమును గూర్చి ఉదాసీనత వహింపరాదు వారు స్వదేశవాసులైనను, తాము హిందూదేశపులమని మరచరాదు". అని వారు నుడివీరి.

తరువాత ఆంటరానితనము, హిందూముసల్మానముల మధ్య శనము, బెల్లము కాంగ్రెసులనుగూర్చి మాటలాడిరి.

మైసూరు పురవాసులు దేశభక్తునికి ఇచ్చిన స్వాగతము విషయమై వారిట్లు నెలవిచ్చిరి:

"నన్ను మీరు అధికముగా గౌరవించినారు. ఈగౌరవము నాకు చేసినట్లు నేనెంచను. నా ఆంధ్రదేశమునకును, ఆంధ్రమహాజనులకును చేసినటువంటి గౌరవముగానే నెంచుటకు గర్వపడుచున్నాను. ఆంధ్ర కర్నాటక రాజ్యములు విద్యా రణస్వామికాలమునుండి, నాగరకత, వేమభావలలో, పరస్పరబాంధవ్యము చూపినవి. కర్నాటక నాయకులు మాఆంధ్రదేశమునకు వచ్చినపుడు మీకు మాహృదయపూర్వక స్వాగతము నిచ్చుట మావిధి. పండిత మధులేర్కూరుగారు నన్ను కర్నాటక దేశమునకును నాయకుడని చెప్పినారు. అట్టి పదవికి నేను తగను. అట్లు నన్ను పొగడుట నామీదను తదితర ఆంధ్రుల యందును మీకున్న అభిమానమును జూచుచున్నది.

రాత్రి 9 1/2 గంటలకు దేశభక్తునికి వందనములతో సభ ముగిసెను.

రాత్రి 10 గంటలకు దేశభక్తుడు తదితర నాయకులతో, వైజ్ఞానికామణి శేషన్నగారియింటికి వెళ్లి వారిని దర్శించిరి. శేషన్నగారు 2 గంటలకాలము దేశభక్తుని, తమ అద్వితీయ విజ్ఞానసరసముద్రములో ముంచి వేసిరి. దేశభక్తుడు శేషన్నగారిని బహువిధముల కొనియాడిరి. సరస్వతీస్వరూపులని చెప్పదగిన శేషన్నబోంట్ల విద్వాంసుల మూలమున విజ్ఞానరస్యతి ఇంకను దేశములో తాడనమాడుచున్నదనియు, సంగీతచక్రవర్తులను బిరుదమువారికి తరచుచెప్పిరి. భారతదేశ భావియన్నతత్వనికి వైజ్ఞానికలను తయారుచేయు బాధ్యత్యవారిమీదనున్నదని చెప్పిరి. తమగుంటూరునగరవాసి యగు ఒక ఆంధ్రవిద్యార్థి, వారిద్దరూ విజ్ఞానాభ్యాసము చేయుచున్నందుకు ఎంతయును సంతసిల్లిరి. వైజ్ఞానికామణి, దేశభక్తుని చందనతాంబూలాదులతో గౌరవించిరి.

ఆంధ్రదేశమునకు శేషన్నగారిని ఆహ్వానించుటకు దేశభక్తుడు అత్యంతమతాపాలత కనబరచిరి.

ఈఉదయము దేశభక్తుడు బెంగళూరుకి వెళ్లిరి.

మోహరంపండుగ

శాంతముగా జరిగినది

బొంబాయిలోను, నేలములోను, చెన్నపురిలోను, మోహరంపండుగ శాంతముగా జరిగినది. (ఆ.ప్రె)

పశ్చిమ గోదావరి మండల కాంగ్రెసు సంఘము

ఈ నెల 21 వ తేదీని పోడూరులో సభజరుగును నర్సాపురం లోలాకా పోడూరులో యీ నెల 21 వ తేదీ గురువారమునాడు పగలు 11 గంటలకు పశ్చిమ గోదావరి మండల కాంగ్రెసు సంఘసభ జరుగును. ఖద్దరు సంఘ సభ్యుల రాజీనామాల ప్రచారము, దేశారాధకులు మున్నగు ముఖ్య విషయములు చర్చింపబడును. కాంగ్రెసుసంఘసభయును గూడ ఆనాడే అచటనే జరుగునని కార్యదర్శి తిలివార నంపెను.

బందిపోటుగాంధీ పట్టువడుట

రంగూను, ఆగస్టు 12:— అధికారప్రకటనయొకటి యిట్లు చెప్పచున్నది:—9 వ తేదీన మయాంగ్ బాంగవద్ద బందిపోటు చేయవలెననే యుద్దేశ్యముతో 6 గురు మనుష్యులు ప్రోగైసెట్టుకున్నట్లు జిల్లా డిప్యూటీకమిషనరుచెప్పుచున్నాడు. ఆతెట్టు చేయబోయిన వారుతిరగబడిరి. కాని యిద్దరు పట్టుబడిరి. వారిలో నొకరు గాయపరబడి, మిగతావారెవరో తెలిసినది. దేశవాళీ తుపాకియొకటి పట్టువడినది. ఈ ధీరకార్యముతో సంబంధించిన అధికారులందరిని అభినందించుచు గవర్నరు తిలించెను. (ఆ.ప్రె.)

భారతీయులను దూషించుట

కలకత్తా, ఆగస్టు 12:— డక్కాలో పోలీసుకవాటు సమయమున భారతదేశ స్త్రీపురుషులను గురించి దూషణగా మృట్టాడిన గవర్నరుగారి మాటలకు అసమ్మతిని తెలియపరచుచు భారతసభాసంఘమువారికి తీర్మానమును గావించిరి.

(ఆ.ప్రె)

చెన్నపురి బజారుధరలు

ఆగస్టునెల 13-వ తేదీ బుధవారము

(1) భాస్కరులు

వనియాలు రూ 1-8	రు 85-0-0	మొదలు 45-0-0	మొదల
బియ్యము బస్తా			మొదలు వరకు
మనుమ తెనాలి	రు 48 గలది	రు 14-0-0	14-8-0
నెల్లూరి	రు 25	రు 16-8-0	17-0-0
డిల్లీ	రు 45 గలది	రు 16-8-0	17-0-0
రాగులు రూ. 164	బస్తా 1-8	రు 8-12-0	9-0-0
నవ్వులు	"	రు 20-0-0	22-0-0

(2) వత్స భాస్కరులు

బియ్యము బస్తా 1-8	రు 205	రు 11-0-0	రు 12-0-0
నెనగలు	రు 25	రు 12-4-0	12-8-0
నెనలు	రు 25	రు 12-12-0	13-0-0
మినుములు	రు 25	రు 13-0-0	15-4-0
ఉలము ర 164	"	రు 9-4-0	11-4-0

(3) నూనె వస్తువులు

నవ్వులు నూనె రూ 1-8	రు 170-0-0	175-0-0
నెయ్యము రూ 1-8	రు 14-0-0	26-0-0
కొండాపురం శేరునెనగవత్సరూ 1-8	రు 60-0-0	62-0-0
యితర ప్రతేకము	రు 55-0-0	58-0-0
శేరునెనగనూనె గానుగ రూ 1-8	రు 145 మినుమునూనె 188	
అనుదము నూనె రూ 1-8	రు 180-0-0	

(4) చిల్లర వస్తువులు

చాయకనుపు రూ 1-8	రు 205-0-0	210-0-0
కూరకనుపు	రు 140-0-0	160-0-0
మిరకకాయలు(గుంటూరు)రూ 1-8	రు 105-0-0	140-0-0
గుంటూరుచాయకట్టు నీలమయం మునుగు 1-8	రు 45, 50	
కాళహస్తి చాయకట్టు	రు 60, 70	
చెల్లము రూ 1-8	రు 85-0-0	50-0-0
తిలకపండు రూ 1-8	రు 80-0-0	49-0-0

(5) ఇనుము

కట్టలు రఖం రూ 1-8	రు 88-0-0	86-0-0
చదరం	రు 82-0-0	84-0-0
రథండు	రు 84-0-0	86-0-0

(6) లోహములు

కెండి 100 కులంబ	రు 78-0-0	81-8-0
బంగారము, కులము 1-8	రు 24 8-0	25-0 0
శుభ్రము 1-8		15-9-3
ఇత్తడి రూ 1-8	రు 280-0-0	285-0-0
రాగి డిటా	రు 820-0-0	885-0-0
అస్కా చక్కిర రూ 1-8	రు 41-0-0	41-4-0

(7) రంగులు చలిజరైన

అత్తకప్పుడు	20 డిగ్రీలు	రు 80-0-0
పొట్టి కప్పుడు	డిటా	"
సింహం	డిటా	"
గుర్రం	డిటా	"

(8) దూది

బొండా పెట్టు బొదవ 1-8	రు 820-0-0	
-----------------------	------------	--

(9) నూలు

కోయంబుత్తూరు నెం 10 1/2 పెట్టె 1-8	రు 9-18-0	
మధుర నెం 12 1/2 పెట్టె 1-8	రు 8-8-0	
పుల్లూరు యేనుగ నెం 8 1/2 పెట్టె 1-8	రు 8-12-0	
అహమదాబాదు నెం 12 1/2 పెట్టె 1-8	రు 9-8-0	
డిటా నెం 14 డిటా	రు 10-2-0	
బోలాపూరు నెం 20	రు 12-3-0	
జపాన్ నెం 20	రు 12-4-0	
" " 40	రు 15-12-0	
గోకాకు నెం 12 1/2	రు 10-0-0	
పద్మాక్ష నెం 24 1/2	రు 12-4-0	

5 గురు హంతకులను పట్టుకొనుట

పిషావరు ఆగస్టు 12:— 5 'వెస్ట్ బ్యూలీ' కి మోహరింపబడిన హంతకులగు మహమ్మదు హుసేన్, పిషావరు డిగ్రీలను కంటికి ఒకటోటను పట్టించిరి. ఆ తరువాత డి. ఈయో, దులక్, వెదుకబావ హమ్మదుగారు మ. కోశ హంతకుని ప

స్థానిక వార్తలు

తిరువల్లి క్లబ్బిలో కంప్యూటర్ కాలక్షేపము:-

తిరువల్లి క్లబ్బిలో కారదాహాలు (81 వీరరాఘవమొలలి వీధి) లో కంప్యూటర్ (14 వ రేడి) సాయంకాలము 4.30 గంటలకు (బహుశ్రీ పట్నం వేంకటరామ కౌన్సిలరు) విభిన్న శత్రుత్వాల కాలక్షేపము గావించెదరు.

దేయ ప్రార్థన సమాజము:- కేంద్ర సా 11 4

గంటలకు బండ్ల నాలికిలో సాహిత్యమును తిపాలాక్షికుడు దగ్గర "ఎం. ఎం. గొప్పనూరు" అను విషయము బహుశ్రీ శత్రుత్వము జరిగినది. తర్వాత మాతాపితృ పీఠాధికారి కాపాటాల భవనములో 17 రేడి ఆదివారము ఉదయము ప్రార్థన ముగియగానే గారు ప్రార్థన సభ (ప్రతికాలకేంద్రము) సాగించెదరు.

మదరాసు కార్పొరేషను- మరణముల నివారణ

ఆగస్టు 23 వ తేదీన మదరాసు నేయంటికి 45.6 మందిని పోయిరి. ఇది కమ్యూనికేషన్ 40.1 ను సాధించి, ముగిసి కల రాకెట్ 4 వ యిచ్చిపోయిరి. ఇదివరకు కల రాకెట్ నిలబడిన దుమైవల్లి కేంద్రములోని వార్త. 17 నుండి మునుపటికి 7 ను గలది. 37 ను మిగతా రోజులలో చనిపోయిరి. క్రింద చిహ్నాలను యావరములలో మరణ సంఖ్య నేయంటికి 30.6 ను కల రాకెట్ నిలబడి తెలుపుచున్నది.

రాకెట్ కలలు, - రివిన్యూ బోర్డు మొదలుగా నున్న

మేక్ ప్రైవేట్ డి. సి. యస్. గారు మలబారు నందు వరదల నెట్టు మొత్తం చూచి వాటిని నివారించు ఉపాయముల నర యుటకు మదరాసు నుండి నిన్న సాయంకాలము మలబారు వెళ్లిరి.

సర్వేక్షణ, సింపుల్ గారు మదరాసు నుండి నిన్న

సాయంకాలము కల రాకెట్ వెళ్లిరి. కల రాకెట్ జరిగిన అఖిల భారత స్వరాజ్య పక్ష సభ 23 వ తేదీన, రామదాసు గారు మదరాసు నుండి నిన్న రాత్రి కల రాకెట్ వెళ్లిరి.

సాధనా (ఎం. ఎల్. సి. గారు సివిల్ జస్టిస్ కమిటీ

వాటికి సాక్ష్యమిచ్చుటకు యాయుధము మదరాసుకు వచ్చిరి. ఇరవై మిల్లీ మీటర్ల కొరకు, కానన భాస్కర్ లుగా నున్న రావులూరులో, నరసింహాచార్యులు (కడప) రావులూరులో, సి. వి. ఎస్. నరసింహారాజు (విశాఖపట్నం) ఎ. సి. ఎల్. రాజులూరులో (గుంటూరు) బి. విశ్వనాథ గారు, పెద్దిరాజు గారు యాయుధము మదరాసుకు వచ్చిరి.

హిందూ కేథలిక్ సంఘము

25-వ సాంవత్సరిక సభ

నిన్న శ్రీ సంఘము యొక్క 25 వ సాంవత్సరిక సభ నెంబుల్ క్రైస్టు ప్రామాణ్యములను ఎల్.డి. స్వామికన్యూస్ పేపర్, ఇ.ఎస్. అప్పారావు క్రింద జరిగినది. కేక్కురు విచ్చేరి, మదరాసు విషయముగా జూరగానుండుచే రాకెట్ పోయెను. అప్పారావు విషయముగా రాంతుకు చింతిల్లిరి. సంఘము పురాతన సంఘములలో నొకటిగాన దానియభివృద్ధి కందరమ పొటుపడవ యు నని చెప్పిరి. సభము యొక్క నివేదికను కార్యదర్శి చదివెను. కొంత దర్శన నివేదికను బహుశ్రీ చదివెను. ఈ దినం రెండు తీర్మానములు చర్చనకు వచ్చి గిరిగిరి.

(1) ఈ సంఘము యొక్క భావకారము సంఘచరిత్రను వ్రాసి, కార్యనిర్వాహకులకు త్వరలో సందేశములకు సంఘముకు యేర్పరచుటను ఆంధ్రులకు ఖచ్చితము విరాళాలను ప్రోత్సహించుట ననియు ఈ సభ వారు తీర్మానించుచున్నారు.

(2) కల రాకెట్ సభ సభికులకు సానుభూతి మాటలను చెప్పిన యాసంఘికులైన 11. గూపాయలు గవర్నరు గారు ఎక్సలెన్సీని పాదసమయంబులకు పంపించెనని యాసంఘము వారు తీర్మానించుచున్నారు.

ఇదిగా ప్రైవేటు విషయాలి సిల్వర్ జూబ్లీకి బహుశ్రీ, గవర్నరు మెంబరు వారిని గిరిగిరి. కానన భాస్కర్ వృద్ధి య గో. డి. యె. డెను అప్పారావు తిచ్చినా క కేంద్రముల స్థానికాధికారి కేవలము, కేంద్రమును వృద్ధిలోకి తీసివని తిను ఉపన్యాసమును విరచించి ముందులో సభ ముగిసినది.

మ్యూనిసిపల్ అధికారులచే జనలలో ఆరోగ్య సన్యాసములు (మ్యాజ్ లాండ్ రులో) జరుగును

విషయము	కాలము	రేడి	స్థలము	
మహాచి	6.30	19	సాల్వీ కార్పొరేషన్ స్కూలు	
చికాలు	6.30	19	విశాఖగర్ వీధి	
మహాచి	6.30	20	మండవల్లి	
డిటో	6.30	21	రాయపురం కార్పొరేషన్ స్కూలు	
చోజ్వరము	6	22	తాజండు లెట్స్ కార్పొరేషన్ స్కూలు	
కలరా	6.30	25	కుండితోపు కార్పొరేషన్ స్కూలు	
ఈగలు	6.30	27	ప్రొహన్న రోడ్డు కార్పొరేషన్ స్కూలు	
మహాచి	6.30	26	తిరువ తియూరు ప్రాంతం కానిటర్ యిన్స్ట్రక్టర్ చే	
మహాచి	5.30	9	తాజండ్ లెట్స్ కార్పొరేషన్ స్కూలు	
నీరు	6.50	11	ఉప్పరపాలెం (10 డివిజన్)	
కలరా	5	డిటో	చట్టి గార్డెన్ పార్క్ (24 వ డివిజన్)	
మహాచి	మైఫాయిడ్ 4	12	వెంకటరంగ పిల్లవీధి కార్పొరేషన్ స్కూలు	
జ్వరము	మహాచి	5.30	13	వ్యాపరపాడి (పరచేరి 9 వ డివిజన్)
ఈగలు	5.30	15	పరచేరి బహు దుకాణములకు పడమర గా నున్న మైదానము లో (10 వ డివిజన్)	
డిటో	5.30	డిటో	పెరుమాళ్ల కోవల ఉద్యానవన ప్రదేశము 15 వ డివిజన్.	
కలరా	5.30	డిటో	మిమోయల్ హుబ్బి	
డిటో	డిటో	డిటో	పోచుప్పం 26 డివిజన్	
ఈగలు	5.30	డిటో	పుదుచ్చేరి గార్డెన్ వీధి జీవా హాట్రింగు ప్రదేశమున 29 వ డివిజన్	
కలరా	5.30	16	నేపల్ ఆస్పత్రిలో - చెర్రి (తెలుగు)	
అంటు	5.30	21	చాకలిపేట చాకలిండ్ల సమీపమున	
వ్యాధులు	మహాచి	5.30	డిటో	ఆర్మీ గంగన్ వీధి
కలరా	5.30	22	డి కోటాలో మైదానము	
"	"	"	కార్పొరేషన్ స్కూలు	
"	"	"	చెట్లపల్లి	
"	"	25	చక్రవర్తి నోరు పరచేరి	
పాలు (కేరీ రా	"	25	కార్పొరేషన్ మాడల్ స్కూలు - ఎడపాళయం	
రోగ్యమునకు	"	"	"	
తిగియుండుట	"	"	"	
కలరా	"	"	పున్నెంచేరి	
పారిశుధ్యము	5	"	చోటిగార్డెన్ పరచేరి 24 వ డివిజన్	
పేగు	5.30	29	ఏడుబావుల వీధి సంతకర్త	
మహాచి	"	"	పెరుమాళ్ల కోవల వనంజీలు ప్రదేశము 18 వ డివిజన్	
"	"	29	నారాయణస్వామి గార్డెన్ చేరి	
ఈగలు	4.30	"	కార్పొరేషన్ స్కూలు లెట్స్ రోడ్డు	
కలరా	"	"	బీయరన్ చేరి తేనాంపేట	
"	"	31	బ్రహ్మశయము	

కె. రాఘవేంద్రరావు,

ఇల్లుకూలి 6 గురు చనిపోవుట

డిల్లీ, ఆగస్టు 12:- నేటి యువయువ తెల్లవారి జామున మహారేలి (కుటుబ్) లో ఒక యిల్లుకూలి నందున 6 గురు చనిపోయిరి. పోయిన రాత్రి 2 గంటలకు టాజియా యూత్ గింపులను చూచి కొంతమంది స్త్రీలతో సహా 8 మంది మనుషులు ప్రైవేటు బావి ద్వారా నిద్రపోవుచుండిరి. అప్పుడు యిల్లుకూలి, ఒక డెట్లో తప్పించుకొనిపోయెను. కొద్దిగా గాయములు తగిలిన మ రి యొ క డు మం టి క్రింది నుండి బయటికి తీయబడెను. ముప్పకొండ లోతుగా కూర్చునిపోయిన తక్కిన 6 గురు మహమ్మదీయులును చనిపోయారని తెలియచున్నది. (ఆ. ప్ర.)

ద్రవిడ ప్రోగ్రెస్ కంగ్రెసు సంఘ సభ

నిర్ణీత సంఖ్యాసభ్యులు రాలేదు
30 మంది సభ్యులు వచ్చినగాని సభ జరుప వీలులేదు.
12 వ రేడిని 28 గురు వచ్చిరి. నేడు 18 వ రేడిని 28 మంది వచ్చిరి. మరియొందరు వచ్చిన సభ జరుగును. ప్రొమాక్ సి. రాజగోపాలాచారి వి. వి. యస్. అయ్యర్, రామచంద్ర నెట్టిగార్లు వచ్చిరి
అ. ప్రె.

సోవియట్లుల ఓడ మదరాసునకు వచ్చినది

ఆగస్టు 12:- ట్రెన్ కోమలేనుండి యా ప్రార్థన సోవియట్లుల ఓడ యిచ్చికి వచ్చి (హార్బరు నకు) రేవునకు రెండు మైళ్ల దూరమున లంగరు వేసినది. ఇది రేవు అధికారిల జాగ్రత్తలన జరిగినది. ఈ ఓడ యందు 10000 (దెయింట్ పెల్లు) సమృద్ధి. పోలీసు అధికారుల యొక్కయు కస్టమర్స్ అధికారుల యొక్కయు అనుమతితో మాప్రతినిధి ఓడపైకి వెళ్లి, ఓడ నాయకుడైన రేజర్ గారితో సంభాషించెనని. కాని, రేజర్ గారు గొప్ప ప్రెంచి విద్యాంగుడైన యింగ్లీషు రాకెట్ పుటచే, యింగ్లీషు రుట్ట మొత్తం సాధ్యముకా లేదు. ఈలోగా యిదివరకు యందుకు అమెరికా యందును పనిచేసి నాలుగు యింగ్లీషు ముక్కలు నేర్చుకొనిన యొక పనివాడు తలపించి ఆ ఓడ యొక్క వృత్తాంతము తెలుపగలిగెను.

ఈ ఓడను మొదట ప్రయాణికుల కేంద్రించిరి. యుద్ధ సమయమున వైద్య పుటాడగా (హాస్పిటల్ షిప్) మార్చిరి. జర్మనీ దేశీయులు దీనినికట్టి సోవియట్లు ప్రభుత్వమున కప్పిరి. ఇందున్న సరుకును సీమ దేశమున తయారుచేసి రష్యా సీమ దేశములు స్నేహముగా నున్న పుడు రష్యా దేశమునకు పంపిరి. యుద్ధాంధమునందు జర్మనీతో పోరాడుట కనుక అటుగా నుండుట కట్టినట్టిది.

మ ర లు వ గ యి రాలు చేయుటకు వీలగు సామాన్లు తీసికొని ఓడ స్నాన వాడిపోవుచుండి జూలై 17 రేడిన బయలుదేరినది. జూలై 9 రేడిన కొలంబో రేవునకు బయలుదేరి, తగిన ఆదరణ లేక, కష్టసాధ్యముమీద కావలసిన తిండిసామగ్రి కూర్చుని, బొగ్గు రికై ట్రెన్ కోమలేకు బయలుదేరినది. కాని ఆ ప్రయత్నము సాగక పోవుటచే మదరాసునకు పోయి కావలసిన సామగ్రి చూచుకొనుచు ని గాలినార్త (వైర్ లెస్సు) తెలిసి యిచ్చికివచ్చినది. కలరా పాడ్డాఫీ నుంచి యీ ఓడకు 1200 టన్నుల బొగ్గు సప్లై చేసెనని ఆంధ్ర యాంత్రికం పెన్ మేనేజరుగా నున్న రంగనాథ అయ్యరుగారికి ఉత్తరువు రాగా ఆ ప్రకారం జరిగినది. ఓడలో కళాసులు జనులకు లిసి 91 మందియున్నారు. ఇందన్ని జాతుల వారును కలరు. రేజర్ గారు యుద్ధము జరుగుచున్నంతకాలము సలసముద్రమునందు నాకావాణి జ్యాధికారిగా నుండెను. ఈ ఓడలో 12 గ్రీసు దేశీయులున్నారు. వీరు గ్రీసు దేశము కాజా క్రిందనున్న పుడు రష్యా దేశమునకు పోయిరి. ఇప్పుడు ప్రవాప్రభుత్వమును తిరిగి గ్రీసు దేశమునకు పోవుచున్నారు. బ్రిటిష్ ప్రభుత్వము సోవియట్లు ప్రభుత్వము వంగీకరింపమిచే త్రోవ యందు యీ ఓడకు తగిన సామగ్రి దొరక లేదనియు, బ్రిటిష్ ప్రభుత్వమునకు సోవియట్లు ప్రభుత్వమునకు స్నేహము దీరినట్లు కొలంబోలో ప్రతికలర్యరా తెలిసికొంటిమనియు యుద్ధమైనతరువాత యిద్దరు ప్యాలో (ఫ్రెంచి భాషకు బదులు యింగ్లీషు భాషను పాఠశాలలందు బోధించుచున్నారని యు మాప్రతినిధికి యీ ఓడవారు చెప్పిరి

కావలసిన సామగ్రి దొరకనచెంపనే యీ ఓడ బయలుదేరి పెరింకు వెళ్లి అచటనుండి బడెన్నాకు వెళ్లును. (మదరాసు మెయిల్)

కాంగ్రెసు క్రిటిక్

"కాంగ్రెసు క్రిటిక్" అను పేర ఈ మాసాంతము నుండియు నొక ఇంగ్లీషు తెలుగు పక్షపత్రికను విశాఖపట్నము నుండి క్రియంత దేవస్తాపు భాస్కరరావు, రేగులగడ్డ వేంకట గుర్జారావు పంతులుగార్లచే ఈ మాసాంతము నుండియు ప్రకటింపబడునని తెలియపర్చుచున్నది. జాతీయోద్యమాభివృద్ధికి తోడ్పడుచు సంఘ సేవచేయుచు ఈ పత్రిక యొక్క ముఖ్యోద్దేశముగూడ తెలిపర్చుచున్నది ఇంతవఱకు జాతీయోద్యమాభివృద్ధి గూర్చి పాటుపడు పత్రిక మాజిల్లాలో లేనికొంటిమనియుండి తీరునని తెలపవచ్చును.

క. శం. సత్యనారాయణ మూర్తిగారు

భారతదేశ పరిస్థితులు

(అంశ ప్రతిక)

నేటివిద్యార్థులను ప్రభుత్వ పాఠశాలలో ప్రవేశపెట్టే పరిస్థితిని పరిశీలించిన "భారతదేశ పరిస్థితులు" అను విషయమును గూర్చి చర్చించుచు కొకరోజు నిజముగా చాలదని చెప్పవలసివచ్చుచున్నది. భారత నామోదించిన యుగ ధర్మమున కొన్ని దినములుగా రోగ క్రమమునకు కారణములైన హిందూ మహమ్మదీయల మధ్య లిప్పడే సమస్యలున్నవి. గత వసంత కాలమున కలకత్తాలో కూడా నిట్టి అల్లరులు జరిగెను. క్రైస్తవ శిక్షణలో మహమ్మదీయుల చచ్చట సున్నా సెక్కులతో కలపించి హత్యలకు పాల్పడిరి. నాగపురమున జనసంఖ్యలో పదవ వంతు మాత్రమే మహమ్మదీయులు. అచ్చటకూడ నల్లరులు జరిగెను. కాని అవి అస్పృశ్యత అంత ప్రమాదకరములు కాలేదు. రాబోవుమాసవారములలో జరుగనున్న మొహర్రముపండుగలలో మర్యాద, సన్నీ తెగలకు చెందిన మహమ్మదీయులను హిందూ మహమ్మదీయులకు వివాదములు జరుగు నాచారమునకుటచే అత్యధిక కనకాశము కలుగుచున్నది. ఈ అల్లరులకు ప్రత్యేకము

గము లంఘనములు మైనవి కావు. హిందువులయొక్క జలాశయము నేవ మహమ్మదీయ బాటకడో ముట్టుకొని యవనిత్ర మొనగ్గుటయో, గోవును పూజించు హిందువుల కరణార్ధమున యనునవి లెదరుగ నొక గోవును వధై గొంపోవుటయో, క్రొత్త అడవి కట్ట సంవర్ధమున సెక్కులు మహమ్మదీయ బాలకుల నేడవతో బోయిచ్చిరనియో (నిజముగ నిట్టి యాచారము సెక్కులవలననే వెలయుచున్నది) ఏచెట్టవదలియైనను యేది లగ్నంబుగైయినను జాతివిద్వేషములు వెల్లువై ప్రవహించునదను నచాలు. వానికెగల అసలు కారణము లెంతన్న నిగూఢములు ఉల్లేరహిందువుల మనందలి సగరములలో భయోత్పాతమును కల్గించిన అల్లరులకు రాజకీయ అధికారములే కాక మత విషయములకు కారణములుకూడవు. హిందువులు విశేషముగా విద్యావంతులగుటచే స్వరాజ్యమువచ్చిన వయ్యది హిందూ రాజ్యమే యగునన మహమ్మదీయులభీతి, అనేకలకు మహమ్మదీయ వ్యవసాయదారులు హిందువులకు సామాకారణతలలో గొట్టుకొనుట, తొలగింపుల పూజించువారిని పతితజాతులవారిని గూఢమునందు చేర్చుకొను క్రొత్తపద్ధతి బయలుదేరి వ్యాప్తిచుట్టు బట్టివచ్చుచున్నది. జాతివిద్వేషకారణము లగుచున్నవి. స్ట్రీలును అతివారులును, గాంధీగారును కొండంతజేసిన భిలాపతు ఉద్యమమువలననూర్ధాతులయిన మహమ్మదీయులు ఇప్పుడు బీదాపాత్రులు డిల్లీ ప్రభుత్వమువారు కాక తుర్రుప్రజాస్వామ్యవారులే విరోధులనియు చాలవరకు తెలిసికొనిరి. కాని హిందూనాయకులమైత్రీ కూడదను నీపత్రికాలాభిప్రాయము కొలదికాలముమాత్రమే నిలిచియుండును. కాని ఉన్నంతవరకు అది బలీయముగానే యుండును. భారతదేశపు అల్పభూమి అని మహమ్మదీయాలిగానే నిరుదు పర్థింప పంజాబులో సెక్కు ప్రజలయభిప్రాయమెట్లున్నను అకాలి నాయకులు మాత్రము మహమ్మదీయులకు యుక్తిమగు సునికీపట్టుక పంజాబునందు తమప్రభుత్వమును నెలకొల్పి నెంచుచున్నారను నభిప్రాయము చాలవరకు సీరముగ పాఠకాని పొవుచున్నది. డిల్లీ యారాష్ట్రమునకు తూర్పుపర్యాయముననున్నది. అవ్యవసాయ పంజాబుపరిధి తులును భారతదేశమునను బాగుగ గుర్తెగిన డర్ మాల్ గాంధీ లీగారు భారతవర్షమున నతిముఖ్యమైనవగు నీరాష్ట్రములోగల గవర్నరుగారున్నారు. హిందువులలో విద్యాధికులు కొరవదానికెల్ల నొసగిన మనసామ్రాజ్య భారము తగ్గననువారు పంజాబునందలి సెక్కు హిందూ మహమ్మదీయమతస్థులలో కల యింకొక ప్రత్యేకత్యమును స్వపక్షవిజయకాంక్షను గమనింపదగును.

కాంగ్రెసు పక్షమున విభేదములనువనూచనలు స్వరాజ్య పక్షమునాలో కన్నట్టుచున్నవి. శాస్త్రోత్థా ఆలోచించిన యెడల గాంధీ దాసు హోమాగర్లయినను చాల కొడిపో 500 మే నెలలో మహమ్మదీయ రువులు నామమును సంప్రదించి నప్పుడే అభిప్రాయములు ప్రస్థాపము లయ్యెను. జెయిలునుండి రాగానే మహమ్మదు హిందూమహమ్మదీయులమైత్రీ చెడవనియు, స్వరాజ్యపక్ష మెంటరీ పక్షమువారు రాష్ట్రీయ, భారత, శాసనసభలను దుర్గమున పాతుకొని యున్నారని అతని యనుచరులలో ముఖ్యులువారు అతనిపద్ధతినివిడిచి పార్లమెంటరీ రాజకీయ పద్ధతి నవలంబించుమందిరనియు గ్రహించెను. సంపత్ప్రతిష్ఠం ధర్మ మూలముగా శాసనసభలను బాగుచేయుటగాని అట్లు

ఆంధ్రుల గాంధీ మహాత్ముని వుజ్జానధి

లక్ష్మీరామచంద్రుల కమ్యూనికేషన్సు

13.8-24

యథా శక్తి నిత్య దుదుదు

కోశాధిపతి కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు

చందాలు

పంతులుగారికి చేసిన వసూళ్లు

46641-4-5

ఇదివరకు

23551-14-9

ప్రభుజానిధికి సామ్యునుబంపు చిరునామా: కా. నాగేశ్వరరావు నె. 7, తంబుశెట్టిపేధి, మద్రాసు

పిలుకానినో వాని నంత మొందించుటగాని సాహాయ్యమొనర్చునని యతనిని దాసు గారను పండితుడునుకొరికి. కాని పాగ్ల మెంటరీ ప్రతిఘటనమునకు వ్యతిరేకముగనే గాని కంగీకరింపననియు స్వరాజ్య పక్షవలంబులను వారి స్నేహితులును విశేష ప్రత్యుత్తులను మద్యాధికములను దేశమున నిక్షేపింపవలెనని ప్రభుత్వమువారిని కోరవలె ననియు వారు నిరాకరించినచో ప్రజలను శాసనోల్లంఘనము గావించు బురిగిలుపుటలతో తాను తోడు పడవననియు వత్తు నూచించెను. అతనిప్రత్యుత్తులు రాజీకంగీకరించిరి. కాని మూడువారములక్రిందట అహమ్మదుబాదులలో జరిగిన అఖిలభారతసంఘపు సమావేశములో నీరాజీకరిత మేమియుకన్పింపవలెనని. 1920 స ఫలి మనుండి తననిర్బంధము వరకు తాననుభవించిన యేకచ్ఛత్రాధిపత్యమును తిరిగి సువాదించుటకు ప్రయత్నించినట్లు కన్పట్టును. సంఘమును పరిశుద్ధముగావించుటకై విదేశప్రత్యుత్తులను పిలువవలను, న్యాయస్థానమును, శాసనసభలను, కలశాలలను బహిష్కరించి, విదేశప్రత్యుత్తులను బహిష్కరణముద్వారా జాతీయత్వ పునరుద్ధరణము గావించవలెనను తనవిధానమునెడ నభిమానమును విస్తృతము గావించుటకై దినమున కొక యర గంటయైనను రాటుముద్రాద నూలు తీయవలెననియు అట్లు చేయని వారు సంఘమున సభ్యత్వమును వదలుకొనవలెననియు తీర్మానమును అతడు పాదించెను. స్వభూమిలో మూడవవంతు మాత్రమే యున్న మోతీలాల్ నెహ్రూ పక్షమువారు రాజకీయముగ పనిచేయుచున్నాని నూలునడుకనునది. వాగ్మక్కుముడి పథముండి వెడోపోయిరి. వారు వెడోపోయిన పిదప గాంధీగారు తమతీర్మానము నామోదింప జేసిరి. కాని తన విజయము ప్రయోజనరహితమని గ్రహించిచూపుడు తనతీర్మానమును తీవ్రముగ మార్పుచేసంగీకరించి రాజకీయవాదులకు లాంగిపోయెను. సభాంతమున ప్రబల విపక్షితోడైకముభారతముతో పరిచయములేని బంగోసియులకు బోధపడు నిగుత్సాహిత్య మహాత్ముడు పరిజయము నొప్పికొనెను.

శాసనసభలలో ప్రవేశించిన స్వరాజ్యపక్షమువారు తమ పూర్వాచార్యుని ఫలహితాదర్శనమునరూపొంత బోధ. విద్యాధికులలో అసహాయోద్యమప్రతిపత్తి ప్రతిష్ఠాపకమే ప్రస్తుతము. ప్రబలసనీతోచుచున్నది. ఈ ప్రతిఘటనము రాజకీయ సంబంధములకు శ్రేయస్కరముకూడ దాల్చుచున్నది. దేశాని హత్య గావించిన గోపినాథ సాహసచర్యను నిందించునెను తీర్మానము నామోదింపవలెనని అహమ్మదుబాదులలో గాంధీగారు పట్టుపట్టిరి. కాని అంతమును, వందేశ్చోరుని నిరాకరణ సమావేశమున పోలీసుదొంగియు నీడ్రుచే నొక ప్రతిఘటనకుని జంపిన యాబంగోసియున్నాడికీర్తిని ప్రకటించుటకు కానింపబడిన తీర్మానము నామోదించి రాజకీయహత్యల నొప్పికొనిన సీ. ఆర్. దాసుగారే యాతీర్మానమును ప్రతిఘటించిరి. నెహ్రూబులలో అనెట్టి సమావేశమున అనుకూలపరిస్థితులలో సర్వములను గూర్చిన లీనివేది. ము చర్చింపబడు నను నాశ తొలగిపోయినది. స్వరాజ్యపక్షమువారు పప్పుడే నివేదికము నంగీకరింపగదని ఆందోళనను సల్పుచున్నామని ఇండియా ప్రభుత్వమువారుగాని ఇండియామంత్రిగాని వారి యాందోళనమునకు లొంగకుండెదరని మాయాశయము. కాని తేలము ప్రసక్తయేకాక రాజకీయవైతర్యముకూడ నను గాంధీగారి సంగతి యేమి అయిన ప్రజల సుద్ధోధించి బ్రాహ్మణ జనులను కాంగ్రెసులో రాజకీయవాదులతో వివాదమునకు లెలపవను. సామాన్యప్రజలలో రాజకీయవిషయములలో పని చేయువారి పై నతనికి చాలపలకుబడికలదు. అతడు భారతవర్షమునందలి పల్లెటూరివాండ్లనుగూర్చు ననంతవిషయముల నాకర్షించును.

దివితా...కా. ఖద్దరుత్పత్తివ్యాపకములు

ఈతాలూకా ఉద్యమారంభమునుండి ప్రశస్తమైన నాలుగు తరంగములలో ప్రఖ్యాతిగాంచినది. ఈతాలూకాలో నున్నన్ని రాటుములుగాని, తరంగము నూలుగాని, నేయబడు ప్రశస్తమైన బట్టగాని మరెచ్చటను తరంగము కాదనుటలో అతిశయోక్తి లేదని మనవిచేయుచున్నాను. ఈ తాలూకాలో యిప్పుడు, పురిటిగడ్డ, పెద్దప్రోలు, ఘంటశాల, కొడూ గ్రామములలో నేతసంఘములు స్థాపించి ఉద్యమాభిమానులు నిపులగు నేతగాండ్ల నన్ననిట్టి తరంగము చేయించుచున్నాను. బట్టశాస్త్రముగ నుండును. గజం గి కి రు ౦-౧౮-౦ మొదలు రు ౧-౦-౦ వరకు ధరగలిగియున్నది. ఘంటశాల సెంటరులో తరంగగనంతములు మత సెంటరులోగాని, యెచ్చటగాని, తరంగగటలేదు జిల్లాలోని యితర నేతసంఘములకును, యితరజిల్లాలలోని నేతసంఘములకును సెంటరునుండియే సాధారణముగా నూలుసప్లయిచేయబడుచున్నది. ఇప్పుడిప్పుట తరంగగన నూలు పీ గి కి రు ౬-౦-౦, ౬-౮-౦ ధరగలిగియున్నది. దూది విశేషముగా సప్లయిజేయగల ప్రయత్నములను జేయుటకు కొందరు ప్రముఖులు ప్రయత్నించుచున్నాను. మరియు యాసంవత్సరము జిల్లాకాంగ్రెసు సంఘమువారు రకరకముల ప్రత్తివిత్తులు జిల్లాయందంతటను పంచిపెట్టిరి. ఈతాలూకాలో విశేషముగా పైరు తే నీ నారు. దైవానుగ్రహమువలన యీవైరంతయు చక్కగా ఫలించినచో రాబోవు వత్సరముకు దూదివెక్కుకొన అవసరము లేదు. ఖద్దరద్యమభిమానులను సహాయమును సనంతములుగ. యీ యువ్యమునకు విశేషముగా తోడ్పడి క్రొవూరూపకముగ కార్యక్రమమును నిరూపించుటగా సాగించవలెననియు, ప్రతిస్త్రియును పురుషును, బాల, బాలికలును, పరయిండ్లలో తరంగగననూలు తామే నేయించుకొని ధరింపవలెననియు, ప్రతి పాఠశాలలోను రాటుమును పెట్టించి నూలువడిచేయేర్పాట్లను గావించవలెననియు మనవి చేయుచున్నాను. ప్రజలలో యేవిధముగ నూలున్నను, యేదియెట్లున్నను నిర్దుర్ధరించినంత మాత్రమున యెట్టి భయమును లేదని కూడా మనవిచేయుచు నూలువడి తెగ. కలయు సెంటరును నే మహమ్మదీయ తరంగము నూలునావిక్రియించుకొనెను తమకు కావలసినట్లును నేయించుకొనింపవలెననియు విక్రయించవలెననియు కోరుచున్నాను. విశేష రాటుములకి, క్రేష మైన నూలుండి, నిపులైన నేతి గాండ్లం పిచ్చునిట్టి క్షేత్రములకాగల అచకాశములుంకికూడా విశేషముగా నిర్దుర్ధరము వ్యాప్తిచేయవలెననియు అనుమానకరమని తాలూకావాసులు మనవిచేయుచున్నాను.

కొండలి నరసింహారావు.

హిందూ మహమ్మదీయ విభేదములు, జాతిభేదములు సమస్తములు, పాశ్చాత్య సామ్యములపై నాధారపడు విప్లవోద్యమముగాని భారతీయత ప్రిధింపను నాతని వాదముతోడి చేయుటలో చాలించుకొనిండును. ఆయనయొక్క ప్రాచీనమును మహమ్మదీయుల ప్రాతికూల్యమును అనునానమును ముగించుచున్నను స్వరాజ్యపక్షమువారు ౧౯౨౨ నికో, ము యొక్క యువ్యములనింకను గుర్తింపలేకున్నాను. ఎటువంటి ధంతుడైన యీవరకునుగినన్నిగా లేదు. ఈ ప్రతిఘటనకు అచకాశ పువసహాయమున కింకను మూపవలసిన యభివృద్ధిని గూర్చి హెచ్చరిక గావించుచు నిజముగ నిచ్చుటకు సలహా కాగలది ఏమో కోరును.

వరదసహాయనిధికి గాననభలు

సౌందర్యమహాలనందు 11 తారీఖు మొదలు 15 వరకు 6 గంటలకారంభమగును. ఈడబ్బునైది కీయబడును.

- తేది గాయకులు. 14 తిలక్పూరి రాజాయిని (జలరంగము (గాత్రము) 15 పద్మావతిబాయిగారు (ఉపాసరియము హరికథ) రేబువరములు:—రిజర్వర్సు రు 50.00 మొదటి తరగతి 10.00 రెండవతరగతి 5.00

వరదసహాయసంఘముయొక్క అవసరసభయొక్కటి నిన్న జరిగినది. 300 రూపాయలు తిరుక్కట్టుపల్లిలో సహాయమునకు పి. ఎస్. కే. రత్నస్వామినాయకుగారికి, 500 రూపాయలు కె. చిదంబరానందమొదలి యార్గారి తిమ్మడను కె. శ్రీనివాసమొదలియ్యగారికి బీదలకల్లసామాను నిమిత్తము 15 రూపాయలు టి. ఎస్. మరుగేశంపిళ్లగారికి పంపి వారి వారిని బిచ్చుబాపితాపంపునట్లు తీర్చునించిరి.

(2) టి. వి. మత్తుకృష్ణఅయ్యగారిని తిరుచినాపల్లివెళ్ళించి వరదసహాయమునూచి ఏవిధమైన సాయముకావలయునో కనుగొని తెలుపవలయునని కోరుచు తీర్మానింపబడెను. (3) ఏ. రంగస్వామి అయ్యగారు కలకత్తాలో డిమాలోను వరదసహాయనిధికి డబ్బువసూలుచేయగోరుదు తీర్మానించడమైనది.

డబ్బువసూలుచేయుటకు అగ్గతొనికి కార్యదర్శులకు కోశాధికారులకు ఎ. కాంజీదాసదం పి. జె. కుప్పన్నరావు కె. వి. శేషయ్యగార్ కె. ఎస్. వెంకటరమణ (మైలాపూరునకు) టి. ఎమ్. మాయూ, డి. గోపాలమినన్ ఏ దొరస్వామిఅయ్యగారు (బాంబేలోను) పెరియమెట్టులకు పి. గోవిందమినన్ కుట్టికృష్ణమినన్ గార్లను (పర్నూ కం, ఎగ్మోర్, కీల్ పాకులకు నియమించిరి. హుందీవసూలునుగూర్చిన ప్రశ్నలకు సంఘము వారు హుందీద్వారా డబ్బువసూలుచేయుట కొప్పుకొనమనిసి, వైడబ్బు మంజూరు రాగానే వెంటనే మనియార్డరు ద్వారా ఆయాస్థానములకు పంపబడెను. వైసంఘమువారు జనులందరుసౌందర్యమహాలలో జరుగు గాననభలనాదరించి తగిన ద్రవ్యసహాయము చేయవలయునని కోరుచున్నారు.

కలరా మొదలగువ్యాధులచే పీడింపబడువారికై డాక్టరు యు. రామారావుగారు సాయముచేసినందులు డాక్టరు జె. కల్మాన్ గారు తిరుచినాపల్లికి తీసికొని వెళ్ళిరి.

గడియారపు వర్తకులును, నగలవర్తకులును అగు జలార్ అండ్ సన్సువారు తమకువచ్చులాభమునంతయు వరదసహాయనిధికి కట్టుపని వాగ్దానము చేసిరిగాన ఆచస్తువులు జనులు వారి దగ్గర కొనవలయునని యీసంఘము ప్రార్థించుచున్నది.

రామకృష్ణ మకం (మైలాపూరు) వారు చేయు సాయము సంఘమువారు గుర్తించిరి.

రంగూన్ లోనున్న వరద సహాయసంఘమును త్వరలో డబ్బు పంపుడని సంఘము తెలియపర్చినది

ఈక్రిందివా రీసంఘమున కీవిరాళముల సొసగిరి రోషన్ మినాల్లా సాహెబ్ అండ్ కో రు 200 కాశీయప్పారా తర్ అండ్ సన్సు 100 కె. నరసింహయ్యగారు 5 టి. ఆర్. రావచంద్రయ్యగారు 250 వి రామదాసు పంతులుగారు 100 ఈక్రిందివారు వాగ్దానములను చేసిరి. ర వుసాహెబ్ డాక్టర్ యు. రామారావుగారు 100 ఎల్. ఎస్. వీరరాఘవయ్యగారు 15 డి. ఎస్. నారాయణస్వామి అయ్యగారు 5 ఆ. ఆర్. రామయ్యగారు 15

ఎస్ నత్యమూర్తి

వరదసహాయ సంఘకార్యదర్శి

* * *

వరదసహాయనిధి—ప్రీసభ:—వరదసహాయ నిధికి ద్రవ్యమును కూర్చుటకు 16 వ తేదీ శనివారము 5 గంటలకు వైసహాయనందు ఆదువారిసభ జరుపుటకు యత్నములు జరుగుచున్నవి. సహాధిపయ్యగ, టి. వి. శేషగిరిఅయ్యగ, వెంకటసుబ్బారావు, కనెన్సిగార్ల సతీహతము మ్యూజ్ డ్ గల్ గా రిహతున, సోదర్స్ టి మబ్బులక్ష్మీగారును యిందునకు కారాభూతులు. విశేషములు రేపు తెలుపబడును.

* * *

వరదసహాయసంఘము:—14 వ తారీఖున 5.30 వై. ఎం. సి. ఏ. భవనమున కార్యనిర్వాహకులసభ సభ్యులెల్లరు విచ్చేయవలసినదని వరద సహాయ ద్యులు ప్రకటించుచున్నారు.

మదరాసు కేంద్రవరదసహాయ సంఘము

చెన్నపురికేంద్ర వరదసహాయసంఘమువారు యీక్రింది విజ్ఞప్తిని ప్రకటించిరి. వివరములు:—

మలబారులో 50000 యిండ్లు నాశనమైనవి. ఆ సీకి విశేషనష్టము కలిగెను. తక్షణము విత్తనములను ధాన్యమును పశువులను గృహనిర్మాణపరికరములను జీవనోపాధిని ఏర్పాటు చేయుటకు చాల సహాయము కావలసియున్నది.

తిరుచనాపల్లిలో 2000 నుండి నిలువనీడలేక అల్లాడుచున్నారు. ఎన్నియిండ్లు పోయినవి యితరవరకు తెలియలేదు. నీటిగపలు సరిగాలేదు. కలరా అంటువ్యాధులు ప్రబలినవి. కోలుదును వంటెన పూర్తిగా నాశనమైనది.

కోయంబత్తూరులో 6000 యిండ్లు నాశనమైనవి. 24 వేలమందికి యిండ్లులేక తిరుగాడుచున్నారు. ఈయిండ్లను తిరిగి కట్టుటకును కార్యులకు పనిని కల్పించుటకును సహాయము కావలసియున్నది.

తంజావూరులో 3000 యిండ్లు రెండుతాలాకాలలో నాశనమైనవి. మరిరెండు తాలాకాలు నీటిలో మునిగియుండుటవలన యెన్నియిండ్లు పోయినవి తెలియదు లేదు. రెండు తాలాకాలలో 1500 మందికి యిండ్లు లేవు. మరిరెండు తాలాకాలలో అంచనా వేయుటకు పీలులేకున్నది. ఇతర జిల్లాలలో యితర నష్టములేదు.

ఈక్షోభ చాలవోయన్నట్లు ప్రృథక్ సహజవైరము సాధించుచున్నది. కలరా ప్రతేకించి తిరుచనాపల్లిలోను యితర జిల్లాలలోను తన పాట్లను పెట్టుకొనుచున్నది. కాన యీ రాజధానిలో బాధపడుచున్న సోదరసోదరీమణుల నిమిత్తము భూతనయాపరులందరు తోడ్పడవలెను. ఇప్పుడు సహాయము చేయుటయేగాక మరల యథాప్రకార పరిస్థితులను నెలకొల్పుటకు చాల భారమును వహింపవలసియున్నది. ఎన్నియో కొంపలుకూలినవి. భూములు నాశనమైనవి. పశువులు పోయినవి పంటలు కొట్టుకొనిపోయినవి. వీటినన్నిటిని మరల యేర్పాటు చేయుటకు అన్ని తెగలవారును భూతదయతో చెమకముందు చూడక సహాయము చేయవలెను. సహాయము చేయువారు యిండియా యింపీయలు బ్యాంకు కోశాధికారులకు పంపవలెను. ప్రభుత్వమువారుకూడ యీ విషయమై చాల మరల తోడ్పడుదురనిగోప్పెను ప్రభువు మొన్నటి బహిరంగ సభయందు చెప్పిన సంగతులనుచూడ తోచుచున్నది. ప్రజలు కూడతోడ్పడినగాని తగినంత సహాయము జరుగదు. అందుచే మా విజ్ఞప్తి నాలకించి హిందూదేశమున గల భారతీయులందరును తోడ్పడెదరని నమ్ముచున్నాము.

ఈ సంఘమునకు మదరాసు గవర్నరుగారు పోషకులు. త్యాగరాజ చెట్టిగారు అధ్యక్షులు. శేషగిరి అయ్యగారు కార్యనిర్వాహక సంఘమున కధ్యక్షులు. (ఆ. ప్రె.)

* * * ఇంపీరియలు బ్యాంకువారు కోశాధికారులుగా నుంచుదురు

మద్రాసు కేంద్ర వరదసహాయసంఘమునకు కోశాధికారులుగా నుండుటకు యిండియా యింపీయర్ బ్యాంకువారు అంగీకరించి ఆ విధముగా హిందూదేశమున నున్న కాళా కార్యాలయము లన్నిటికి తెలియజేసి మద్రాసు వరద సహాయ నిధి తరపున డబ్బు పుచ్చుకొనవలసినదని చెప్పినట్లును మాకు అధికారిత్వ తెలియుచున్నది. ప్రజలు తిన్నగా తమవిరాళమును యింపీయలు బ్యాంకుకే పంప ప్రార్థితులు. (ఆ. ప్రె.)

* * * మధ్యరాష్ట్రములలో మరాఠీ కాంగ్రెసుసంఘము

చెన్నపురిరాష్ట్రమున వరదలవలన నష్టపడినవారికి ధన సహాయము చేయుటకు మధ్యరాష్ట్రములలో మరాఠీఖండ కాంగ్రెసుసంఘమువారికొకనిధి నేర్పరచిరి. శ్రీమాన్ సి. రాజగోపాలాచారిగారి స్వీయపరిశీలనముక్రింద సహాయము జరుపబడునగాన రాష్ట్రవాసులందరును కాంగ్రెసు వారును యితరులును గూడ వెంటనే సహాయముచేయ ప్రార్థితులు. మార్కెట్ నేపాసమాజమువారపుడే 1700 రూపాయలను సమకూర్చగలిగిరి. సామ్య పంపగోరువారు శ్రీయత కృష్ణదాసు (కాంగ్రెసు ప్రజరయ) గారిపేర వార్ధాగంజికి పంపవలెనని శ్రీయత జము నాలాయిబాజు (అగ్గతొను), నీలకంఠరావు శేకముఖ (కార్యదర్శి) గార్లు ప్రకటించిరి" అని వార్ధాగంజినుండిమాకు రంతి వార్తకచ్చినది.

* * * మధ్యరాష్ట్రములలో మరాఠీ కాంగ్రెసుసంఘము

చెన్నపురిరాష్ట్రమున వరదలవలన నష్టపడినవారికి ధన సహాయము చేయుటకు మధ్యరాష్ట్రములలో మరాఠీఖండ కాంగ్రెసుసంఘమువారికొకనిధి నేర్పరచిరి. శ్రీమాన్ సి. రాజగోపాలాచారిగారి స్వీయపరిశీలనముక్రింద సహాయము జరుపబడునగాన రాష్ట్రవాసులందరును కాంగ్రెసు వారును యితరులును గూడ వెంటనే సహాయముచేయ ప్రార్థితులు. మార్కెట్ నేపాసమాజమువారపుడే 1700 రూపాయలను సమకూర్చగలిగిరి. సామ్య పంపగోరువారు శ్రీయత కృష్ణదాసు (కాంగ్రెసు ప్రజరయ) గారిపేర వార్ధాగంజికి పంపవలెనని శ్రీయత జము నాలాయిబాజు (అగ్గతొను), నీలకంఠరావు శేకముఖ (కార్యదర్శి) గార్లు ప్రకటించిరి" అని వార్ధాగంజినుండిమాకు రంతి వార్తకచ్చినది.

* * * వరదసహాయసంఘము:—14 వ తారీఖున 5.30 వై. ఎం. సి. ఏ. భవనమున కార్యనిర్వాహకులసభ సభ్యులెల్లరు విచ్చేయవలసినదని వరద సహాయ ద్యులు ప్రకటించుచున్నారు.

తూర్పుకృష్ణాజిల్లా కాంగ్రెసుసంఘము బందరు

ప్రతివిత్తములు

ఈజిల్లాలో ప్రతివారను ప్రతిమైదును వేరముట కనుకూలముగా నుండునట్లు లోగడ రకరకముల ప్రతివిత్తములు తెప్పించి విరివిగా ఉచితముగా పంచివెట్టిచినాము. కాని యీమధ్య ఆవిత్తములు అన్నియు అయిపోవుటచే మరల కనిగిరి ఆప్రాంతములలో విరివిగా వ్యాపించిన శ్రేష్ఠమైన దేశవాళీ ప్రతివిత్తములు తెప్పించి సిద్ధముగా నుంచినాము. కావలసినవారు మాకార్యస్థానమునకు వచ్చి తీసికొనిపో ప్రార్థన. ఇప్పటికే కొంత ఆలస్యమైనను, ఏదైనావైరుతో కలపివేయువారును, ప్రత్యేకముగా వేయువారును త్వరపడి విరివిగా విత్తములు విత్తించి ప్రతిపంటను అభివృద్ధిలోనికి తీసికొనిరా ప్రార్థన. ఇతరజిల్లాలనుండి కొంతమంది ప్రతిగ్రామీలను పంపవలసినదిగా ఉత్తరములు వ్రాయుచున్నారు. వారు కోరు విత్తముల ఖరీదుకంటె పోషణిచ్చు నాలుగురెట్లు అధికమగును గనుక పంపజాల మని మనవిచేయుచున్నాను.

గాంధీపూజానిధి రక్షిదుపు ప్రకము పోయినది.

లోగడ మాజిల్లా కాంగ్రెసుసంఘము తరపున ప్రచారము చేయుచున్న బోప్సన మాణిక్యంబగారు వర్తరాలు బందరులో పూజానిధిని వసూలుచేయుచున్న సంస్కృతమున శ్రోవలో నెకెలంరు గల ౯౦౦౦మొదలు౯౦౨౨వరకు వసూలెంబరుగలిగినట్టి గళిదుపు ప్రకము పారవేసినారు. కనుక పూజానిధి వసూలు చేయుటకు వచ్చినవారిని యీసంగతి గమనింపవలెననియు, పూజానిధిని యిచ్చువారు యీసంబంధము చూచి యిచ్చవలెననియు ప్రార్థించుచున్నాను. సదరుపు ప్రకము యెవరికైనను దొరికినచో తెచ్చియిచ్చినయెడల వందనములతో నందుకొనెదము. ఆసంబంధగలరక్షిదును చెల్లనేరవు.

కొడాలి నరసింహం కార్యదర్శిగాను. డి.౧౧-౮-౨౪ బందరు.

బారిసాల్ జిల్లాలో వరదలు

బారిసాల్ జిల్లాలో ఉత్తరభాగముతయు నీటిమయముగానున్నది. ఇప్పటిపంట నాశనమై పోయినది. శితకాలము పంటకూడ పండుననితోచదు. (ఆ. ప్రె)

ఆంధ్రపత్రికా అభిమానులకు మాత్రమే

జిక్ - జోకల్ - గడియారము జాగుచేయకుడు, రు. 2-0-0 జాగుచేయకుడు.

ఇది నూతనముగా రప్పించబడినది. గడియారముల కెల్ల

ప్రఖ్యాతికెందినఈ జిక్ - జోకల్ - గడియారము తెచ్చునిదేశము నుంచి స్వంతమునకు తయారు చేయబడినది. ఇది చూచుటకు అందముగాను, రేడియంలాటి డయలుతోను ఎల్లకాలమునకు సెత్తామన్ గడియారమునకు సాటిగాను పనిచేయువారికి వారేరిపేరుచేసికొనవచ్చును. త్వరపడుడు. ఒక పర్యాయము రప్పించిన తెలుగును. ధర 1కి రు 2-0-0 అమెరికన్ రోల్టగోల్డు రిక్టువాన్ 8 సంవత్సరములు పూచీ ఇవ్వబడును.

ధర 1కి రు. 6-0-0 కె. రాధాకృష్ణ అండ్ బ్రదర్సు, 164 వై నాబాబురోడ్డు మద్రాసు

ఫౌంటెన్ కలములు

"విలో" నేప్టిఫౌంటెన్ కలము మిక్కిలి మేలైనది నమృకమైనది ధర మిక్కిలి నగనము రు 7-0-0 "వాటర్ మాన్స్" బిడ్మిల్ 8.0-0 "బ్లాక్ బర్డు" 8-8-0 "హువేక్" 2.12-0 వండిక్కిళ్ళ 0-12-0 సాధారణ క్లిప్ 0-8-0 గిరిబ్రదర్సు, తిరువళ్ళీడి, మద్రాసు.

భారత అతివాద పత్రికలు

క్రిష్ట సమస్య

లంకా ప్రముఖ పత్రికకు పిమ్మడిలేఖరి యిట్లు వ్రాయుచున్నాడు:-

హిందూదేశ పరిపాలనవా రెదిరింపవలసిన గొప్ప కీర్తి సమస్యను భారతజాతీయవాదపత్రికలు చెల్లడించుచున్నవి. అంగ్లమునందును, దేశభావలందును ప్రచురింపబడు భారత పత్రికలు, పత్రికలకు సాధారణముగ ఆచారము నవలంబించి యుండి, పక్షపాతపూరితములై తదితరస్థలములందలి పత్రికలతో ఉద్బవమునందుతక్క కొన్ని విషయములందు సామ్యము నకు పనికొనుచున్నవి. వీటితోను, అంగ్లమునందు ప్రచురింప బడుచు ముఖ్యములై యున్న అయిదారు పత్రికలతోను ఈ వ్యాసము సంబంధింపదు. ప్రభుత్వముయొక్క ప్రతిచర్యను, ఖండించుచుపారపాటుగా చిత్రించుచు, వ్యాప్తికై పాటుపడు కొన్ని అంగ్ల, దేశభాషాపత్రికలలో విజయగా దురవస్థగా నున్నది.

ఈసమస్యను పరిక్షింపుటకు ముందు భారతపత్రిక లెంతవరకు వ్యాపించినవో ఆలోచించుట అవసరము. ఉత్తరము ను చదివి విజయవాదము గల విద్యనచ్చినవారు క్రొత్తజనాభాప్రకారం 319,00,000 లో 28,00,000 కంటె. వీరిలో 25,00,000 అంగ్లమునుచదివిన వారగుదురు. భారతదేశమున పత్రికలకేమీని ప్రాముఖ్యముకలదేని ఆపత్రికలు దేశభావలమలముననే ప్రబోధముచేసెనెవలయునని స్పష్టమగుచున్నది. అట్టిపత్రికల 222 కలవు. (అనగా 10లక్ష లవిద్యావంతులకు 1పత్రికచొప్పున) ఘనముగానుండు అంగ్లపత్రిక నొకదానిని భారతదేశములో స్థాపించుటకు అప్పుకొరకు, మరలు (మిషనరీ) వగయిరాలకు చాలావ్యయమగును. దేశభాషాపత్రికలు 2తోగ్రావునందును, తేలికఅచ్చుయంత్రములతోనుండుటచే వీడలకందుబాటులో నుండును.

అదిగాక అంగ్లమున ప్రచురింపబడు పత్రికను, 2500,000 మాత్రమే చదువుదురు. దేశభాషాపత్రికలను, చదువునచ్చినవారు ఏసాయంకాలమో చెల్లనిదలందు చదువురానిగ్రామజన సమాహములకు చదివినిపించుటచే, అపత్రికలభావములందఃకిని తెలియును. వ్యాప్తిలేని పత్రికాసంపాదకుని నడిగినచో నతడు ప్రభుత్వమును ందింపక పోవుటచేతనే తనపత్రిక వ్యాప్తి నందలేదని స్పష్టముగా చెప్పును. విరోధులను అసత్యమునందును తెంపరితనమునందు అతిశయించుటచే నాపత్రిక దృష్టి నాకర్షింపగలదని గూడ తెలుసు.

1910 లో ఇండియా ప్రభుత్వము హానీలను హిందతో కూడిన నేరములను ప్రాత్యహించు పత్రికల శాసించుటకు పత్రికా శాసనము నేర్పరచిరి. ఈ శాసనము ప్రకారము పత్రికాధిపతులు (సెన్సార్స్) డబ్బు కట్టవలయును. (ఇది ఆరికఃవయము) రాజద్రోహకరములను వ్రాతలందు నిబంధనలు కలవు. ఈ శాసనము నిజముగా నిష్ఫలమైనదే. కాని అత్యగౌరవముగల పత్రికాధిపతిని నొప్పించుచున్న దని భారత రాజకీయవేత్త దీని మారణమును కోరెను. ఈ శాసనమును తెలివికట్టుచుగా కొన్ని రాష్ట్రములందు మరయొగించిరిని యెప్పుడో నవలయున్నది. వ్యాయవిరుద్ధము కాక పోయినను కొన్ని పత్రికలు దుర్భరముగాను, అసామ్యముగాను పరిపాలనను ఖండించినవనికూడ ఒప్పుకొనవలెను. సంస్కరణకావనభట్టి దీనిని తీసివేయుటకు సంఘమును నియమింప, ఆ సంఘము విచారించుచుండ, అంగ్ల భారతీయ సంపాదకులు ఏకగ్రీవముగా పత్రికాశాసనమారణమున కనుకూలముగా సాక్ష్యమిచ్చియుండిరి. జాతిద్వేషముల కలిగించుటకైని ప్రభుత్వమునై నిందాకోపణ చేయుటకైగాని యాశాసనము తన్ని వారణాశ్రమపయోగింపబడలేదనుట సత్యమే. సంస్కరణ ప్రారంభదినములందున్న ఉత్సాహములో పత్రికాధికారులు నకు భంగకరముగా నడచుచో చర్య తీసికొనుటకు ఎక్కువ్యుత్తిపున కధికారము లేకుండకేయుం ంప. విచారణసంఘమునకు సాక్ష్యమిచ్చినసభ్యులు పత్రికా ముద్రాలయములను ప్రభుత్వోద్రేకము కలుగజేయునట్టియు ఆ సత్యమైనట్టియు వార్తల ప్రకటించినపుడు స్వాధీనపరచుచున్నయును పని గట్టిగాచెప్పిరి ప్రభుత్వచూమాటనిన సంపాదకునివామము పత్రిక ప్రకటించినచో జాగ్రత్తను భంగముకలుగదని పిచ్చియూహపడిరి. అందులకు ఫలితముగా వాచనల సంగీకరింపనట్టియు పేగునకుమాత్ర ముండునట్టియు వార్తలు పత్రికాసంపాదకులు గానుండి రాజద్రోహకరముగ ప్రకటించ మొనరు పట్టిక. ఒక దేశభాషాపత్రిక (పంజాబులో) తన సంపాదకుని నార్థురని ఒక్కసారి జైలునకు పంపిన గౌరవమునకు పాత్రమైనది. ఒక

ఎంగుయిండియా పత్రిక

మహాత్ముని వ్యాసములు

గుజరాతు విద్యాపీఠము — జాతీయవిద్యాలయములు

గుజరాతు విద్యాపీఠము

ఉపాధ్యాయుల సభ

ఈవిద్యాపీఠమువారి పరిశీలనముక్రింద 140 విద్యాలయములున్నవి. వానిలో రెండుకళాశాలలు ఒకటి ప్రాచీన విజ్ఞాన పరిశోధనాలయము. 800 మంది ఉపాధ్యాయులును 30 వేల మంది విద్యార్థులు నున్నారు. 187 పాఠశాలలలోను 18 ఉన్నతపాఠశాలలు (హైస్కూలు)ను, 15 మాధ్యమిక పాఠశాలలు (మిడిలు)ను, పంచములకు 15 ప్రత్యేకపాఠశాలలు కలవు. 500 మంది బాలికలుగూడ చదువుచున్నారు. వీరికా భోజనశాలను కూడ కట్టించిరి. ప్రస్తుత మచట ఉపవ్యాసములగూడ జరుగుచున్నవి. ప్రత్యేకముగ నుపవ్యాసములందు నీకముందు కట్టించెదరు. విద్యాపీఠమున కనుబంధములుగాచేరిని జాతీయపాఠశాలలు మరిన్ని గూడకలవు. అవి యామెత్తమున చేరెను 1921లో ఏర్పడిన విద్యాశాలసంఖ్య చాల హెచ్చుగానుండెను గాని యిప్పుడు వానిలో కొన్ని మాసివేయబడెను. తక్కిన రాష్ట్రములందువలె యాగ్రాష్ట్రమునగూడ కాంగ్రెసు సంఘముల సభ్యులసంఖ్య తగ్గిపోయినది. ఎంతతగ్గినను యిచటి అభివృద్ధి చాల ప్రశంసనీయుముగానే యున్నది. నాలుగేండ్లలో నింత అభివృద్ధిలుగట చాల గొప్పవిశేషమని చెప్పకలేవదు. కట్టుబాటునందుసావర్థ్యమును, ధనసహాయమున, అసహాయోద్యమమునందు నమ్మకమును వీరికి బాగుగానున్నది. వాకీవోర్సుటుతో నెట్టి సంబంధమునలేదు. వారే దీనిసంతక నెరవేర్చిరి. ఇందులకు వెల్ల బాయి గారును వారి మిత్రులునే ప్రశంసార్థులు. నేను సలహానైన చెప్ప పిలువేనిస్థితిలో ఎరవాడ చెరసాలలో నుంటిని.

ఈవిద్యాపీఠమునకు చేరిన ఉపాధ్యాయులసభ జరిగినది. వారు నాసలహానుకొరి గాని అనాలోగ్యస్థితివలన నావిధాని నేను సరిగా నెరవేర్చజాలకపోతిని.

“జాతీయపాఠశాలలలో ప్రధానముగ నూలు వదుకుట నేర్పవలెను. హిందువులకును మహమ్మదీయులకును అన్యోన్యమును కలిగించవలెను అన్న శత్యతను తొలగించవలెను. పంచమాదులకు విద్య నేర్పవలెను.”

ఈ విషయములలోమాత్రము పని సరిగా జరుగలేదు. 30 వేలమందిలోను వెయ్యిమందియైన 100 రాష్ట్రములపైని రోజుకు ఆరగంటనేపు నూలువదుకుటలేదు. ఎందలకొలది రాష్ట్రములు మాలుబడియున్నవి. పంచమబాలర సంఖ్య మిక్కిలి తక్కువగానున్నది. మహమ్మదీయ విద్యార్థులకూడ హెచ్చుమందిలేదు. తమజిల్లలు నూలువడుకుటకు పంచములతో కలసి మెలసి యుండుటకును యిష్టపడనివారు వారి నీపాఠశాలకు పంపకపోవుటయే మంచిది. ఈవిద్యార్థులు సరిగా నెరవేరవని తోచినచో పాఠశాలలను మాసివేయుటయే మంచిది. పంచమ బాలుగు తప్పిదారివచ్చిన చేర్చుకొనుట చాలదు. వారికొరకు ప్రయత్నించి వారి నాకర్షింపవలెను. అటులనే నహమ్మదీయులను పాఠ్యలకుగూడప్రాత్యహంపరచవలెను. జాతీయపాఠశాలల ఉపాధ్యాయు లిట్టిప్రచారమునుగూడ చేయవలెను. విద్యార్థుల వృత్తాంతమును బాగుగా నెరిగియుండవలెను. వారి తలిదండ్రులతో పరిచయమును గడింపవలెను. ఈపనిసంతయును ప్రేమతో చేయవలెను. కాని విధిమా కర్మమా అని చేయరాదు. అప్పుడే జాతీయపాఠశాల లనుపేరు పొరకవచ్చును.

దృష్టితో చూచిన పూర్వపు పత్రికా శాసనపు నిబంధనలు చాలవు. మగియొక దృష్టితో చూచినపని ఎక్కువకెనముగ నున్నవి. కాని ప్రస్తుతమున్న స్థితి మాత్రము తృప్తికరముగా లేదు. పత్రికలయొక్కదుమతనము దుస్స్వభావము హెచ్చుచున్నది. ప్రజాప్రతినిధులు ఎడతెగక ప్రభుత్వప్రకటనకార్యముల నడుపుచున్నారు. అందులన రెండు రాష్ట్రీయప్రభుత్వములు, కేంద్ర ప్రభుత్వము, మాత్రమే తమ ప్రకటనకాళి యికా ఘోషమేషునీగో ను నిలుపుకొన జాలెను. రాజద్రోహ పత్రికలవ్యాప్తి నడుపుట సరియైనపద్ధతుల పనిప్రచారము చేసి కఠినచర్యల నవలంబించినసేగాని వాటిప్రాబల్యము పెగ్గనేరదు.

దీనిలో కష్ట మధికముగాగలదు. ఈ దొరతనమువారన్నిటిని ధవార్యుల సాధనములుగా చేసిరి. పద్వర్తనము వారి కక్కరలేదు. పరిష్కారయంత్రమును పెగ్గినచో వారికిచాలును. ప్రతి స్మృతినిగూడ వారియల నీవదనకు తెచ్చిరి. వ్యాయవాదులు, జైదులు, ఉపాధ్యాయులు మున్నగువారందరిని విద్యధనార్థ నైక పాధనమే యైనది. ఇట్టి విషయ పరిస్థితులలో విద్యాపీఠము వారు పనిచేయవలసినవని. ఇట్టిస్థితిలోగూడ త్యాగశీలురగు మహాధ్యాయులు లభించుటాశ్చర్యమే.

ప్రతిదినము సరగంటనేపైన విద్యార్థులందరును ఉపాధ్యాయులుగూడ రాట్టముపై నూలువడుకవలెను. ఇంకకంటె నుత్తమముగ దేశసేవయే లేదు. ఇది ఉత్తమముగ త్యాగపాఠము. ఇటుల వీరందరును పనిచేసినచో నెలకు 1875 మనుగుల నూలు తయారగును. వరసలవలన నష్టపడినవారి కీరీతిగా నధికముగ సహాయము చేయగలుగుదురు. ఆర్థులు ఎడకెన నూ లొక ఘోషణకి చాలును. ఇంతవరకును ఉపాధ్యాయులీవిషయమున చాల ఉపేక్షచేసిరి. వారికి ఏములు చేయుటయు నూలువడుకుటయు తెలియనే తెలియదు. ఇక విద్యార్థులను వారెటుల ప్రాత్యహంపరచ గలుగుదురు.

ఇప్పుడేలోపములను నివారించునగిన తీర్మానము ఏసభలో నత్యధికసంఖ్యవారిచే నామోదింపబడెను. ఈసారిగూడ వార్తచేక్షించినచో అది చాల అవమానకరముగను. వీరు మార్గ దుర్బలైనచో తక్కిన జాతీయపాఠశాలలవారు గూడ నీపద్ధతినే అవలంబింప వలెను.

తీర్మానములు

- (1) పత్రికతన స్వార్యంత్రమును నేర్పుట ముఖ్యము. అసహాయస్థితిలో మిందులకు విరుద్ధముకాదు. (2) ఖద్దరులపైపై శృతానివారణము హిందూమహమ్మదీయ మైత్రి అను నీయూటి యందును నమ్మకముకలిగి వాని నాచరణలో పెట్టగోరువారిని మాత్రమే చేర్చుకొనవలెను. (3) సత్యమును అహింసను నమ్మి ఆచరణలో పెట్టువారినే ఉపాధ్యాయులుగాను వ్యవస్థాపకులుగాను నియమింపవలెను. (4) ఖద్దరు సంబంధములగు పనుల నన్నిటిని ఉపాధ్యాయులు బాగుగానభ్యసించవలెను. (5) ఉపాధ్యాయులందరును ప్రతినెలమున పిలయిన 5000 లేనిచో 8000 గజములనూలు నైన స్వయముగా బాగుగా వడికి భారతఖద్దరు సంఘమునకు పంపుమండవలెను. ఈరీతిగా పనిచేయుటకును నూలుపంపుటకును విద్యార్థులనుగూడ ప్రాత్యహంపరచవలెను. కార్యనిర్వహకసంఘమువారు వీడలగు విద్యార్థులకును ఉపాధ్యాయులకును ప్రతినెలగాని ఏకులనుగాని యిచ్చుచుండవలెను. (6) ప్రాథమిక పాఠశాలల ఉపాధ్యాయులకు బోధనపద్ధతిని నేర్పవలెను. ప్రతి పాఠశాలయందు నొకసంఘము నేర్పరచు నెలకొకసారి యైన చర్చించు మండవలెను. గ్రంథములను వ్రాయించుచుండవలెను. (7) గామములలో ప్రాథమికపాఠశాలలను హెచ్చుగా నెలకొల్పి ఆత్మపరిశుద్ధిని బోధింపవలెను. (8) వ్రాత, చదువు, గణితము వీనిని ముఖ్యముగా నేర్పవలెను. ధనవ్యయము మిక్కిలి తక్కువగానుండునటుల చూడవలెను. (9) ఉత్తమములగు గ్రంథములను వ్రాయించవలెను. (10) కార్యనిర్వహక సంఘముల అభిప్రాయములకంటె ఉపాధ్యాయుల అభిప్రాయములే అధికముగా గౌరవింపబడవలెను.” అను తీర్మానము లాసభలో నామోదింపబడెను. మో. కా. గాంధీ.

ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు

కార్యసంఘసభ

ఈ నెల 29 న తేదీని కడపజిల్లా ముద్దునూరులో జరుగును

కడపజిల్లా ముద్దునూరులో యానెల 29 న తేదీని ఆంధ్ర రాష్ట్ర కాంగ్రెసుకార్యసంఘసభ జరిగెను. ఈముద్రనూరునల్ల రైలుస్టేషను ఉన్నది. చెన్నపురినుండి బొంబాయికివెళ్లు రైలులో నచటికి నల్ల వెచ్చును. చాల ముఖ్యవిషయములు చర్చింపబడినవి. సభ్యులందరును విశ్వేయగోరెను అని క్రియంత కాశీ శ్వరరావుగారు తంతివార్తనందిరి.

ప్రకటనము

ఈ పేజీనందు శ్రావణపౌర్ణమి పండుగ యగుటచే, ఆంధ్రపత్రిక ప్రచురింపబడదు.
సంపాదకుడు.

అంధ్ర పత్రిక

1924 వ సం॥ ఆగస్టునెల 13 వ తేది

బుధవారము

నానారాష్ట్ర సంఘము :
పరస్పర సహాయము

నానారాష్ట్ర సంఘమునందు, పరస్పర సహాయ మావశ్యకమని ఎంచి, బడింబడిక నెకదానిని తయారుజేసిరి. ఇట్లు గావించిన వారి యుద్దేశ్య మేమి? నానారాష్ట్ర సంఘము పశుబలముపై నాధారపడియుండవలయుననియే వీరి సంకల్పము. అట్టిది, బలవంతముగా రాజ్యములు కొన్ని ప్రపంచ వ్యవహారములను నడుపుచుండును. ఎప్పటివలె, కక్షలేర్పడి కొన్ని దేశము లొకవంకను, మఱికొన్ని దేశము లింకొకవంకను జరుగును. పరస్పర సహాయ మీవిధమున పరిణమించి, మరియొక ప్రపంచ సంగ్రామమునకు దారితీయును. సమాధానపూర్వముగ తగాదాలు పరిష్కారము గావలయునను ఏర్పాటు విధిలమగును. ఇంతవరకును నానారాష్ట్ర సంఘము పెద్దతగాదాలను పరిష్కరించుట కుపయోగించలేదు. ప్రధానసభ్యులగు ఇంగ్లండు, ఇటలీ, ఫ్రాన్సు మున్నగు దేశములే నానారాష్ట్ర సంఘము నుపయోగించనపుడు, ఇతరరాజ్యము లెటుల మెలగునో దెప్ప నక్కరలేదు. నానారాష్ట్ర సంఘము శిల్ప మాత్రావశిష్టమై పడియున్నది. ఇ య్యది లేకున్నను మానె గాని పరస్పర కలహములకు తా విచ్చుట, మరింత యనర్థదాయకము. నానారాష్ట్ర సంఘసభ్యులు పరస్పర సహాయముగూర్చి బడంబడి కల గావించుకొనుకొలదియు, పరిసితులు మరింత అభ్యాన్నమగును. లేబరుప్రభుత్వమువారిట్టి పరస్పర సహాయ పద్ధతిని నిరాకరించుటవలన, ప్రపంచ మునకు మేలొనర్పిరి.

వృద్ధప్రభువులకు కొందర కీచర్య కంటకముగ నుండుట వింతగాదు. ఇంపీరియలిజమునందు పుట్టి పెరిగినవారికి, ప్రాతఃకర్మములను విడనాడుట మిగుల కష్టము. ఇటీవల జరిగిన ప్రభువులసభలో, గ్రేప్రభువుగా రీవిషయమై ముచ్చటించిరి. పరస్పర సహాయపు ఏర్పాటునంగీకరింపకుండుట, అసంభావ్యమని వీరి యుద్దేశ్యము. నానారాష్ట్ర సంఘము ఎక్కుడు చాకచక్యము జూపవలెననియు, తన ఆయుధబలము నుపయోగించుటకు సంసిద్ధముగావలయుననియు ప్రభువుగారి యుద్దేశ్యము. తగినబలముజూపలేకబోయినచో, నానారాష్ట్ర సంఘము నిరర్థకమగునని, సెసిల్ ప్రభువుగారు చాటిరి. విధిజాతులను తమతమ ఆయుధములను తగించుట కేర్పాటుజేయుట, అసంభవ

మని బాల్ఫూరు ప్రభువుగారి యుద్దేశ్యము. పరస్పర సహాయపు ఏర్పాటునుగూర్చిగాడ, వీరికి సందేహములు గలవు. ఇంగ్లండు తన ఆయుధబలమునింకను పెంపు జేయవలయుననియే, వీరి యుద్దేశ్యము. పారమారు ప్రభువుగారు ప్రభుత్వపక్షమున ముచ్చటించుచు, పరస్పర సహాయపు ఏర్పాటుకు అధిసవేశరాజ్యము లన్నియు ప్రతికూలముగ నున్నవనియు, వీనితోద్బాటులేనిది ఏమనియు కొనసాగదనియు, గొప్ప విలిటర్ విధాన మొకటియున్నగాని పరస్పర సహాయము సాధ్యపడదనియు, పారమారు ప్రభువుగారు సమాధానము జెప్పిరి.

జీనీవా సమావేశములో నేను జరుగునో ముందుగాని తెలియదు. కాని నానారాష్ట్ర సంఘమును మరియొక యుద్ధరంగముగ మార్చుటవలన, ప్రపంచ సంక్షోభ మధికమగుట దప్ప వేరు లాభ ముండదు. నానారాష్ట్ర సంఘముపై నెవరికిని ప్రేమ గనుపించుటలేదు. ఈ సంఘనిర్ణయముల ప్రకారము నడచుట కెవరికిని ఇష్టములేదు. పెద్దజాతులు తమ తమ వివాదములను పరిష్కరించుకొనుటకు నానారాష్ట్ర సంఘమును వినియోగింపకు నని వి. కాని, తమకు లాభించనపుడు మాత్రము నానారాష్ట్ర సంఘమును ముందుకు బెట్టుచున్నవి. మోసూల్ ప్రదేశము ఇంగ్లండుకు జెందవలయునా లేక తుర్కీకి జెందవలయునా యను ప్రశ్న విషయమై తగాదా జరిగియున్నది. సంధిరాయబారములు చాలకాలము నడిచెను. కాని, ఇంగ్లండు మోసూలును పోగొట్టకొనుట కిష్టపడుటలేదు. అందుచే రాయబారములు విఫలములయ్యెను. ఈ తగాదాను పరిష్కరించుటకు, ఇంగ్లండు నానారాష్ట్ర సంఘసహాయమును కోరుచున్నదని, విదేశ వార్తలు దెలుపుచున్నవి. ఇట్టి ఏర్పాటును తుర్కీ ఆమోదించజాలదు. కారణము విదితమే. నానారాష్ట్ర సంఘము, పాశ్చాత్యజాతులతో నిండియున్నది. తుర్కీపై నేజాతీకిని అభిమానము లేదని జెప్పవచ్చును. అందుచే, నానారాష్ట్ర సంఘము ఇంగ్లండు పక్షమున తీర్పు జెప్పట సహజము. యూరపియను దేశముల కక్కరలేని నానారాష్ట్ర సంఘమును, తుర్కీపట్ల మాత్రము నుపయోగించ నేల? ఎవరిపాకర్యమును వారు జూచుకొనుచున్నారు. తమకు వీలుగునపుడెల్ల, నానారాష్ట్ర సంఘము నెదుటికి దెచ్చుటయు, లేనపుడు వెనుక బెట్టుటయు, ఆచారమయినది. ఇట్టి డాగురు మూలలవలన, ప్రపంచశాంతి చేకూరుట దుర్లభము. వివిధజాతులలోను, వృద్ధయ పరివర్తనము గలుగవలయును. దురాశ తొలగవలయును. స్వార్థ చింత దూరముగావలయును. తమ కారోగ్యము, తమ కాయవ్యయమని వీరు ప్రవర్తించుచుండు సంతవరకు, కలహబీజములు మొలకెత్తును. పశుబలము నాధారముజేసికొని, నానారాష్ట్ర సంఘమును నడిపించుట దుస్సాధ్యము. పాశ్చాత్యప్రపంచ మీసందర్భమున అజయము గాంచినది. ప్రపంచశాంతిని గోరుచున్నను, వక్రమార్గముల నవలంబించుటచే ఫలము గలుగకున్నది. ప్రాచ్యప్రపంచమీవిషయమున ఎక్కుడు విజయము గాంచగలదు. పశుబలము నావలద్రోసి ఆత్మశక్తిచే ప్రపంచశాంతిని సంరక్షింప గలదు. గాంధీమహాత్ముని నాయకత్వముక్రింద, హిందూ

దేశము నూతనమార్గము దొక్కుచున్నది. అహింసను చేపట్టి, త్యాగమహిమను వెల్లడిచేయుచున్నది. ఈ మార్గమునందు హిందూ దేశము విజయము బడసి, స్వాతంత్ర్యము గాంచునేని, ప్రపంచమునకు మేలుగలుగుననుటకు సందియములేదు. ప్రపంచ శాంతి పరస్పర ప్రేమవలన గని చేకూరుదు. పరస్పర దండనములవలన, కలహములు పెచ్చుపెరుగుట నిశ్చయము. మహాత్ముని పద్ధతి పరితీని సఫలమగునో యని, నాగరికప్రపంచ మెదురుజూచుచున్నది. న్యాయకరమును, వినాశకరమునగు సంగ్రామపద్ధతులంతరించిన, లోకము సంతసించు ననుటకు సందియములేదు. “నీశత్రువును ప్రేమింపు”మని బోధించిన క్రీస్తు మహామహుని యనుచరులు, శత్రు వినాశమునకై తమ శక్తిసంతను వినియోగించుచున్నారు. మతోపదేశముల నావలద్రోసి, కెవలము భౌతికలాభముల నాశించుచున్నారు. హిందూదేశ మవలంబించెడిమార్గము లోకకళ్యాణమునకు దారి జూపుచున్నది. ఇంగ్లండుకు దూరదృష్టియున్నచో, హిందూదేశ మనుసరించుచున్న యత్యుత్పన్నపద్ధతిని గౌరవించియుండివలసినది. హిందూదేశమునకు గల స్వపరిపాలనార్హత మరియొక దేశమునకు లేదని గ్రహించియుండవలసినది. గాంధీమహాత్ముడు దెలిపినటుల, ప్రపంచములోనే దేశమునందును స్వాతంత్ర్యపు పోరాట మింత సామ్యము గ జరగియుండలేదు. ఏజాతి ప్రజలును, ఇంతటి ఆత్మ నిగ్రహము జూపియుండలేదు. ఇతర దేశములతో పోల్చిజూచిన, భారతభూమి అసాధారణమగు చిత్త శాంతిత గనుబటచి, మిక్కిలి ప్రశంసార్హముగ ప్రవర్తించినది. మిగిలిన దేశములన్నియు, హిందూదేశము వైఖరిని పొగడుచుండ, ఇంగ్లండుమాత్రము భారతీయుల అసమర్థతను తరుచుగ చాటుచున్నది. అసహాయోద్యమమును నిరసించుచున్నది. గాంధీ మహాత్ముని మహాద్దేశ్యమును విఫలంబు యత్నించుచున్నది. కాని ఆత్మబలము త్వరలో విజయము గాంచకమానదు. హిందూదేశము స్వాతంత్ర్యా నందము ననుభవింపక మానదు. అప్పుడే లోక కళ్యాణమారంభమగును. నానారాష్ట్ర సంఘము వికాసస్ఫూర్తి గాంచును. ఈ లోపుగ జరిగెడి ప్రయత్నములు, త్రాడు బొంగరము లేనివిగనుండుట నిశ్చయము.

హజరత్ మోహనీగారి విడుదల

హజరత్ మోహనీగారిని నన్నటిదినము యరవాడా జయిలునుండి విడుదలజేసిరి. వీరు కాఫూరుకు వెంటనే వెడలిపోయిరి. హజరత్ మోహనీగారిని, శిక్షాకాలముకన్న నెక్కుడు కాలము నిర్బంధమున నుంచెరి. వీరిపై నిరాధారమగు నేరముల మోపియుండిరి. హజరత్ మోహనీగారి విడుదల, ప్రజలలో సంతసము గలుగజేయగలదు. మోహనీగారి యభిప్రాయములతో పలువు రేకీభవింపకపోవచ్చును. కాని, అభిప్రాయ ప్రకటనమునకై మోహనీగారి నింతకాలము కారాగృహముననుండుట, మిగుల దారుణము. ఏదేశమునందయినను, సిద్ధాంత ప్రతిపాదనమును నేరమని ఎంచరు. హజరత్ మోహనీగారి నిష్కళంక దేశభక్తి, గాంధీమహాత్ముని ప్రశంసకు పాత్రమయ్యెను. అభిప్రాయభేదము లేనియున్నను, స్వార్థత్యాగ

మనకు కొంత యాదానివారందరు. హిందూ మహమ్మదీయ సఖ్యమునకై హిందూమహమ్మదీయనాయకులెల్లరును పాటబడవలసిన సేవయమున, హజరత్ మోహనీగారి తోడ్పాటు చాల ముఖ్యమని ఎంచవచ్చును. జాత్యైక్యమునకై దేశప్రముఖులు చేతుల కలిపి యేమ శక్తినంతను ధారబోయవలసిన తగుణ మానసమున నది. ఇంపీరియలిజము నంతరింపజేయుటయే తమ యుద్దేశ్యమని, హజరత్ మోహనీగారు అస్సాసియేటెడు ప్రెస్సు ప్రతినిధితో బలికిరి. తమపై మోపబడిన నేరములు నిరాధారము లని, విడుదలిపిరి. త్వరలో వీరు నిజవృత్తాంతమును ప్రచురించెదరని తెలియుచున్నది. హిందూమహమ్మదీయసఖ్యము విషయమై వాజ్మిత మోహనీగారికి దృఢవిశ్వాసము గలదు. ఆంగ్లేషిని వారు మరియొక మారు పెల్లడిజేసిరి. సంఘ్న స్వాతంత్ర్యమే పరమావధి యగుచో, శాసనసభా ప్రవేశము నిరర్థక మయినను, సామ్రాజ్యస్వరాజ్యమే ఆదర్శమగుచో, అసహాయాద్యమమున కర్హములేదని, వీరి యుద్దేశ్యము. కాని, విరియభిప్రాయముతో నేకీభవించుటకు వీలులేదు. స్వాతంత్ర్య మేరూపముదాల్చినను, అసహాయధర్మమిందుకు తోడ్పడు ననుటకు సందియము లేదు. మహానీగారు రాటము ప్రయోజనరహిత మని జెప్పటంకితగాదు. హజరత్ మోహనీగారిబోలు దృక్పథముగలవారికి, రాటముపై ప్రేమయుండజాలదు. నిర్మాణముపట్ల విశ్వాసముండుట దుర్లభము. కాని రాటపుప్రయోజనమును దేశముగుర్తించినది. రాటమును చెట్టవలయు నని, చిత్తరంజన దాసుగారు సహితము, ఇటీవల హెచ్చరించుచుండిరి. హజరత్ మోహనీగారియనను దూర మాలోచించుచో, దాని ప్రయోజనమును గుర్తింపగలరు. మోహనీగారి యభిప్రాయ మయినను త్వరలో మార్పు జెందునని తలచెదము.

నేటాలు భారతీయులు
నేటాలు భారతీయులవిషయమై సరోజినీదేవి గారు వేరొకపటమును దేశమునకు గనుబటచిరి. అక్కడి పరిస్థితులు మన మనుకొనినంత సందిగ్ధముగ లేవనిసూచించిరి. కాని, సరోజినీదేవిగారు పొరబడి రేమోనని వెనుకనే భావించియుంటిమి. పైపై మెరుగులజూచి, ఆమె భ్రమ జెందియుండవచ్చును. నేడు జేసిన తంతివార్తప్రకారము మాకు గలిగిన సందేహము నిరాధారము గాదని తోచుచున్నది. నేటాలు కాంగ్రెసుసభవాని సరోజినీదేవికి పంపిన తంతివార్తలో, నేటాలుభారతీయుల ఎన్నికహక్కులను తొలగించెడి చట్టమును శాసనసభవారంగీకరించినటులను, భారతీయుల మొరలను వారు నిరాకరించినటులను, సూతనచట్టము గవర్నరుగారి సంతకమునకు సంపాదినటులను, వివరింపబడెను. ఎవరియభిప్రాయముమారినను, దక్షిణాఫ్రికా తెల్లవారి యభిప్రాయము మారదని స్పష్టమగుచున్నది. సరోజినీదేవిగారు గాఢించిన ప్రబోధమంతయు, బూడిదలో పోసిన పన్నీరువలె పరిణమించినది. స్మట్సుపరిపాలన మయినను, హరిగాజు పరిపాలనమయినను, భారతీయుల కొక్కటిగనున్నది. హిందూదేశవాసులెల్లరును య సమృద్ధి జూపి, నేటాలు భారతీయులకు జరిగెడి అన్యాయము నాపివేయవలయునని,

అక్కడివారు గోరుచున్నారు. భారతీయులు అసమృద్ధి జూపగలరు గాని ప్రయోజన మేముండును? ఇండియా ప్రభుత్వము, తక్షణ చర్య దీసికొనబోదు. తీసికొనినను, ఇండియా ప్రభుత్వమనిన దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వము లెక్కనేయదు. బ్రిటీషు ప్రభుత్వము వారి దృష్టిపథ మేలేరున నున్నదియో, ధామసు గారి ప్రకటనము తెలుపకనే తెలుపుచున్నది. దక్షిణాఫ్రికా భారతీయులు వారిపై వారాధారపడి బని చేయవలయును. హిందూదేశ ప్రజలు చేతనయిన సహాయము సలుపుచు, సత్వర స్వరాజ్యసంపాదనకై తమశక్తినంతనుధారబోయవలయును. హిందూదేశము స్వాతంత్ర్యమును సంపాదించనిది, ఇతర దేశములలో నివసించెడి తన తనయలను కాపాడుకొనజాలదు.

ఇంతవరకే సంధి జరిగినను, బ్రిటీషు చక్రవర్తి నామముతో జరుగుట ఇంగ్లండులో యాచారమై యుండెను. ఈమారు రుష్యా ఇంగ్లండుల మధ్య గుడిసిన సంధిప్రమునందు, చక్రవర్తిగారి నామము నుదహరి పరయిరి. ఇందుకేమి కారణమని పలువురు విశ్లేషించుచున్నారు. లేబరు ప్రభుత్వమువారి పట్ల నపోహప్రబలుట సహజము. కాని ఇందుకు సమాధానము వెలువడినది. రుష్యా ప్రభుత్వమునకును, బ్రిటీషు ప్రభుత్వమునకును మధ్య యొకంబుక గుడిసెను గాని, ఇరువురు చక్రవర్తుల మధ్య గాదట. రుష్యా దేశమున, పోలియటు సంఘాధ్యక్షుని ప్రధానుడని ఎంచరట. అందుచే రుష్యా ప్రభుత్వము పేరుతోనే సంధిజరిగెను. రుష్యా రాజ్యాంగాధ్యక్షుని పేరులేనపుడు, బ్రిటీషుచక్రవర్తి పేరుండుట భావ్యముగాదని తీసివైచిరట. ఇట్టిచర్య విచిత్రముగ నున్నను, రానురాను చక్రవర్తిగారి పలుకుబడి నామమాత్రమగుచున్నది. వారి పేరును జేర్చనలసిన యవసరము గూడ తగ్గిపోవుచున్నది. లేబరు ప్రభుత్వమువారు గలిగించిన మార్పు, మున్ముందెట్టి పరిణామమునకు దారిజూపునో తెలియదు.

గాంధీపూజానిధి

ఉరవకొంఠిఫిర్యా	
సోంపల్లి వెంకటరమణయ్యచౌదరి, మోపిడి	రూ ౧౦-౦-౦
గత్తా వెంకటరమణయ్యచౌదరి, మోపిడి	౦-౧౨-౦
కందిచేడల పెద్ద భీమప్ప, మోపిడి	౦-౪-౦
ఓతూరి శేషయ్య, మోపిడి	౦-౪-౦
మేకల చిన్నప్పయ్య, మోపిడి	౦-౪-౦
విరుపన గవుడు, బూదగవి	౦-౧-౦
రూ ౧౨-౪-౦	
పన్నెండు రూపాయల తొమ్మిదిపాతము మాత్రము పనులు.	
(వై.మొ.లక్ష్మమ్మ పిల్ల జాతీయసంఘ కార్యస్థానమునకు పంపబడినది.)	
వాగ్దానములు	
మోపిడి వరసప్పగారు	౦-౪-౦
,, బసప్పగారు	౦-౪-౦
అనిమిదిపాతము మాత్రం రూ ౦-౮-౦	
సోంపల్లి వెంకటరమణయ్యచౌదరి.	

చోడవరం	
ముండా సుబ్బారావుపంతులుగారు	రూ 10-0-0
పసుమర్తి నరసింహంగారు	15-0-0
దూర్వాపల శివరావమూర్తి పంతులుగారు	1౦-౦-0
కొడుకుల నరసింహంగారు	5-0-0
కూరెళ్ల గణేశ్వరరావుగారు	5-0-0
పూసర్ల చిన్నమ్మజీచెట్టిగారు	10-0-0
పూసర్ల బ్రహ్మలింగంజెట్టిగారు	15-0-0
పూసర్ల సాంబమూర్తిచెట్టిగారు	10-౦-0
కిలగర్ల నరసింహంజెట్టిగారు	10-0-0
పుష్పల నరసింహంజెట్టిగారు	౪-౦-0
కేదండి సన్యాశిరాజుగారు	5-0-0
సాగుమళ్ల ఆప్పారావుగారు	1-0-0
పుష్పల రాజ్మల్లంగారు	1-0-0
భిగట్ల సత్యంగారు	0-8-0
పసుమర్తి శత్యనారాయణజెట్టిగారు	2-0-0
పసుమర్తి రావమూర్తిచెట్టిగారు	0-8-0
పసుమర్తి బంగరయ్యచెట్టిగారు	2-0-0
పూసర్ల నారాయణజెట్టిగారు	1-0-0
లెక్కల ప్రదేవన్నాయుడు	2-0-0
నానా పాపగ్రహరావుగారు	1-0-0
109-౫-0	

గొడవరూకాంగ్రెసుఅభిను-పశ్చిమకృష్ణా	
తిరుపతిలో యిదివరకు "గొడవరూ" రైతులు ఆను ప్రమరించిన నూటపదుహేర్లు వాగ్దానములలో ఈ దిగువపద్దులు పనులైనది.	
గ్రామం	మొత్తం
గొడవరూ మానపులి వెంకట్రామయ్యగారు	5
,, జొన్నవీరల మటుంబసుబ్బారావుగారు	5
,, యలమంచిలి పూర్ణయ్యగారు	5
,, యలమంచిలి కంకటరత్నంగారు	5
దగ్గమిల్లి ప్రతాప రమణయ్యగారు	2
గొడవరూ కొనేరు గంగయ్యగారు	1
,, యలమంచిలి వెంకట్రామయ్యగారు	1
,, గొమ్మగడ్డ లక్ష్మీనరసింహంగారు	1
,, ఆకిళ్లి వెంకటనరసింహశాస్త్రిగారు	1
,, భూళిపాళ యజ్ఞనారాయణగారు	1
,, వడ్డూరు చెన్నకేశవరావుగారు	1
,, ఆకిళ్లి వెంకటకృష్ణయ్యగారు	1
,, ,, నూర్యనారాయణగారు	1
,, ,, వెంకటేశ్వర్లుగారు	1
,, కశిభొట్ల వెంకటాచలపతిగారు	1
,, ఒక అభిమాని	1
,, యేశ్వరపు వెంకట సుబ్బారాయుడుగారు	1
,, నిమ్మగడ్డ రామబ్రహ్మంగారు	1
రూ 36	

ముప్పదిపాతము రూపాయలు మాకాంగ్రెసు కార్యస్థానమునందు నిల్వయున్నవి.	
జొన్నవీరల మటుంబసుబ్బారావుగారు	
గొడవరూ గ్రామ కాంగ్రెసు కార్యదర్శి, పశ్చిమకృష్ణా 8-8-24.	
తూర్పు కృష్ణాజిల్లా కాంగ్రెసుసంఘము-బందరు	
ది ౧-౮-౨౪ మొదలు ది ౧౦-౮-౨౪ వరకు పనులు ఆయన గాంధీపూజానిధి.	
బంధులు	
కింగరాజు- జానప్రసాదాంబగారు	౧౦-౦-౦
యార్లగడ్డ- నూర్యనారాయణాంబగారు	౧౫-౦-౦
చిట్టిగూడూరు	
శ్రీమాన్ గుడిమెళ్ల- వరదాచార్యులుగారు	౨౦-౦-౦
కవులరము	
కామూరి- రామశేషయ్యగారు	౫-౦-౦
పర్వతనేని- నారాయణరావుగారు	౧౫-౦-౦
పడమూడి- చంద్రయ్యగారు	౪-౦-౦
కొమారె- వివాహసందర్భమున	
నిమ్మగడ్డ- వెంకటరంగయ్యగారుసా తమిరిసె.	౪-౦-౦
కవులరం మకాములో వివాహసందర్భమున	

విదేశ వార్తలు

రూరునుండి నైన్యములను

మరలించువిషయము

లండన్, ఆగస్టు 11:— హెర్ ప్రెస్టెక్ గారు రూరు నుండి ఆక్రమణ నైన్యములను మరలించు విషయమై హెరి యుటగారితో నేడు మాట్లాడిరి.

9 వ తేదీని నష్టపరిహారసంఘమువారు జర్మనీతో జేసి కొన్న ప్రారంభపు టొడంబడికను ప్రకటించిరి. దానినివేదిక మును అములులో బెట్టుటకు జర్మనులు కావలసిన గావించ వలెనని జర్మనులపై బాధ్యతను బెట్టిరి. ఋణము నేర్పాటు జేయు మయమును గూర్చియు దాన్ నివేదికమును గూర్చియు నష్టపరిహారసంఘమువారు చర్చను దీసికొనెదరు. మధ్యవర్తుల ద్వారా, ఒడంబడికలను అర్థము జేయుటలో తగవులు బయలు పడెన నాటిని, పరిష్కారము జేయుటకు లండనునధివారు ఇతర ఏర్పాటులను జేయుటకు ఉభయపక్షములవారు ను అంగీకరించ వలెను. లండనునధివారు నిర్ణయించు పద్ధతుల ననుసరించి ఒడం బడికలను అర్థము జేయుటలో తగాదాలు బయలుపడెన పరి ష్కారము జేయుట కుభయపక్షములవారును అంగీకరించ వలెను.

మంచియభిప్రాయము గుదురుట

లండన్, ఆగస్టు 11:— దాన్ నివేదికమును అములులో బెట్టిన సంవత్సరములో రూరును పంజాబులు ఖాళీజేసెద ముతులు చే లండనునధివారి చాల మంచియభిప్రాయము కుదిరినది.

అవిషయములో ప్రెంచి మరతులను అంగీకరించుటకు జర్మనులు అభ్యంతరములను జెప్పరని నమ్ముచున్నారు. ఈ విషయమై ప్ర్యాంకో జర్మనులు ఏర్పాటు టొడంబడికను గూడ చేసికొనెద రనుకొనుచున్నారు.

లండనునధి వూర్తియగుటకుముందు, చాలించుటకు ముందు అంతర్విత్తముండలే నైనిక పరిశీలన ము ప్రారం భించుచు నున్నది. ఆ సౌకర్యములు లేకుండ గలందులకు జర్మనుప్రతినిధులు తాము ఆయుధ సామగ్రిని తగ్గించువిషయమై తమ ముఖ్యప్రాయములను తెలియజేయుట మంచి నని మున్దానాల్దాగారు తెలియజేసినరచుచున్నారు.

ప్రాంసు - రషియా

రాయబారములు ప్రారంభమగు సూచనలు

లండన్, ఆగస్టు 7:— వచ్చే కొద్దివారములలో పరా సులకు రషియానులకు రాయబారములు జరుగుననుకొనుచున్నా రు. లండనులోనున్న సోవియటు రాయబారము తమసామాను లను ప్యాకిసుకు బంపుచున్నారు.

గోధుమలు చాలకుండుట

సోమవారమునుండి 2 వంతుకొద్దే ధర 9 1/2 పెనులను పెరిగిపోయినది. ఇటీవల ఆహారపదార్థములధరలు పెరిగిపోవు తుచే చాల భయపడుచున్నది. ఈసంవత్సరపు ఆర్థికపత్రములో

అల్బాన్ - వెంకటేశ్వయ్యగారు	౧౫౦-౦-౦
విశాఖ భద్రయ్యగారు	౧౦-౦-౦
కానూరి - వెంకటసుబ్బయ్యగారు	౫౦-౦-౦
విజయవాడ - శేషయ్యగారు	౫-౦-౦
నై మిక్ మాటు	
అమ్మే సిచ్చయ్యగారు	౪-౦-౦
చ సు మ ట్టు	
యసాని - వెంకటరత్నంగారు	౫౦-౦-౦
సామూరి - రామయ్యగారు	౫-౦-౦
అ డ్డా క	
నీక అభిమాని	౫౫౦-౦-౦

మొత్తము. ౧౬౫-౦-౦
మాట అనువదలించితి రూపాయిలు మాజిల్లా కార్యక్రమములో నియమమున్నది.
1924-25-26 వ సం॥ } కొత్తవిధానరంహారావు,
2 ౧౦-౧౦-౧౦ వరకు. } కార్యదర్శిగారు.

పంచదార, తేయాకుమీద పన్నులను తగ్గించినను, కొనేవాండ్రి కు ధరలు పెరిగిపోయినవి.

జర్మనీయుగము

లండన్, జూలై 25:— జర్మను ఋణములను గూర్చి రాజకీయములనుగాని, రాజకీయాభిప్రాయములనుగాని అమె రికనులు ప్రవేశబెట్ట దలచుకొనలేదని పిర్పాంటు మార్గకాగారు యూరపునకు పోవుసమయమున తెలియజేసిరి. ఋణము నేర్పాటుజేసే మరతుల నేర్పాటుజేయువిషయమై తనయభిప్రాయము నడిగినచో, అమెరికాలో జర్మనుపత్రములను విక్రయించ వలెనని చెప్పెదననిరి. అమెరికను బ్యాంకులు ఈజర్మన్ ఋణ పత్రములను కొనవలెనని జెప్పము. మాయభిప్రాయము ప్రకారము విశ్రమించలే ఋణవిషయమైజేయు ఏర్పాటులు పత్రం దారులకు భయములేకుండునని నచ్చినగాని అమెరికనులను కొన వలెనని హెచ్చరించజాలనునని. ఈవిషయమును గ్రహించిరని ఇప్పుడు చర్చలోనున్న విషయము లన్నియు త్వరలో పరిష్కార మగుననిరి.

ఆంగ్లో సోవియటు ఒడంబడిక

బ్రిటిషుకార్మికుల పలుకుబడి

ప్రధానామాత్యునికి ఒత్తిడిని గలుగ జేయుట

లైమన్సుప్రతివాదితేజస్వి గానుండి ఇట్లు తెలుపుచున్నా రు:— బ్రిటిషు కార్మిక అతివాదులు మున్దానాల్దాగారి చేతులను గట్టిజేసి ఆంగ్లో సోవియటు ఒడంబడికను సంతకము జేయించిరి. ఆంగ్లో సోవియటు రాయబారములు భగ్గుమై:పిదప 6 తేదీని కార్మికవర్గమువారు పోకాఫ్ గాని దగ్గరకు పరుగెత్తుకొని బోయి నష్టములకు పరిహారములను సోవియటులు గోరినటుల ఒప్పకొనవలెనని బాధించిరి. 6 తేదీని మరల రాయబార ములను ప్రారంభింపవలెనని రాకోవిస్కిగారిని మంత్రివర్గము వారు ఆహ్వానించిరి. కార్మికవర్గమువారి పీఠనిని జేయునటుల రాకోవిస్కిగా రెంతయు హెచ్చరించిరి. సోవియటు వర్తక ప్రతినిధుల హక్కులకు భంగము రాకూడదని సోవియటుప్రతి కలు వాకొనుచున్నవి. విదేశీయులందు సోవియటు ఏజెంటులు అనులించు పద్ధతులలో వర్తకేతరసంబంధములందు అభ్యంతరము లుండరా దనుచున్నవి.

బ్రిటిషు ఋణదాతలు అంతసోమ్యము రషియానులనుండి దీసికొన జాలరని కొన్నిపత్రికలు గర్వముగ పలుకుచున్నవి. కొంత మొత్తమునే రషియానులు ఇచ్చెదరనియు మిగిలిన సోమ్యతో తమ వర్తకమును మరల పెంపొందజేసికొనెద రనియు తెలుపుచున్నది.

రషియానాయకుని యభిప్రాయము

లండన్, ఆగస్టు 7:— విదేశాంగ కార్యాలయము ప్రకటనను జూచినపుడు మున్దానాల్దాగారు చాల కోపపడిరి. తరు వాత కార్మికవాదులు ప్రజాస్వామ్య సంఘములవారు మున్దా నాల్దాగారిలో తెప్పిరి. ఆ ప్రకారము విన్నవించినను పెండల కడ తానే పరిశీలునిన్నిటినిగూర్చి ఆలోచించెదరని మున్దానాల్దా గారు తెలియజేసిరి. 14 వ మార్తము విషయమైన 'రాజీ కుదర్పవలెనని మున్దానాల్దాగారు సోవియటు ప్రతినిధులకు పోకా ఫ్ గానికి ఇతర బ్రిటిషుప్రతినిధులకు ఉత్తరములను వ్రాసిరి. తరువాత సోవియటు ప్రతినిధులతో రాయబారములను ప్రారం భించిరి. దానివలన సోవియటులు ఎకపరుచుకొన్న బ్రిటిషు వారిప్రతికి పరిహారము నిచ్చుటకుగల భీన్నాభిప్రాయము లన్ని టిని పరిపుచ్చుచు ఒక విధానమును మున్దానాల్దాగారు ఏర్పాటు జేసిరి.

ఈ ఒడంబడిక చాల గొప్పవిషయమని రాకోవిస్కి గారు తెలియజేసిరి. రషియాపరివర్తనమువలన బ్రిటిషువారు పోగొట్టుకొన్న వాటన్నిటికి పరిహారముల నిచ్చెదమని సోవియ టులభయమొసగుట కిదే మొదటిపర్యాయము. రషియాకు దయ దలచి ఋణమునిచ్చెదమనుట చాలతప్పనిది. అదిలేనిచో రషియా వర్తకము స్తంభింపను. సాగుటసాధ్యము. ఆర్థికవిషయముకంటె రాజకీయరూపేన ఈఒడంబడిక చాల ముఖ్యమైనది. ఆంగ్లో రషియామైత్రిని ఒలుచునభిభావముకొనద మరల నేర్పడుటయే దీనికిగారణమనిరి.

ఒడంబడికలో సార్వభౌమునిపేరు లేకుండుట

లండన్, ఆగస్టు 8:— ఆంగ్లో సోవియటు ఒడంబడికలో సార్వభౌమునిపేరు లేకుండుటకు కారణము ఈఒడంబడికను రషియా ఇంగ్లీషుప్రభుత్వమువారే జేసికొనుటయే ఇదివరలో బ్రిటిషురాజును ఇతరరాజ్యాధిపతులను జేసికొనిరి.

ఇప్పుడు క్రొత్తపద్ధతి నవలించుటకు సోవియటు యూ నియమఅభ్యుత్థుడు రాజ్యాధిపతి గానని కలంచుటచే సార్వభౌ మునిపేరును ఇందులోతేర్చక ప్రభుత్వమువారే ఒడంబడికను జేసికొనిరి.

ప్రభుత్వముపేరనే అన్ని ఒడంబడికలను సోవియటు ప్రభుత్వమువారు జేసికొనదలంచిరి. ఈ ఒడంబడికకు సార్వ భౌమునిసంతకమును జేర్చితిమేని సమాధానపరుచుటకు అసాధ్య మయ్యెడిది.

రాకోవిస్కిగారికోర్కీమీద సార్వభౌముని సంతకము నీ యొడంబడికయందు జేర్చబడలేదని జెయిల్ గానికలుపత్రిక తెలుపుచున్నది. ఇదివరలో గ్రేటుబ్రిటను, ఐర్లండు, బ్రిటిషు డొమినియనుల రాజు, ఇండియాచక్రవర్తియుని ఒడంబడికలో జేర్చబడుచుండెడిది. ఈ అసాధారణపు టొడంబడికలో గ్రేటు బ్రిటను ఉత్తరఐర్లండు రాజునిమాత్రమేయున్నది. ఇండియా డొమినియనులమీదే తలపెట్టెదరు.

బ్యాంకురులు ఆశ్చర్యపడుట

సోవియటు ఒడంబడికనుగూర్చి లండనులో బ్యాంకు రులు ఆశ్చర్యపడుచున్నారు. రషియాకు ఋణమునిచ్చు ఏర్పా టులు బ్రిటిషుప్రభుత్వమునకుగాని ఎవరికిగాని లాభములేదు. అభయమిచ్చిన ప్రయోజనము లేననుచున్నారు.

ఐరిషు సరిహద్దు సమస్య

క్రీస్టీలు రలవరము

త్వరలో పరిష్కారము జేసికొనవలె ననుట

లండన్, ఆగస్టు 11:— రాత్రి 11-5. తేపటి డెయిలు పార్లమెంటుసభలో తీర్మానము యువస్వాసములు జరుగు నను చున్నారు. సరిహద్దువిచారణసంఘము నేర్పాటుజేయు విష యమై ఆలస్యమును విషయమునుగూర్చి సభ్యుల యభిప్రాయ మును తెలియజేసినను మంత్రివర్గమువారి పరిశీతులు మరింత చిక్కులయందు పడుచున్నవి. ఐరిషు ఒడంబడికయందొక్కము సరిహద్దు నేర్పాటుజేయుటయేగాక అన్నిప్రదేశములను ఉత్తర రాష్ట్రమునకు కలుపుట యనిరి. రాజీకంగీకరించిన ఏమా త్రము కన్పించినను పార్లమెంటుకు నష్టము. క్రీస్టీలు ప్రభు త్వమువారును వర్తకప్రజలును శాంతియుతముగనే వ్యవహారము లన్నియు జరుగవలెన్నను ప్రభుత్వమువారు రీవిధానమును సలహా లను పెడచెవిని బెట్టుచున్నారు. క్రీస్టీలు ఒడంబడిక చెడిన దని కార్మికవర్గమువారు రుకుకొనుచున్నారు. అందుచే సాత్వ భౌమునిపట్లప్రభుత్వక్రిప్రమాణమును నిశ్చయవలెననుచున్నారు.

అమెరికా అధ్యక్షుడు

ప్రజాస్వామ్యవాదిని పేర్కొనుట

వెస్ట్ మినియ ఆగస్టు 11:— డేవిస్ గారిని అమెరికా అధ్యక్షుడవనికి ఆరేనిపక్షమువారు నియమింప, ఆరేదంగీకరించి పన్నులను, గుంకములను తగ్గించెదనని అభయమొసగెను. ప్రజా స్వామ్యవాదులు ప్రాపంచికన్యాయభావము నశింపించి రనిరి. త్వరలోనే అమెరికనులు జాతిసమితిలో సభ్యత్వము వొప్ప కొనెదరని విశ్వాసంబుననిరి. ప్రస్తుతము అమెరికనులు ప్రాపంచిక సహస్యలయందు అధికారములేక ఊరక ప్రేతుకులగు మున్నా రనిరి. కిపల్లికములు స్పష్టముగ ఒక విదేశాంగవిధానమును ఏర్పాటుజేసెద రను నమ్మకము లేదనిరి.

ఆఫ్ఘనిస్తానులో బంగారుగనులు

ఆఫ్ఘనిస్తానులో తెలిసిన దానిని సంగ్రహించుచున్నను, పరిశోధన నుట్టుకును ఆంగ్లో-ఆఫ్ఘినిగావారు ఒకసంఘము నేర్పాటు జేయుచున్నారు.

పరస్పరసహాయపు టాడంబడిక

ప్రభువులసభలో చర్చ

లండన్, జూలై 24:—పరస్పరసహాయపు టాడంబడికను ప్రభుత్వమువారు నిరంకరించిన విషయమై వైకళుంటున్న గ్రేగా రిట్టు ప్రభువులసభలో ప్రస్తావించిరి. బాతిపమితిని యథార్థ ముగ నుట ప్రేరేపించు ప్రయత్నింపవలెను. ఉపద్రవమురాకుండ మనము ఏ యు జేయబాలకున్నామను, మీరు మిక్కిలి ఆచూకసామగ్రిని పెంచుటలో పోటీగ పనిచేయునన్నరము. అధినివేశపు డొమినియనులు అంగీకరించు విధాన మున్నగాని ఆచూకసామగ్రిని పెంచుట జేయుటకు మీరేదనిరి. డొమినియనులతో సంప్రదింపి సలహాచేయకుండ స్వతంత్రముగ ప్రేరేపించు ఏకాకగ ప్రసరించిన ప్రేరేపించు ముప్పే గలుగును.

ప్రభుత్వమువారు వైనికనాకాదశములను, యుద్ధసామగ్రిని తగ్గించు విషయమై మరచిపోలేదు. వారి విధానమే ఇది. పరస్పర సహాయమునకు ఒక్క ప్రేరేపించు, తక్కినవారందఱును, డొమినియనులు అన్నియును ఒప్పుకొనలేదు. ముందుగనే ఒక వైనికవిధానమును తయారుచేయకుండ పరస్పరసహాయవిధానము నాలోచించుట ఉత్తమపాసనమువంటిదిగ నుంచును. మామగూని వేరొకటి గాదు.

ప్రపంచకాంతిని పాడుజేయుటకు కృతనిశ్చయమైన వారిపై పశుబలము నుపయోగించవలయున్న బాతిపమితియందు విశ్వాసముండవని పోలప్రభువు తెలియజేసెను. జనీవాలో ప్రేరేపించు ఏమి చేయవలచినది యడిగిరి.

వైనిక నాకాదశమును తగ్గించువిషయమై ప్రాపంచిక సభలో ఆలోచించెదమని చెప్పుటయు త్రుభ్రమ, జరుగునదిగాదు తగాదాలోనికిదిగును. కాని పరస్పరసహాయపు టాడంబడిక వలన విలువయుండునా యని బాల్బరుప్రభువు నడిపెను.

గ్రీష్మభుని తీర్మానము ఉపసంహరింపబడెను.

బాల్బరులో మరల భయము

రషియనులు చిక్కులను గలుగజేయనుండుట

లండన్, ఆగస్టు 7:—బల్గేరియాలోను బాల్బరుల యందును విప్లవ ఉద్యమములకు ప్రవేశపెట్టుటకు రషియనులు ప్రయత్నించుచున్నారు. అత్యంత సెప్టెంబరు నవంబరులలో వుగ రుమేనియా విప్లవమును ప్రారంభించుట. ఆప్రదేశములో రషియనులు విస్తారము ప్రాప్తమైచుచున్నారట.

దొంగ ఆయుధములు

చీనాకు పంపుట ముగియబడిన ఆయుధములను ముందు గుంతు సామగ్రిని ఇద్దరు గ్రీష్మనావికులు కొన్నందులకు పోలీసు వారు అరెస్టుజేసిరి.

సిడింగు ప్రభుని చరిత్ర

గ్రంథకర్త, హైదరాబాదు పోస్టుమాస్టరు నయ్యడు అలీఖాన్ గారు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతివార్త)

లండన్, ఆగస్టు 13:—రీడింగు ప్రభుత్వమును హైదరాబాదు పోస్టుమాస్టరు సత్యుడు అలీఖాన్ గారు వ్రాసిరి. దారిని పెట్టుకొని కంపెనీవారు కొద్దిరోజులలో ప్రకటించును.

రాజప్రతినిధి దీవిరిమును, ఉద్యోగనిర్వహణ ఆయన యువనానామమునకు అనేక దృష్టాంతములతో చలుపుచున్నది. ఆ రాజప్రతినిధి చాల తిక్కణగుటకు భారత దేశ నిజగుణములను వ్రాయుచున్నారు. ధైర్యముగల నేపాథుడు, తనకేసిసామగ్రియులను అతి బాగ్రతగ వినియోగించుచు ముఖ్యముగ ముసల్మానుల యభివృద్ధిని ప్రభుత్వము వారికి తెలియజేయుటకు బాటుబడినది. లానేను ఒకంబడికను మార్చుటకు చాల పాటుబడిరట.

మ సోలు స మ స్య

బ్రిటిషుకోరికమీద బాతిపమితికి తెలియజేయుట

లండన్, ఆగస్టు 12:—బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారి కోరికమీద మసోలు సమస్యనుగూర్చి లానేను ఒకంబడిక నను. రింవి 29 తేదీని జరుగు బాతిపమితి సభాకార్యక్రమములో జేర్చిరట.

కొచ్చిన్ తిరువాన్కూరు

మ త గు రు వు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతివార్త)

లండన్, ఆగస్టు 13:—కొచ్చిన్ తిరువాన్కూరు ప్రధానమంత్రియగు రివరెండు ఎడ్వర్డు విల్సన్ గారు మామగూని కొచ్చిన్ తిరువాన్కూరు మతగురువుగ నియమించిరి.

నూదానుకు బ్రిటిషుపటాలము

లే గు ట

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతివార్త)

లండన్, ఆగస్టు 13:—నూదానులో ఈజిప్టు కనుకూలముగ తిరుగబాటులు గలుగుటచే బ్రిటిషుపటాలములు నూదానుకు సహకార మేగుచున్నవి. అబఖారాలో వైనికలు తమ ఈజిప్టుకారి ఉత్తరపుటను ఉల్లంఘించిరి. ఇదియే కష్టమునకు ప్రారంభము. కాల్బలములు ఆక్వాగూసులై ఈజిప్టుపటాలముతోడను బ్రిటిషుపైర్వములతోడను వచ్చి అల్లలలను అడంచి సుక్రమరీతితులను గలుగజేసిరి తరువాత రైల్వేసేనలు తిరుగబడెను. ఆక్వాగూసులై వచ్చిన కాల్బలములను ముట్టడించ వారు రైల్వేసేనలను గాల్చిరి. ఇద్దరు విప్లవకారులు చనిపోయిరి. ఇద్దరు చంపబడిరి. 16 గురు క్షతగాతులైరి. అబఖారాలో పరిస్థితులు అనుకూలబడినవి.

నెయిరోబీ వార్తలు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతివార్త)

నెయిరోబీ, ఆగస్టు 13:—లెజిస్లేటివు ఎసెంబ్లీలో భారతీయుల తీర్మానమునుగూర్చి ప్రస్తావించుచు కన్యాతీర్మానము పరిపాలకస్థితిపరిస్థితుల సేర్పరుదులకు ప్రజలతోక్కనననుసరించి యుండవలసి గుర్తించవలెనని గవర్నరు రాబర్టు కొలిక్ దక్ గారనిరట. భారతీయులు పచ్చికు సర్వీసులో పరిపాలనములో పాల్గొనవలెనని భారతీయులను గోరిరి.

పాదరసము బంగార మగుట

బెర్లిన్ సాహసకాస్త్రజ్ఞులు

మార్పునకు వ్యయమత్యధికముగానగును

బెర్లిన్ నుండి మాంచెస్టరు గార్డియన్ పత్రికకు విశేషరి యిట్లు వ్రాయుచున్నాడు.

బెర్లిన్ పెక్కినికల్ హైమ్యూలునందు ఫాటో పెక్కికల్ తేబాకేటకి డైరెక్టుగానున్న ప్రాప్తయరు అదాల్బుమిథీగారు వారి అసిస్టెంట్ డాక్టరు స్ట్రాసురిక్ గారు పాదరసమును భేదించి, చిన్ని కేసువులుగా నూర్చి బంగారము చేయుఉపాయమును కనిపెట్టిరారు. అభ్యాసమునగాని, పరిశోధనలనగాని యీ మార్గము కనుగొనబడలేదు. అన్వేషణకాత్తె యిట్లు కనిపెట్టబడినది. సర్ ఎడ్వెర్డు థాట్ ఘర్షణగారు లైట్రజిన్ ను భేదించినట్లుగా అగ్ని చే పాదరసమును విభజించుటకు మిథీగారు ప్రయత్నింపలేదు. పాదరస దీపమునందు మిగిలేన పాదరసములో 170 వోల్టస్ కరెంటు పోనిచ్చిన నొకమార్పు కలుగును. ఈ కరెంటు 29 నుంచి 200 గంటలూపియుంచినపాదరస మిగిలిన బంగారపురంగు బయలుదేరి మిగిలినసరుకు బంగార మగును. ఈ నిరూపణను కార్థిక ప్రాముఖ్యత తక్షణముగ గమనియు లేదు. బంగారము చేయు వారు తక్కువలోహము నుంచి బంగార మగు నని చెప్పినది. నిజమైనది. కాన ఖర్చుచాల ఎక్కువ. మిథీగారు యిదిచాలా తక్కువగా జేసిరి. కొన్ని డౌన్సుల బంగారము చేయుటకు కొన్నివందల వేల పౌండ్లు ఖర్చున. కాస్త్రువిషయమునకే పరిశోధన చాలాగొప్పది. బంగారముగా మార్పుటకు వీలగునను నాదమున కిదిస్థగత్తు పొందించుచున్నది. పాదరసమును విభజించినచో అందుండి యిచ్చిన బంగారముని స్పష్టమగుచున్నది. ఇది యింతవఱకు ఆలోచనయందే యున్నదిగాని యిప్పుడు మొదటిసారి వయనకు తీసికొని రుచిపడినది. ఈసాధనమునకు సరియైన మేదో కనుగొనబడెను యికముందు కాస్త్రమునం ప్రాముఖ్యతను బడయగల పరిశోధనయొచ్చును. (ఫ్రెస్కో పత్రిక)

వైకంసత్యాగ్రహము

రాటములపై నూలువడుకుచున్నారు

నాలుగు వీధులలోను దశులవద్ద వలంటీరులు నూలువడుకుచునే యున్నారు. రామస్వామినాయకరు సతిగారు మున్నగు స్త్రీలుగూడ సత్యాగ్రహ మొనరించుచున్నారు. ప్రతిపక్షులచే బలముగ దెబ్బలు తినిన మార్తాండంగా రింజనరతును చికిత్సచేయబడుమండి యిపు డాయన వరల వైకంతు వచ్చి పని ప్రారంభించిరి. శ్రీమతి రక్షిణమ్మ (అలెప్పే) గారు 25 రూపాయలును శ్రీమతి కళ్యాణమ్మ (కీరకమ) గారు 5 రూపాయలును అయావు పడీకరుగారు (కొట్టూరు) 50 రూపాయలును రాఘవపిళ్ల గారు (కృలను) 10 రూపాయలును పంపిరి.

బీఆర్ఎస్ గారు

ప్రాణాపాయము తప్పినది

బీ ఆమ్మగారి కీనడును ప్రాణముమీడికి వచ్చినందున మహమ్మదాల్ షాకతాల్ గార్లు రాంపూరువెల్లి ఆమెను ఢిల్లీకి తీసుకొని వచ్చిరి. డాక్టరు అన్నాగారు చికిత్స చేయుచున్నారు. ప్రాణాపాయస్థితి తప్పినది. (అల్ తెలి)

వాతావరణ స్థితి

1924 సం ఆగస్టు నెల 13-వ తేది బుధవారము

జిల్లా ముఖ్య నగరములు	తేది 24 ఆగస్టులో అత్యధికము	తేది 24 ఆగస్టులో అత్యల్పము	తేది 24 ఆగస్టులో భేదము	జూలై 1-వ తేదీనుండి భేదము	తేది 24 ఆగస్టులో భేదము
గోపాలపురం	86.2	80.1	...	9.99	44.96
విశాఖపట్టణము	91.7	79.0	0.12	5.08	87.09
కాకినాడ	95.9	77.6	1.52	8.38	89.03
మచిలీపట్టణము	97.5	83.9	...	10.22	41.89
కర్నూలు	94.0	77.7	...	4.12	26.01
బళ్లారి	97.1	75.8	...	2.68	20.51
కడప	99.4	76.8	0.41	6.26	81.28
నెల్లూరు	99.6	75.9	0.48	4.22	87.98
మద్రాసు	94.8	78.2	...	9.81	50.71
కడపూరు	98.9	79.4	...	2.67	52.94
శేలము	94.2	78.8	...	9.25	89.80
కోయంబటూరు	85.4	70.6	...	19.71	22.29
తిరుమనాపల్లి	99.0	77.1	...	0.18	88.18
నాగపట్టణము	94.8	79.8	...	0.67	54.98
మధుర	98.2	77.8	0.16	8.99	88.58
పొంబే	91.1	78.9	...	0.42	87.00
తిరునల్వేలి	2.28	28.84
తిరుకేండ్రము	78.1	72.7	0.47	54.60	64.51
కొచ్చిన్	80.2	78.8	2.12	100.05	114.51
కాలికట్టు	82.8	78.1	0.71	121.64	117.16
మంగళూరు	82.0	74.5	0.85	105.98	125.68
తెంగునూరు	82.8	67.5	0.01	10.98	85.87
మేర్ కార	67.8	62.5	0.15	120.97	125.46
కొడెకాల్	62.8	54.8	0.45	18.87	82.18

సగ్గులులు:—కాకినాడలో 1-52 విశాఖపట్టణములో 0-12 నల్లించె. చాలవోట్లు మేఘములు దట్టముగనున్నవి. కాకినాడలో ఆర్ద్రత ఎక్కువ. కాకినాడలో 7, మచిలీపట్టణములో 6, విశాఖపట్టణములో 3 డిగ్రీలు పగటివేడిమి ఎక్కువ. మచిలీపట్టణములో రాత్రి వేడిమి 3 1/2 డిగ్రీలు ఎక్కువ. డక్కన్:—కడపలో 0-41 నల్లించెను. మేఘములు ఒక మోస్తరుగనున్నవి. ఆర్ద్రత చాలతక్కువ. కర్నూలులో పగటి వేడిమి రాత్రివేడిమి 3 1/2 నుండి 6 1/2 డిగ్రీలు ఎక్కువ. కర్నూరుకము:—నెల్లూరులో 0-48 నల్లించెను. మేఘములు ఒక మోస్తరుగనున్నవి. నెల్లూరులో పగటివేడిమి 4 డిగ్రీలు ఎక్కువ. రాత్రివేడిమి 3 1/2 డిగ్రీలు తక్కువ. కడపలో రాత్రివేడిమి 3 డిగ్రీలు ఎక్కువ. తిరుమచే వర్షించును. అచటకు సానిచ్చెను

అసహాయోద మంతులు

ద్వితీయ సమన్లు

మహాత్మర చర్యాయుత్సవము

అసహాయోద మంతులను రాయల దేశమునం దెల్లెడల నిరాటంకముగ వ్యాపింపజేయునని నిమిత్తము తాము స్పష్టించిన నవీనపద్ధతికై, ప్రజల సానుభూతియు, మెప్పును విడదూచునాగు. ఈ దైరువునకు నుదాహరణము పేలన్నట్లు, ఈ యుత్సవము జరుగుచుండు హేలీడే యుద్ధానవనమున మాడుప్రక్కల నూటయగువని రాటముల పనిచేయుదు, మహాత్ముని సందేశమును, వేళోళ్ల చాటుచున్నవి.

ఆదివారమునాటి సాయంకాలము హేలీడే యుద్ధాన వనమునూపర కపరిమితానందదాయకమై కన్నులపండువై యుండెను. ఏప్రక్కదిరిగినను రాట్టుగానమే, ఏవంక జూచినను రాట్టుముల నతిచతురతతో దిప్పదు, తూమున కనేక గజముల నూలువడకువార లే, ఏతెట్టు దృష్టిప్రసరించినను హాల్లో తొన్నలైన స్త్రీపురుషుల కలకలములును, జయధ్వనములే. ఇట్లు తనగాన నాయుద్ధానవనమున రెండువందలమంది చిన్న చిన్న సంపుటగగూడి తమతమ రాటముల దిప్పచుండిరి. కొందఱు ఏ కుల జేయుచుండిరి. కొందఱు నూలును వసుకుమండిరి. వటి కొందఱు వడకినూలు నంతయు నొక టిగ జేర్చుచుండిరి. తోటయందు త్రవమునను- మధ్యభాగమునను ప్రాతితో నడ్డుపరుపబడి కొంత ప్రత్యేకములను ప్రదర్శకులు పనిచేయుటయును, ప్రేక్షకు లావిధానమునంతయును శ్రద్ధ తోగమనిండుటయును వీలుగనుండుట కేర్పరుపబడెను. ప్రతిప్రదర్శకునకును తనపనినంతయు సంపూర్ణగ వేలిబుచ్చుటకయి ప్రత్యేకాసము లేర్పరపబడెను. ఈప్రదర్శనమున ప్రేక్షకుల నందర నాకర్షించు విషయ మేదన పనిబాలురు పాల్గొనుట, నిక్కలే, అరుణ్ అక నిరవ్వరు బాలకులు వడకుటయందు అసాధారణమైన చతురతను బద్ధికాశలమును, త్వరితమును జూపి ప్రేక్షకుల నానందాభిని నొలలాడించిరి. కొంతమంది స్త్రీలు, స్త్రీలక్ష్యియేసాక్షాత్కరించినట్లు పనిచేయుచు ప్రేక్షకుల మెప్పును వడిసిరి. వారువారు చేయుపనియును ప్రదర్శకులయొక్క నిశుగ్గుత వారికి తమకార్యమునందుగల భక్తిగౌరవములబెట్టించెను. ఆపనిపూజనీయమనియు చాటించెను. ప్రేక్షకులు రాటపు పనినంతయు శ్రద్ధాభక్తులతో పరికిలించి తమకు సంబంధము గలిగిన విషయముల ప్రదర్శకుల నడుగుమండిరి. ప్రదర్శకు లాతురతతో వారిసందేహముల బాపుచుండిరి. ఇది యంతయు నీప్రదర్శనయొక్క విలువను జ్ఞానాభివృద్ధిచేయు శక్తిని కన్పింపజేయుచున్నది గదా!

ప్రదర్శన

7.30 గంటలకు సరిగ సభ్యులందఱును సమావేశమై రాటముల ప్రసారంభించిరి. ప్రతి పనిమనిషియు భక్తిశ్రద్ధలతో పనిచేయు సారంభించెను. వీరి భక్తిశ్రద్ధలు రాటముల ప్రాముఖ్యతను పలుకు పరిహాసాత్మక నుక్కడయనట్లు దొచెను. ప్రదర్శకులు విచ్చేసినవారు కొందఱు ఉత్తర కలకలకాం గ్రెసును పూదిప్రతిస్తానసంఘము బంగళా రసాయన వైద్యశాలయములు, మానిక్రోలా కాంగ్రెసుసంఘము, బారా బహిర్ భాకాంగ్రెసు సంఘము మొదలుగాగల సంఘముల యొక్క ప్రతినిధులు.

ప కులు చేయుట

దాద్రు ఇంద్రనారాయణనేమ గప్తాగాని సృష్టింద్ర నాగనేమగారు, కుసుమలాల నేమగారు ఏకులజేసిరి. అమరేంద్రనాథ బోసుగారు, మార్కనారాయణ నేమగారు, అమరేంద్రనాథ బోసుగారు, భూషేంద్రనాథ బోసుగారు, విభూ భూషణ సంగ్రాగాని పరిని రిణిజేయుమండిరి ముఖలాల నేమగారు, అనంగమోహను దామగారు, శుద్ధోన్ సోమగారు, మాన్మహాదూరుగారు మేలైన సంగతులవడికిరి.

స్త్రీలు

స్త్రీమంతులు - మానమోహిని దేవిగారు, శుభశుభదేవి గారు, కానంబినదేవిగారు, వీలవదేవిగారు, వెంకటప్రదేవి గారు, పరుల్పూలాదేవిగారు, తారతికదేవిగారు, ఇంద్రమతి నేమగారు, లాతికదేవిగారు ప్రదర్శకులగ విచ్చేసి చాలమేలైన నూలువడికిరి.

ఏడేండ్లుపైబడి, పండ్రేండ్లుపైబడినవారలు పండ్రేండ్లు గురు ప్రదర్శనకంతకు నూతనశోభ కలిగించిరి. వారిలో నిక్కిల్, అరుణ్ అనువాదియగు అతిశ్రుముగ మేలైననూలును వడిసిరి.

ప్రదర్శన

ఖాన్ ప్రతిష్ఠాపన విధానం, పలువిధ మైన విధులు ప్రదర్శించి, విక్రయించిరి.

ఒక సభ

7.30 గంటలకు, నూలును వసుకు పనియంతయు ముగిసిపోయి పరగలుగు ప్రేక్షకులును, ఉద్ధానవనమున మఱి యొక భాగమున, మాల్వీమజిబు రహమాను మాల్వీ అహమ దాలిగారి యధ్యక్షతకీంద నొక బహిరంగసభ గావించిరి. పురుషోత్తమరాయగారు, పండిత మాధవసుతులగారు ఉపన్యసించి, రాటముల నుపయోగింప ప్రేక్షకుల ప్రార్థించిరి.

వసుకువారు ఉత్తరకలకలకా

1. శిశివృంద బోసు, 2. మఖనులాల నేమ, 3. శుద్ధోధనభూసు, 4. భూషేంద్రనాథబోసు 5. సురీషము సందారు, 6. భుగవిచరనబోసు, 7. రసుదలు హట్టు, 8. వైమలెండుకుండు, 9. వివోదవిహారనంబి, 10. సత్వగోపాలరా యవర్మక 11. మాన్మహాదూరుగారి. 12. లక్ష్మ్యంగిరి, 13. గో పాలశ్రీవల్లభి, 14. గోపీమోహనకర్త, 15. సుధేంద్రమోహ నకర్త, 16. ఈశ్వరదూది. 17. సరేంద్రనాథముఖర్జీ, 18. అ తింద్రమోహనచట్టి, 19. శశిశేఖరపాలు, 20. విభూతిభూ షణచంద్ర, 21. నలినాక్షముఖర్జీ, 22. పూర్ణచంద్రకర్త, 23. గోలకనాథకర్త, 24. వసంతకుమారరాయ్, 25. జ్ఞాపదప్ర సాదభట్టాచార్య, 26. సోమినగెను, 27. దావ్యు ఇంద్రనా రాయణనేమగూపాగారు, 28. హను చంద్రహాసుచాదిరి, 29. చారు భూషణ చాదిరి. 30. సుధీర. కే. గట్టు, 31. త్రిలోకన సింగ, 32. అభినావకుం దు. 33. గోధవిహారిపాల్, 34. కాలిదాసవాసు 35. నిర్మల కే. వాసు. 36. చమల కే. భట్టాచార్య 37. హేమంతు కే. వాసు. 38. అక్షయ. కే. మిత్రా 39. సరేంద్రనాథకర్త, 40. జోగేంద నాథరాయ్, 41. లలిత. యమ్. దాసుగప్త 42. బాహుచక్ర వర్తి 43. విమల కాంత భట్టాచార్య. 44. కన్యాలాలనియోగి, 45. జ్ఞానేంద్రబాసు, 46. పవిత్రన హ, 47. అమరేంద్రనాథవాసు, 48. అమరేంద్రనాథవాసు, 49. మార్కనారాయణనేమ, 50. సత్యేంద్రగహ, 51. జ్ఞాన ద, వి భట్టాచార్య, 52. గోపవలసహ.

కలకలకా మధ్యభాగము

1. ద్విపేంద్రనాథబాబి, 2. భూషేంద్రనాథగప్త, 3. భూషేంద్రనాథబోసు.

సిల్లాటు

1. అనంగమోహనదామ.

రాజమహారు

1. సురేంద్రనాథకర్తవర్తి

బారాబజారు

1. హనుమాన్ రాయ్, 2. భూషణ, 3. రామలక్ బరసింగ, 4. వసంతలాలమురార్జు, 5. మాధవసుతుల, 6. నాగరాయమోడి, 7. హిరాలాలనేతు. 8. మండనలాలబో పి, 9. విలాసరాయ్ బోనా, 10. శివపండే, 11. ప్రద్యుమ్న మి స్రా 12. శ్రీమధునూదర్ 13. శ్రీ ప్రజ్ఞాభూషణ 54 బాలస్వర దుకే 15 గంగభూటిక 16 పిబులాలదీపుర 17 శ్రీ గోగొల క్షుంకు 17 శుకదేవమిస్ర 18 శుకదేవమిస్ర 19 సేవాశిసింగ.

బారిసాల్

1. జి తనుదత్తు, 2. శుభరంజన దత్తు. 2 నిర్మలలహ వీరికిపహ పడుగురు ప్రాంత గలిసి తొం బడిమంది నూలువడుకువారు ఖాదీప్రతిష్ఠాపన చేయు బంగళా రసాయన వైద్యశాలయమును విచ్చిరి. (వ్యంతు పత్రిక)

గోదావరిజిల్లా తరపున యెన్నుకొనబడిన

యం. యల్. సీల కొకవనవి

జూలై నెల ప్రారంభముననే గోదావరి ప్రభులకు గానంబును, డెల్టాతాలూకాలలో చాలవోట్లు ఆకుమట్టు తిడువుకొనుటకై నను అనంతరమున, యింజనీరింగ్ డిపార్టు మెంటువారు వడకడను. అందులను ఆకుమట్టు ఎండిపోయినవి. రయితలు తనివెప్పును సంభవించుచున్నది. ఎన్నిమహజర్లు యింజనీరింగ్ పంతుకొన్నను ప్రభుల మన్నన న్యవసాయపు తిరి, దాటిపోవుచున్నది. ఏ కొంచెమునీరైనను ఎచ్చినను అది గట్టుకట్టి తాటితూరలు ప్రయివేటుగ వేసకొని జబ్బవడగీగా తడుపుకొన్న కాల్య మొగనున్నభూములకు కింయు గోయుచు న్నది. కాల్యలచివరలను గ్రామములైతె లాకసముచుక చూచుచున్నారు.

ఇట్టిస్థితిలో రైతులబాధలను బాపుటకు న-రా-శ్రీ పెద్ది రాజుగారుకొంతపనిచేయుచున్నారు. గోదావరిజిల్లాసంఘమునా రున్న, గోదావరి డెల్టా యిరిగేషన్ కమిటీనాయకు చేయుచున్న ప్రయత్నమునకు తాము చంటనే తోడ్పడి అనుసరుగుచున్న లను సభలో దొరతనమువారివడిగి వెంటనే కాలవలచివరలను భూములను నీలందునట్లు చూడకొర్రాను.

చోడపునడి రామస్వామి.

కరవ 11-8-24.

పాదుటూరు (కపవజిల్లా)

(ఒకవిలేజు)

మోహరంపండుగలో హిందూవాయిద్యములు ఈ పురమందు శ్రీ కన్యకాపరమేశ్వరీ దేవాలయమందు (8-8-24) శుక్రవారం దినమున శ్రీ జిల్లా కలెక్టరుగారు అగు ఖాన్ బహు దూరు బజారులలో సాహెబుగారున్న, శ్రీ జిల్లా పోలీసు మామరింజెడ్డ డెంటు జోరవారున్న, వారి క్రింది ఉద్యోగులున్న దయచేసి సదరు శుక్రవారంపూజ బాటూరు వెంకటసుబ్బయ్య శెట్టిగారి గృహమునండి మేళవాయిద్యముల తోటి చక్కగా జరిగించి హిందూమహమ్మదీయులకు యెలాటి అల్లరులు లేకుండా జరిగించినందుకు శ్రీ కలెక్టరువారికిన్ని శ్రీ జిల్లా పోలీసుమామరింజెడ్డ డెంటువారికిన్ని తదితరద్యో గులకున్న మహద్దయపూర్వక వందనము లిరించుచున్నాను. మహమ్మదీయ సోదరులు తమ మోహరంపండుగ యందు హిందువులు వాయిద్యములు వాయిచుకొన్న తమ పండుగను మానివై చెదమని పట్టువలపట్టి తమ మోహరంపం డుగను మానివైచిరి.

ఉదాహరణయల. శ్రీ జిల్లా కలెక్టరుగారు మరివక పర్యాయము. దయచేసి హిందూమహమ్మదీయ సోదరులకు ఉండు మనోహరముగలవి ప్రభులను సమాధానపరిచి చెల్లెడమని తెలివిచ్చి చెల్లినందుకు వారిని యెంతయు కొని యాడుచున్నాము. ప్రై ప్రభులను త్వరలోనే సమాధానము యేర్పడుగా యని సర్వేస్వరుని శ్రద్ధిస్తున్నాము.

శ్రీ వేంకటేశ్వరాయుర్వేదకళాశాల-బెజవాడ

ఆంగ్లముహూర్తయల సహాయము

గతసత్వర మికళాశాలలో విద్యాభ్యాస మొనర్చుచుం డిన 15 గురు విద్యార్థులను ద్వితీయకర్తవ్యలోక ప్రవేశించి శ్రద్ధగా విద్యాభ్యాసము చేయుచున్నారు. ఈవత్సరమున 20 మంది ప్రొత్తివిద్యార్థులు చేర్చుకొనబడిరి. మ.రా.రా.శ్రీ ముక్త్యల సంస్థానాధీశులగు శిరాజా వాళిరెడ్డి శ్రీ చంద్రమూర్తి ప్రసాద ఒహద్దరు జమీందారుగారు నెలకు 90 రూపాయలు చొప్పున విద్యార్థి వేతనము నిచ్చుచు నొకవిద్యార్థినిబంపి శ్రీ వారీకాయుర్వేదముపట్లగల నిరుపమానాభిమాన గౌరవములను గార్కరూపమున వెల్లిబుచ్చిరి. ఆరువేలనియోగి ప్రంజీత్ నీడు సోసయిటి కార్కనిర్యాహులగూడ వత్సరమునకు 90 రూపా యలు చొప్పున నొకవిద్యార్థికి వేతనమునిచ్చుచు తమకాయు ర్వేదముమీద గల గౌరవమును గనబరచిరి. ఆయుర్వేద విద్యాభిమానులగు శ్రీ రావాళిరెడ్డి చంద్రమూర్తీశ్వరప్రసాద బహద్దరు జమీందారుగారికిని శ్రీ ఆరువేల నియోగి ప్రంజీత్ నీడు సోసయిటి కార్కనిర్యాహులకును మహద్దయపూర్వక కృతిజ్ఞతను తెలియజేయుచున్నాము.

పాశములు యథాక్రమమున యు క్రరీతిని జరుగుచున్నవి. యివరలో అంగీకారమును జొందిన మఱికొందఱు విద్యార్థులు గూడ చేరడలచియుండిరి. గృహకృత్యముల యిబ్బందులచే నింకను జేరలేదు. ఆచారకాలములో వారుగూడ గృహాలలో బ్రవేశింపలరని నమ్ముచున్నాము. సక్రమముగ సంస్కృ తము, హిందీ, అనాబిమి, ఫిజియాలజీ మొదలగు తరగత్యు నియు జరుగుచున్నవి. వైవిధ్యముగ మికళాశాలకు ఆయురేల దాభిమానులెల్లరు తోడ్పడ ప్రార్థించుచున్నాను.

నోరీ రామశాస్త్రి.

శ్రీ వెంకటేశ్వరకళాశాలాధ్యక్షులు.

తూర్పుకృష్ణా జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘము-బ.దరు జిల్లా సంఘ సభ్యులకును, ప్రచారకులకును అభిమానులకును

విజ్ఞప్తి

మన జిల్లాలో దాదాపు 2000 గ్రామములకలవు కాని నేటివరకు స్థాపింపబడిన గ్రామ కాంగ్రెసు సంఘములు సుమా రు 20 మాత్రమేకలవు. గ్రామ కాంగ్రెసు సంఘములు ప్రతి యూరునందును స్థాపించిననేకాని ప్రజలకు ఉద్యమముయొక్క తత్వమును, కాంగ్రెసుయొక్కయు, మహాత్మునియొక్కయు, యుద్దేశ్యములను, శతపరిస్థితులను, తెలుసుకొనుటకు వీలుగా నుండదు. ఇప్పటినుండియైనను ప్రతి ప్రయత్నము చేసి యీ మాసాంతములోగా కనీసము మరియొక నూరు సంఘములైనను స్థాపించగోచించున్నాను. మరియొక ప్రచారకులు తిరిగి ప్రతి గ్రామమునందును చందాలు వేయించి దేశసమాచారములను, ఉద్యమభివృద్ధిని తెలిసికొనుటకు వాడు ఆశీసు సామిష్యము లోనుండెడి గ్రామములకు ఆంగ్రి దినపత్రిక, కృష్ణా పత్రిక యు, పోస్టు పోకెర్నములచేని గ్రామములకు ఆంగ్లవారప త్రికయు, కృష్ణా పత్రికయు, తెప్పంకె యొక్కట్లు గావించిన వాసుంజనని సలహా యిచ్చుచున్నాను. ప్రతికా పంపములనను, ప్రచారకుల నిరంతరి ప్రచారమువల్లను ప్రజలలో నూతనా హము ప్రలునని మనవిచేయుచున్నాను. జిల్లా

తెల్లర ప్రయత్నించిన మా ప్రతియూరు సంఘము స్థాపించుట విశేషము హముతో పనిచేయుడని ప్రార్థ

భారతి

సచిత్ర మాసపత్రిక.

ప్రతి చాంద్ర మాసాదిని ప్రచురింపఁబడును

పత్రికా సంపాదకయందును మూఁడు నాలుగు క. గుఱచిత్ర పటములు ఇతర పత్రికాములు ప్రచురింపఁబడును

చందా సం॥ ౧ కి రూ. 6-10-౦ విడిపత్రిక వెల రూ. 0-10-౦.

శ్రావణ మాస సంచిక - విషయానుక్రమణిక

ఆంధ్రకవిత్వచరిత్రము—భోగరాజు నారాయణమూర్తి గారు;
 ఆకాలపు నామెంకి—నాడూరు వెంకటసుబ్బారావు గారు; కవిజనాశ్రయము—నజ్జల చినసీతారామస్వామిశాస్త్రి గారు; ప్రణయసముద్రము—అశ్వకర్ణ సూర్యనారాయణరావు గారు; ప్రేమతత్త్వము—మల్లాది సూర్యనారాయణశాస్త్రి గారు; దేవనత చరిత్రము - సవిమర్శరచనము—అప్పల నరసింహము గారు; సనిపాప—పెనుమర్తి వేంకటరత్నము గారు; అజంతాచిత్రములు—కొ. నరసింహాచారి గారు; శ్రీకృష్ణ దేవరాయలు—సన్నిధానము సూర్యనారాయణశాస్త్రి గారు; సుకీలా హాసము—పారనంది జగన్నాథస్వామి గారు; ఓ పరమేశ్వరా!—ఓలేటి వేంకటరామశాస్త్రి గారు; కొఱవినయ్యము—రాయసము వేంకటశివుడు గారు; ఆహ్వానము—నిడుమోలు కనకసుందరంగారు; నేనుజొన్నరొట్టె—శ్రీ వాసుదేవరావు గారు; ఆవర్తము—శ్రీ శివశంకరశాస్త్రి గారు; విషమపరీక్ష—ఁచాగ్నల వీరరాఘవయ్యగారు; సంధ్యోపాసనము—సీపి ఆంజనేయులుగారు; గానము—కాశీనాథుని భైరవమూర్తి గారు; సచ్చిదానందరూప!—నడకుదుటి వీరరాజు గారు; పార్లమెంటు స్త్రీసభ్యులు; బ్రహ్మగీతము—చేపూరు సింహాచలముగారు; మనపూర్వులు వ్రాసిన రాజనీతిగ్రంథములు—

మామిడిపూడి వేంకటరంగయ్య గారు; దీనాలాపము—పామర్తి సత్యనారాయణశాస్త్రి గారు; భూతత్వశాస్త్రము—ఆచార్య పద్మపార్వతీశం గారు; పిలుపు—మక్కపాటి వెంకటరత్నము గారు; ఛందశాస్త్రము—పారనంది రామశాస్త్రి గారు; ఆరోగ్యసూత్రము—విద్యావ్ గరిమెల్ల సోమన్న గారు; పేరులేని పాప—అడివి బాపిరాజు గారు; పేమతయమూర్తి—దామరాజు పుండరీకాక్షుడు గారు; శాలంకాయన నందినర్మ పెదవేగిశాసనము—మల్లంపల్లి సోమశేఖరశర్మ గారు; కరుణకము—వేమూరి ప్రభాకరశాస్త్రి గారు; లేబరు మంత్రివర్గము—ఆంధ్ర శేషగిరిరావు గారు; గోతమిపుత్ర శాతకర్ణి శాతవాహనుడు—విశ్వనాథ సత్యనారాయణ గారు; న్యాయార్కుషట్పణము—వడ్లకొండ నరసింహరావు గారు; ముక్తావళి—వేదుల సత్యనారాయణశాస్త్రి గారు; హిందూదేశమండలి కాగితపు పరిశ్రమ—వి. యస్. చిన్నస్వామి గారు; శ్రీ వేంకటేశ్వర స్తవము—మండలేముల వెంకటశాస్త్రి గారు; కీ. శే. అశుతోష్ణ ముఖర్జీ; పత్రికావిమర్శనము; గ్రంథవిమర్శనము; గర్వార్పణము—నోరి నరసింహశాస్త్రి గారు; సాభిప్రాయ విశేషములు.

చిత్ర పటముల వివరము

వర్ణ చిత్రము:—జై మినిభారత రచనము.

సాధారణ చిత్రములు:—అయోధ ధామ్యుడు-ఆరుశి, ఉషమన్యుడు అశ్వదేవతలు; పౌష్యుణ్ణి ఉదంకునకుఁ గుండులముల నెనఁగుట, పౌష్యుడంకు లొండొరుల శపించుకొనుట; ఉదంకుడు నాగలోకమున కేగి తక్షకునివలనఁ గుండుములఁ గొని గురుణ్ణి కిచ్చుట; పౌలోమపర్వము-ఆగ్నిహోత్రుడు శాపమును బొందుట; సత్యవతీ పరాకర సమాగమము; వ్యాసమహర్షి-తల్లి యనుజ్ఞ వడయుట, తపశ్చర్య; పార్లమెంటు స్త్రీసభ్యులు; రాజా వాసిరెడ్డి శ్రీ చంద్రమాళి ప్రసాద బహద్దర్ వారు, ముక్త్యాల సంఘానాథిపతులు; కీర్తి శేషుగారు నర్ అశుతోష్ణ ముఖర్జీగారు; ఇతర చిత్రములును.

మేనేజరు, "భారతి" తపాలపెట్టె నెంబరు 212, మద్రాసు.

శిరోవేదన మాత్రలు

20 మాత్రల డబ్బీ 1-కి 0-12-0

ఈ మాత్రల సుపయోగించుటవలన శైత్యపు తలనొప్పి, ఒంటి నొప్పి వెంటనే బోవును.
 డాక్టర్ జి.ఎం. కృషి, మరల కాశీ, బొంబాయి.

విరేచన మాత్రలు

20 మాత్రల డబ్బీ 1-కి రు. 0-8-0

ఈ మాత్రల సేవించిన తెల్లవారి రెండువిరేచన
 ౧౦౦-౧౦౦-౨౦౦ వైద్యములేదు సేవారముచేర్చబడలేదు.

నుఖభోగి మాత్రలు

20 మాత్రలుగల డబ్బీ 1-కి వెల రు. 1-0-0

బలమునకు ధాతుపుష్టికి యూనానివైద్య దీని విశేషముగ వాడుదురు. మొదటికము పంపగలము.

కఫహరిచూర్ణము

10 డబ్బీ 1-కి 0-8-0 (8 డబ్బీల మందుగలది) 1-కి రు. 2-0-0

ఈ చూర్ణము వసుమాలికలచే చేయబడినది.
 కడు, తబ్బునము, కాపిస, శైత్యజ్వరము మొదలగువాని మందుగాయింతును. దీని వినియోగించుట మంచిది.

గజ్జికి తైలము

వెల డబ్బీ 1-కి రు. 0-4-0

గజ్జి, చిడి శరీరమలకు వ్యాపించి ముఖముగ చిన్న పిల్లలకు విశేష భాధను కలుగించుచున్నది. ఈ తైలమును నాలుగు పూటలు రాచిన గజ్జి, చిడి, చిలము, జిల మొదలగునవి నశించును. శిష్టకపనిచేయును వెలకన్న పోష్టుఖర్చు లధికమగునగాన ఇతరమందులతో కలిపి తేప్పించుకొనుట యుక్తము.

ఆంధ్రకాంజనం డిపో, మదరాసు - బొంబాయి

ఆంధ్ర ఆయుర్వేద షార్త సీ. (లిమిటెడ్)

185, మాంట్యూరోడ్డు-మదరాసు, 66. చిక్ వేట, బెంగళూర్ సిటీ.

డాక్టరు ఆచంట లక్ష్మీపతి బి. ఏ., ఎమ్. బి. సి. యమ్. గారిచే స్థాపించబడినది.
నిర్దుష్టముగ తయారుచేయబడిన శాస్త్రీయ ఔషధములకు పుట్టినిల్లు.

సిద్ధ ముకరధ్యజ

(బై వ జ్య ర త్న వ లి 920 పుట)

ఇది ఆయుర్వేద ఔషధములలో మిక్కిలి ప్రసిద్ధి చెందియున్నది.

ఇందు శుద్ధిచేసిన రసము, బంగారము, కస్తూరి, పచ్చకర్పూరము మొదలగు విలువగల ద్రవ్యములు చేరియున్నవి. పై గ్రంథములోని యోగము ప్రకారము నిర్దుష్టముగ మాచే తయారుచేయబడియున్నది.

శ్లో॥ స్వేచ్ఛాహరవిహారోః నకవాచిద్విషద్యతే | మేధాయః కాంతిజననః కామోద్దీపన కృష్ణహాః |
బుద్ధిని, ఆయురాయమును వృద్ధిచేయును. శరీరమునకు కాంతినిచ్చును. హెచ్చుగ ధాతుపుష్టిజేసి కామోద్దీపనము గలిగించును. అతిమూత్రము, క్షయ, శుఖరోగములు మొదలగు ధాతుక్షయకరములగు వ్యాధులలో హెచ్చుగ సుషయోగకరము. ఉపయోగించువిధానము మందుతో బంపబడును. వెల 25 మాత్రల రూ॥ 5-0-0

వసూలైన మూలధనము రూ 1,45,959-4-0

మోసపు మందులవలనను, ఇతరులకూడ ఇదేమోస్తరుగా చేయుచుండుటవలనను మోసపోకుడు
“ఆంధ్ర” అను పదమును చక్కగ గమనింపుడు.

ఇ స నా ఫె లి ని సే వించి మ లే రి య ను కుదుర్చుకొనుయా

ప్రస్తుత కాలములందు ఇది మిక్కిలి నమ్మకమైన సిద్ధౌషధము.

దీర్ఘ కాలమునుండి జ్వరగర్హ సహ గలవారికి పూర్తిగా నుణ మిచ్చును.

మలేరియా రాకుండుటకై ఉపయోగము, సాయంకాలములందు ఒకమాత్రము పుచ్చుకొనిన చాలును.

మలేరియా కుదురుటకు 15 దినములు సేవించినచాలును.

మలేరియా తిరిగి ఎప్పుడును రాదు, భయములేనిది. వైద్యనిపుణులచే సిఫార్సు చేయబడినది.

పసిబిడ్డలకు ద్రవరూపముగా నున్న “ఇసనాఫెలినా”ను వాడుడు.

(1521)

ఇండియా, బర్మా, సిలోనుకు సోల్ ఏజంట్లు,

(5)

GORIO Ltd., Post Box 159, Fort, BOMBAY.

లోకమయహర కస్తూరిమాత్రలు

ఈ అమూల్యమైన మూత్రము మొకటిరకం కస్తూరి, కుంకుమపువ్వు, పచ్చకర్పూరము, అతిగుణకారముగ వసూలికలు చేర్చి తయారుచేయబడినది. ఆత్మేశ్వరముగ వీరస్తుతాని యిందులో చేరుటలేదు. నసిబిడ్డలు, బాలుకు, బాలికలు, యశ్వనుల రోగులు, ముసలివారు ప్రతియొక్కరు డీనిని సాధారణరొగము లన్నిటికిని అనుపాసభేదముతో వాడతగినది. బిడ్డలకు, బాలికలకు ఇది సులభమింటిది. వేరువేరు బుడ్డులు పుచ్చు అనుచున్నది 250-300 చూత్రము గల బుడ్డి 1 కి 0-4-0, 6 బుడ్డులు 1-4-0 పొట్టెలుపుతేరు. ఈ దిగువ నెలవబడిన ఔషధములు అది ఏ యే వ్యాధికి గుణమిచ్చుటలు తెలుపబడినవి అందుకు యెలాటి సులభమేలేదు. తప్పక వాడి చూడుడు.

సారస్వతాంగవం:—రక్తకృద్ధిని, బుద్ధిశక్తిని, జ్ఞానకక్షిని హెచ్చించును. బుడ్డి 1 కి ధర రూ 1-0-0.

బాలసుఖోదయ:—చిన్నపిల్లలకు బలమిచ్చుకొని బ్యావమును, తిరుగానుండును. గుణ మశ్శయము 0-12-0.

భావనబీరక రసాయనం:—పిత్రిసంబంధమైన వ్యాధులు, వాంతులు, అజీర్తి కుటానంబల ప్రాప్తము. రూ 1-0-0.

వాతగజకేసరి లేహ్యము:—సర్వవాతములకు ఆకలి మందగించుట మలబద్ధకము మొదలగువా. కి పెట్టినది విక్షము రూ 2.

సూ ఔషధముల గుణము ఒకసారి కొనినవారికి తెలియును. ఒకడభా మాత్రము కొనిన పిదప ఎన్నడును మాత్రము కొనినవారికి మాత్రముగ మాత్రముగ.

పాశ్చాత్య వైద్యులచేతను, వైద్యశాలాధికారి, ప్రధాన వైద్యులు,

శ్రీ నీతారాధునివైద్యశాల, మైసూరు.

నేత్రాంజనము

డబ్బీ 1-కి రూ. 0-4-0

ఈ కాటుకలలో పచ్చకర్పూరము మొదలగు మంచి వస్తువులు చేర్చబడినవి. అందును సామాన్యముగ వాడతగినది. కండ్లకు ఏవిధమైన బుబ్బును చేయదు. ఈ కాటుకను విడువక కొద్ది దినములు పెట్టుకొనిన కంటిమంటలు, ఎలుపులు, పుసికట్టుకు, కండ్లు అంటుకొనుట, కంటిమందలు, కండ్లమసకలు మొదలగు మానును. డబ్బీలో పావులాయెత్తు కాటుకమాత్రమేయుండును.

వెల, సీసా 1-కి వెలకు మందు రూ. 0-4-0

ఈనూనెను తలకురాచిన పేలు ఈపి నశించును. చర్మమునకు వెండ్రుకలకు హాని యుండక వెండ్రుకలు పెరుగును.

డబ్బీ 1-కి కుష్టుకు తైలము రూ. 0-8-0

ఈతైలము పొడలు, బొల్లి, తెలుపు, నలుపు, కుష్టులకు రాయుటకు ఉపయోగించును.

అమృతాంజనము కీపో, మదరాసు - బొంబాయి.

కృష్ణ

తెంగళూరు, ఆగస్టు 12:— ధర్మవర నివాసులగు కృష్ణారావు మృత్యువరకుగాను మైసూరు నుండి నిన్న రాత్రి యివటికి వచ్చిరి. జరుగబోవు కాంగ్రెసునకై మైసూరునందుకావలసినపనులు చేయుటకు తెల్లంకాంగ్రెసు ఆహ్వానసంఘమువారి తరపున వీరు పనిచేయుచున్నారు. ఈ యువయమున వీరికి జిల్లా మాజిస్ట్రేటు గానున్న బి. చెంకటరావుగారు 144 సెక్షన్సుక్రింద శ్రమిఖము నందజేసిరి. అదిట్లున్నది.

“(ధర్మవరం) కృష్ణారావు మృత్యువరకుగాను తెంగళూరునగరమున ఉత్సవములో పాదురనియు, ఉపన్యాసమిత్తురనియు నాకు తెలియవచ్చుటచేత అట్లానవచ్చు జనులయొక్క కాంతికి భంగకరమై, జనులను ద్రోహపరచి, గందరగోళము కలుగ చేయునని తలచి వెంటనే ఆపకపోయినచో న్యాయముగ శిక్ష కారముపై ద్వేషము అగౌరవము కలుగచేయుకొడవని పైచెప్పిన కృష్ణారావుగారిని యారోజు మొదలు రెండువారములవరకు తెంగళూరులో ఈత్సవమునందు పాల్గొనకూడదనియు ఉపన్యాసము నివ్వకూడదనియు ఉత్తర్వునిచ్చుచు జనులగుండ కృష్ణారావుగారు దురనితెలిసిన కథయందుగాని, ఉత్సవమునందుగాని పాల్గొనకూడదని యిందుమూలముగా అజ్ఞాపించుచున్నాను”. (స్వకీయనిరేఖరి)

మహాత్మునకు సన్మానపత్రము

బొంబాయి కార్పొరేషనువా రీనెల 30 తేదీ

మె స గె ద రు

ఈనెల 29 వ తేదీకి మహాత్ముడు బొంబాయి చేరును. ఈనెల 30 వ తేదీని కార్పొరేషనువారు సన్మానపత్రమును సమర్పించెదరు. (అ. ప్రె)

నెటాలు భారతీయులు

ఓటింగుహక్కును రద్దుపరచుట

నెటాలు మ్యునిసిపాలిటీలకు చేరిన భారతీయులకు ఓటింగుహక్కును రద్దుపరచునట్టి చట్టము రాష్ట్రీయసభలో నామోదించబడెను. ఇకగవర్నరు అనుమతియే అవశ్యము. నెటాలు భారతీయులు లాక్షేపించునని వినెడు. భారత దేశీయులందఱును గూడ నాక్షేపించవలసి అని నెటాలు కాంగ్రెసువారు శ్రమి సరోజినీదేవిగారికి తంతివార్త నంపిరి. అ॥ ప్రె॥

కళావంతుల సంఘసంస్కరణ ప్రచారము

గత యేప్రిల్ మాసమున గుంటూరులో జరిగిన కళావంతుల సంఘసంస్కరణసభయందు నెల్లూరుజిల్లానుండి కార్యనిర్వాహక సంఘసభ్యుడుగా నెన్నుకొనబడిన శ్రీ చెరుకూరి నరసింహముగారు కందుకూరుతాలూకాలో పాకల, సింగరాయ కొండ మొదలగు కళావంతులసంఘముగల గ్రామములకు పోయి సంఘసభ్యులందరిని సమావేశపరచి, ఇక ముందు పడుపున్న తిని చేయమనియు ఆడపిల్లలకు ఇతిరవర్ణములనై వివాహములు జరుపుదుమనియు వారివలన వాగ్దానములు తీసికొనుచున్నారు. దేవళముల నేవలోనుండి, వానికి సంబంధించినమాన్యము లనభిమించుచున్న వారుమాత్రము, ఆభూమి కుందు వారికి జిగ్గాయితీహక్కు కలుగునరకుమన్న తినివిడుముట కష్టమని చెప్పచున్నారు. శ్రీ నరసింహముగారు ప్రముఖ పాటింపక గ్వంత్తనగ్రామముతో ప్రచారము చేయుచున్నాడు. అందులో కిందివిషయాలు. ఇట్టిసంఘములు, గ్రామములు, గ్రామములనుండి బయటపడి, తోలున నేవబుద్ధితో, పట్టుచులతో, పనిచేయునెడల యీ పతితసంఘము త్వరలో నుద్ధరింపబడగలను. నరసింహముగారినింటి ప్రచారకులకగు ప్రయాణభత్యభివృద్ధులను కళావంతులసంఘమే భరించునెడల యెక్కువపని కాగలదు.

ఆచంట- సత్యనారాయణ

రెడ్డినాయకుల కొకమనవి

మన సంఘముయొక్క సర్వరెడ్డిజన సప్తమసమావేశము జరిగి యిప్పటికి సుమారు మూడుసంవత్సరములు కావచ్చినది. ఏ ముట్ట 1923 సం॥ ఫిబ్రవరినెలలో కోవెలకుంటవారు జిల్లాసంఘపరమున నొకసభ జరిపినారు. దానితర్వాత మరెచ్చటను రెడ్డసమావేశము జరిగినట్లుగానము. కోవెలకుంటలో జరిగినసమావేశకాలముందు మ॥ రా॥ శ్రీ బొమ్మెర రామారెడ్డి బి. ఏ. బి. సి. యల్. యల్. యల్. బి. (యమ్. యల్. సి.) గారు తమ జిల్లాయందు ప్రాధుటూరులో సభ జరుపు నేర్పట్టులు గావించుచున్నట్లున్ను, మ॥ రా॥ శ్రీ బొమ్మెర రామారెడ్డిగారు కృష్ణాజిల్లాలో తమ గ్రామముందు సభ జరిపించు ప్రయత్నములు గావించుచున్నట్లు అన్నట్లు శ్రీయుత, లేతలి వీరారెడ్డిగారి అప్పటి ప్రకటనయందు చూచినట్లు జాపకము.

కాని ఆమహానాయకు లిప్పటికి శ్రద్ధగొన్నట్లు నూచనలు గానరావు. వెనుక జరిగిన స్థానికసంఘసమావేశములో దక్షిణాది రెడ్డను సమావేశము జరుపుడిని శ్రీయుత కట్టమంచి రామలింగారెడ్డిగారు కోరినట్లు ప్రకటన జరిపితిని. ఈమధ్య జరిగిన వరదల నష్టములవలన ఆజిల్లాలవారు సమావేశము జరుప నవకాశము లేదేమో? కాన సంఘప్రధాననాయకు లగు శ్రీయుత గారు రాజావారు తీరనిదుఃఖములో మునిగియున్నారు. కనుక శ్రీవారి మనస్సు నొప్పింపక మిగిలినసమావేశములగు శ్రీ రామలింగారెడ్డిగారు, కోటిరెడ్డిగారు, సుందరరెడ్డిగారు మొదలగు వారును ఈ ప్రాంతమున నెల్లవిధములకడుశ్రద్ధ వహించి ఆనవరి సమావేశమునకు కార్యదర్శులుగా నుండి సభను జరిపించినట్టియు అన్ని విధములరెడ్డసంఘాభివృద్ధికి శ్రమతీసికొనుచున్న శ్రీయుతులు మల్లిడిన తిరెడ్డిలేతలివీరారెడ్డి, ద్వారంపూడి రామారెడ్డిగార్లన్ను యింకా నెల్లూరుకడప, మొదలగు ఇతర జిల్లాలనాయకులన్ను తగుశ్రద్ధవహించి సర్వవిధముల సంఘాభివృద్ధికి మాలిసోపాన మగు సమావేశమును సప్తమసభముతోనే నిలిపివేయక మరలమరల జరుపుటకు శక్తివంచనలేక శ్రద్ధబూని ప్రార్థితులు. సంఘము స్థాపించినదిమొదలు గతవత్సరమువరకు కొద్దికాలమే అయినను నాయకుల నిరంతర కృషివలన కడుపేరుగా పెరిగినమాట వాస్తవమేగాని ప్రస్తుతము ఉదాసీనత వహింపబడినది చెప్పక తప్పదు. కనుక నాయకు లెల్లరున్న సాంఘిక ప్రోత్సహించి సమావేశముల జరుప ప్రారంభించి సంఘాభివృద్ధికి ముఖ్యపరమగు విద్యాసహాయమునకు ధనము సేకరింప నిరంతర కృషిధాతులు గావలెనని కోరుచున్నాను.

ఒక రెడ్డిసాంఘికుడు

ఏలూరు మునసబుకోర్టులో

సెప్టెంబర్ 28/23

వాది:—యెల్ల పెద్ది వేంకట సుబ్రహ్మణ్యం మైనరు అయినందున తల్లి లక్ష్మమ్మ.

ప్రతివాది:—కాండెగుల తిరుపతయ్య.

నీపైన దావా యీనెల 18 తారీఖుకు వాయిదా అయి వున్నది. హాజరు కావలెను. కానియడల ఎక్స్ పార్టు చెయ్యబడును.

కె. వి. ముత్యాల,

వాదితరపున ప్లీడరు.

గుంటూరు జిల్లాలో ఖద్దరభివృద్ధి

నరసారావుపేట తాలూకాలోని ఖద్దరుఉత్పత్తిస్థానము లను కొన్నిటిని పరిశీలించుటకు నేనును, శిష్టా వేంకటకృష్ణయ్య గారును వెళ్లియుంటిమి. పల్నాడు తాలూకాలో సామాన్యముగా రైతులు వడుకునూలున ప్రయత్నమునే ధరించుట వాడుకగా నున్నది. కాని యీతాలూకాలో పల్లెయంగు రైతులగృహములలో స్త్రీలు నూలుచుచున్నను, వారు ఆవస్త్రములను ధరించుట తక్కువగానున్నది. స్త్రీలు సన్ననివస్త్రములు ధరించుటగందు యెక్కువ ఆకలవా రగుచున్నారు. వారు గృహములందు నూలుచుచున్నారు. కాని, వారు వడికిననూలును నేతవాండ్ర కిచ్చి, పెట్టెలనూలుతో మారకము వేయించుకొని ఆనూలుతో తమకుకావలసిన వస్త్రముల తయారుచేయించుకొనుచున్నారు. ఇదియునుగాక, నేలగాండ్రుకూడ, రైతులు వడుకునూలును నేతకు ప్రమోదిస్తూవుడు పెట్టెలనూలును తెచ్చి, దానితో రైతులకు వస్త్రములను నేయిచ్చి, వడుకునూలుతో తయారైనగడ్డను గుంటూరు వర్తకులకు ఇచ్చుచున్నారు. దీనివలన నేతగాండ్రకు కొంచెము పనియెక్కువ గలిగినది. గాని, ఖద్దరభివృద్ధికి సందేహత్రమును తోడుపడలేదు. అసహాయాద్య మునునకు పూర్వము ఎంతఖద్దరు తయారగుచున్నదో యిప్పుడు గూడ కొంచెము హెచ్చుతిగ్గుగా అంతకద్దరే తయారగుచున్నది ఖద్దరువర్తకులును, కాంగ్రెసు సంఘములును చేయవలసినపని చాల గలదు. రైతులగృహములలో తయారగు నూలును ప్రభుమున తమకు కావలసినవస్త్రములను తయారుచేయించుకొనునట్లు బోధింపవలయును. నేతగాండ్రు పెట్టెలనూలుతో వడుకునూలు మారకముచేయుట మాన్పించవలయును. వడుకునూలు పూర్వముకంటె నెక్కువ తయారగునట్లు ఏర్పాట్లు చేసి, ఎక్కువనూలుతో తయారైన వస్త్రములను తమవ్యాపారమునకు వినియోగించిన దేశమునకు నిజమైన ఉపకారముచేసి న నా ర గు దు ఖ. ఇం దు కు 4 ర గ్రా మ ము ల కు ఒ క ప్ర చా ర కు డు ఏ ర ప డి రైతులకు ఈవిషయములను బోధింపుచుండిన యెడల ప్రస్తుతము జరుగుచున్న లోపములు తీరిపోవునని నాకు నమ్మకము గలదు. మేము చూచినగ్రామములలో ఖద్దరుపరిశీతులు యీక్రింద వివరించుచున్నాను.

తిమ్మాయపాలెం:—25 మాలవగ్గుములు గలవు. సాధారణముగా ప్రస్తుతిము అందరు వడుకునూలునే నేయుచున్నారు వారి గ్రామములోను, ఇతరగ్రామములోను రైతులందఱు నూలును కొనెదరు. రైతుల గృహములలో నూలు వడుకుదురు. కాని మారకము నేయుచున్నారు.

జగ్గాపురం:—25 పైగా మాలవగ్గుములు గలవు. వీరును నూలు చుట్టుప్రక్కలగ్రామములలో కొనుగోలుచేసి గుంటూరుకు సప్లయ చేయుచున్నారు.

గంపెనపాడు:—సుమారు 15 మాలవగ్గుములు గలవు అందరును వడుకునూలునే నేయుచున్నారు.

యడ్లపాడు:—మూడు 20 మాలవగ్గుములు గలవు. ఈ గ్రామములోని పరిశీతులు కొంచెము వేరుగానున్నవి. రైతులు తమ యిండ్లలో తయారైన నూలుతో వస్త్రములు నేయించుకొని, వాటినే ధరించుచున్నారు నూలువిక్రయము తక్కువ.

చిలకలూరిపేట:—ఇది ఒక చిన్నపట్టణమని చెప్పవచ్చును. వైఖ్యలగృహములు 800 లకు పైగా నున్నవి. వర్తకము ఎక్కువగా నున్నది. రైతులగృహములలో కొంతవరకు నూలు తయారగుచున్నది. కాని గ్రామములో విదేశవస్త్రముల విక్రయము హెచ్చుగానున్నది. జిల్లా ఖద్దరుబోర్డుతరపున హాకింగు ఏర్పాటుచేసినయెడల, కొంతమంది ఖద్దరు వాడుటకు సిద్ధముగా నున్నా మని చెప్పియున్నారు.

కొండపాడు:—60 కి పైగా మాలవగ్గుములు గలవు. కొన్ని మగ్గుములమీద ప్రత్యేకముగా వడుకునూలువస్త్రముల నేతయారుచేయుచున్నారు. వీరు ఎక్కువగా ప్రతిపాడు నుండి నూలును తెచ్చుచున్నా మని చెప్పియున్నారు.

ఈ పెగ్రామములో శిష్టాబద్ధువారి ప్రోత్సాహము వలన 50 అచ్చులు కట్టించుకొని వస్త్రములు తయారు చేయుచున్నారు. అయితే, యీ అచ్చులకు పుంజములు తక్కువ అయిన కారణముచేత, ఎక్కువపుంజములు గల అచ్చులు కట్టించుకొనవలసినదిగా సలహానిచ్చియున్నాము.

ఇటీకాల సూర్యనారాయణ

కార్యదర్శి గుంటూరుజిల్లా ఖద్దరుబోర్డు

కందుకూరులో మాలయొక్కయు మాడిగలయొక్కయు పంచమకుంటలములు సుమారు 100 గలవు. మగవాండ్రు నేద్యపు కూలిపనివలనను ముఖ్యముగ నేతవలనను జీవింతురు. ఆడవాండ్రు కొద్దిమందిగిడ్డి అమ్ముదురు. మిగిలినవారికి ఇంటి పనితప్ప స్థిరమైన పనిలేదు. వీరందరును వడుకగలరు. అందులో మాడిగ ఆడువాండ్రు చక్కనిసన్ననూలు వడుకగలరు. 20 సంవత్సరముల క్రితమువరకు వారు జడికిన సన్ననూలుతో సరిగ అంచులుపెట్టి యిచ్చట సాలీలు సన్నని తలగుడ్డలను నేసియుండిరి. ఇప్పుడు వారందరును మరల వడుకుటకు సిద్ధముగా నున్నారు. నేను వారికి ఏమల నిచ్చి పనిజేయింతును. కాని వారిలో చాల మందికి రాట్నములులేవు. పూర్వపు రాట్నములను అమ్ముకొని యున్నారు. ప్రస్తుతము పనిప్రారంభించుటకు 30 రాట్నములు కావలెను. కొత్తవి చేయించునెడల సుమారు రు 20 అగును. పంచములయం దభిమానము గలవారిని, రాట్నముల నిచ్చిగాని, కొత్తవిచేయించుటకు వైకమునిచ్చిగాని, సహాయము చేయవలసినదని కందుకూరు పంచముసంఘము తరపున కోరుచున్నాను. పంచముల ఆర్థికస్థితిని బాగుచేయుట పంచమోర్ధరణకు ముఖ్యసాధనము. దీనివలన ఆస్పృశ్యత క్రమేణ దానియంతట నది తొలగును. అన్నివిధములను పతితులగు పంచములకు సేవచేయుటకంటె ఈకాలమున నేమి ఉత్కృష్టమును, ఆనందదాయకమునగు పనిలేదు దాశరథ్యములు చేయువారికి పంచమోర్ధరణయందు విఫలవాకాశము కలదు. ఖద్దరు అభివృద్ధి కూడ తోడ్పడినవారగుదురు. పంచమునూలు సన్నముగను, అంచముగను, చతురగ కూడ ఉండును. సన్నని ఖద్దరును చతురగ తయారు చేయించినయెడల ఖద్దరుసమస్య పరిష్కరింపబడును.

దీనికి పంచమస్త్రీలు సహాయపడగలరు. రాట్నములను పంపువారు మంచి రాట్నములను, శింగరాయకొండ ప్రేమనుకు పార్వలుద్వారా పంపి, రైలురసీదును నాపేర కందుకూరు పంపగలరు. వైకమును పంపునెడల పంచముసంఘముతరపున, దాని జమాఖర్చునకు నేను జవాబుదారుగా నుందును. రాట్నమునకు రు 1.8-0 వంతన సుమారు ఒకసంవత్సరములో రు 45 వసూలుచేసి తిరిగియిచ్చెదము ఉత్తరములను ఈక్రింది విలాసమునకు ప్రాయశు.

కందుకూరు } ఆచంట సత్యనారాయణ,
నెల్లూరుజిల్లా } కందుకూరు పంచముసంఘ అధ్యక్షుడు.

ఈ అపూర్వ గ్రంథములో జన్మనీ గారడీ, యోగవృత్తి
సామ్రాజ్యమును, ఇంగ్లీషు ఇంజనీరులను సంరక్షితాశ్రయము,
యంత్రములు, అమెరికానాటి నీట్లకేక భూభక్షకమును, రహు
సాలు వివిధ వినియోగములకు గలవు. ఇంతే గాక మనుష్యుల
సామ్రాజ్యమును, మామిడిచెట్టును పుట్టించుట, జీవముతో
సమాధిసంఘటన కలిగించుట కలకానీయము లాడించుట
మామిడిన గజముయొప్పున గానినో మనుష్యుల విభావముగా
యెట్లు మొదలగు వివిధములు ఈ గ్రంథము లున్నవి. ఈ గ్రంథ
మును చదివిన అత్యున్నతముగా మేజికే యెరుగలగు గ్రాంథింటే
యిందున్నది గాదు. నీవే తెలుగు భాషలోను 111 పేజీలకి
పి. డా. బాగవం రామయ్య, బెంగళూరు, సంకీర్ణాచార్యులు

ఆంధ్ర పత్రిక

ఎం వైరు ఆఫ్ ఇండియా లైఫ్ ఆమ్మోరన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్ అన్ని విషయములలోను నిస్సందేహమైన ఆదర్శ ప్రాయమగు భీమా కంపెనీ ది ఎం వైరులో

త్వ ప్రిచైండ్డ్ 88,000 పాలిసిహోల్డరులు గలరు. రూ 6,50,000,00 లకు వైగానే భీమా చేయబడియున్నది.
గడచిన సంవత్సరమునందు మాత్రము 4276 మందికి వైగానే భీమా రూ 80,000,00 లకు చేసి యున్నారు.
ఏల యింత గొప్ప అభివృద్ధిగలిగినది. దరఖాస్తుదారులు వారిజీవితమును ప్రజల ఆభిమానము పొందిన
ఈ హిందూదేశీయ భీమా కంపెనీలోనే భీమాచేయించుకొనుటకు గలిగిన ప్రోత్సాహ మేమి?

ఈ దిగువ కొన్ని కారణములు తెలుపబడియున్నది.

- (1) ఇది మిక్కిలి నిర్భయమైనది. రూ 2,15,00,000 లకు వైగానే గల భీమా మొత్తము ఇండియన్ ట్రస్టును ఆప్ట నిబంధనలకు లోబడిన గవర్న మెంటు పత్రములపైను ఇతరపత్రములపైను వాచబడియున్నది.
- (2) అసాధారణముగా మిక్కిలితక్కువ ప్రీమియముగలది, కొత్తగా ప్రవేశించువారికి అదే ప్రీమియమునకు యితర భీమా కంపెనీ లన్నిటికంటెను ఎక్కువమొత్తము పాలిసీ బడయుటకు వీలుగలదు.
- (3) తక్కువ ఖర్చునకు టవలన కంపెనీ మిక్కిలి మితవ్యయములతో నిర్వహించు బడుట నూచించుచున్నది.
- (4) గడువుమీరిన పాలిసీలు మిక్కిలి సులభముగా పునరుద్ధారణ చేయబడును.
- (5) కడపారి 1922 వ సంవత్సరమునందు లాభములు పంచిపెట్టబడినది. ఇకముందు వచ్చు లాభములు భద్రపరచబడి యున్నది. గనుక మనపు యెక్కువలాభమును పొందు నూచనలు గలవు.
- (6) పాలిసీలు కర్డు గాకుండుటకై రక్షణగలదు.

జీవితమును ముఖ్యముగా భీమాచేయవలెను. మీరు ఎంతకాలమువేచిన అంతసేలపు అధికమగును.

ఎంవైరు ఆఫ్ ఇండియాలో నేడే భీమా చేయించుకొనుడు

మా కంపెనీచే గలుగు లాభమును పొందుడు.

BANGALORE BRANCH
152 Commercial Street

MADRAS BRANCH
9 & 10 Second Line Beach.

అన్ని కేమిస్టులకు, ఔషధశాలలకు, వైద్యశాలలకు

టిన్ క్చరు కార్డుమమ్, సెనెగె మొదలగు మైకమును గలిగించు ఔషధములను తయారుచేయుటకు ఒక పరిశ్రమశాల కట్టబడినది. గవర్న మెంటువారు కొన్ని సదుపాయముల నొసంగుటచే వీటిని మిక్కిలి చౌకధరలకు విక్రయించుటకు మాకు వీలు గలదు.

మొలిబ్రాండు టీన్ క్చరులకే వ్రాయుడు

టోకుగా విక్రయించు వారందరును ఉత్తరము వ్రాసిన ధరల జాబితా పంపబడును.

"Depot for Burroughs Wellcome & Co.,"
W. E. SMITH & Co. Ltd.
Chemists, Druggists and Aerated Water Manufacturers.
MOUNT ROAD, MADRAS.

Tel: KARDYL
Branches: Esplanade,
Phone 37

Phone: 225
Vepery
102

P. B. No. 314
Ootacamund.

భార్య భర్త

గమనించవలసిన విషయము

అనేక కుటుంబములలో సంసారదాఖము

లను మాన్చి ఆరోగ్యభాగ్యమును సంతానసంపదనుయిచ్చి భార్య భర్తల అనురాగమును వృద్ధిచేసి 'లోధ' ఔషధము. ఇది శ్రీల పాలిటి వర్తపనాదిని యని వాడినవారు జెప్పుచున్నారు. గర్భాశయ రోగము లన్నిటిని బాపి ప్రహచ నుఖములను అనుభవించునట్లు చేయును. అనారోగ్యత గల అబలలకు అమృతమువంటిది. అకాలమృత్యువునుండి దప్పించుకొనిన అబలారత్నములు 'లోధ' ఔషధమును సదా స్మరించుచున్నారు. ఈ నిజమును తెలుసుకొనుటకు మద్రాసున యుండు కేసరి కుటీరం ఆయుర్వేద ఔషధ ఔషధశాల, ఎక్కువకు, వ్రాసిన దెలిపెదరు.

ఈ 'లోధ' మందు

అన్ని పావులలోను

166

విక్రయించబడును.

చేంబర్లెన్ గారి

శూలనొప్పి

అతిసార

నివారిణి (2)

ఈ ఔషధమును

సేవించుటచే

కడుపునొప్పి, గ్రహణి,

అతిసారము, శూలనొప్పి,

శేగు సంబంధ మైన వ్యా

ధులు మున్నగునవి అత్య

ద్దుతముగా కుదురును.

అన్ని బాగాలలో విక్రయ

ముగలరు దొరకును. 33

దంతశూల హరి

కెల పీసా 1-8 0-8-0. వి. పి. సహా 0-14-0

దంతశూలకు శైత్యము, రసపట్టు, పుష్పిపన్నులు, కల్లిన కదిలిన దంతములు మొదలగునవి కారణములు. నొప్పిగల చోట దూదిని మందులో కడిపి పెట్టిన నొప్పి వెంటనే పోవును. అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు - బొంబాయి.